ANY XLV — 10 CENTIMS — Núm. 15,566

LA PUBLICITAT

REDACCIO I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS. — TELEF. 1451-A.

BARCELONA, diumenge, 4 de febrer de 1923

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 I 13. — TELEF. 1316

EDITORIAL

L'exemple de la Bisbal

Aquell famós jutge anticatalà de La Bisbal que havia donat ocasió a sorollosos incidents i conflictes, ha estat tret per fi de la ciutat empordanesa. El trasllat d'aquest funcionari judicial té el caràcter d'un càstig a les seves extralimitacions i a les seves ofenses a Catalunya. Es veritat que el jutge de La Bisbal mereixia un càstig més sever. Però tot aquell que conegui el procedir de l'Estat espanyol davant els funcionaris acusats de greuges al sentiment català, es farà càrrec que el trasllat és l'única forma de punició que dins el règim espanyol podíem esperar els catalans.

No cal creure, tanmateix, que el càstig hagi vingut d'una manera espontània, ni que respongui a cap criteri de justícia sostingut pel Poder central. Aquesta victòria és purament catalana. Dues forces hi han contribuït: en primer lloc, el poble de La Bisbal, admirablement solidaritzat en la seva actitud de boicotatge al jutge anticatalà; en segon lloc, l'actuació persistent i valenta de la Unió Jurídica Catalana, que a despit de totes les resistències oficials presentà davant l'Audiència de Girona la querella contra el funcionari culpable d'haver ofès la nostra llengua i la nostra bandera.

Si en cada cas d'aquesta mena els catalans es portessin amb el coratge i amb la perseverança dels bisbalencs, ben aviat posaríem a tot Catalunya un aturador a les agressions de què sovint som víctimes per part dels forasters, tinguin o no càrrecs oficials. La continuació del jutge de La Bisbal en el seu lloc s'havia fet per part d'aquest verament impossible, fins al punt que haurà rebut amb conhort, si no amb joia, la notícia del trasllat.

Davant el desafiament que la presència d'aquest funcionari significava pel als ciutadans de La Bisbal, s'havia fet al seu voltant un buit complet. Nombroses botigues de la població es negaven a vendre res al jutge i als seus. Li era privada l'entrada a totes les societats. Ningú li adreçava la paraula ni el saludava. El seu fill, que amb una criaturada anticatalana havia motivat un dels incidents més greus, feia de pianista en un cinematògraf de la ciutat. No havent volgut prescindir-ne el propietari de l'espectacle, els bisbalencs deixaren desert el local, fins al punt que el cinematògraf hagué de plegar, i no tornà a obrir-se fins que es donà la promesa formal que no hi tornaria el mateix pianista. Algunes d'aquestes mesures no s'adopten mai sense una íntima recança; però el procedir del jutge i de la seva família les feien plenament justes i necessàries.

D'altra banda, s'ha demostrat en el cas de La Bisbal l'eficàcia de l'organització en la lluita patriòtica. Des de bon principi els bisbalencs se sentiren assistits i encoratjats per la Unió Jurídica Catalana. Passant per damunt de totes les dificultats i donant proves d'una decisió infrangible, la Unió Jurídica arribà allí on volia. Ni la suspensió del míting de La Bisbal, ni la celebració de l'acte de la vista a porta tancada, pogueren destorbar l'acció dels homes de lleis que han creat un instrument de defensa jurídica al servei de la causa de Catalunya i dels catalans vexats per l'Estat espanyol i els seus funcionaris.

Que tots els catalans prenguin exemple del cas de La Bisbal. Cal fer arribar al nostre poble la convicció que té en les seves pròpies mans el secret del respecte a la personalitat catalana i de l'alliberament de la nació. Si sabem posar el coratge i la perseverança a l'alçada del nostre ideal, aconseguirem amb facilitat la victòria, tant en les lluites parcials de cada dia com en la gran lluita decisiva i final.

Full de dietari

El tennis

El tennis no serà mai un esport popular com el futbol. Exigeix massa capital, no és un joc de gran espectacle. La reducció mateixa del camp refusa la presència d'un públic nombrós.

Naturalment, tot allò que no esdevé popular, resta aristocràtic. No ens hem d'admirar que qualsevol novel.lista o comediògraf català que ha volgut encomanar a la seva creació un regust senyorívol, hagi cuitat a presentar-nos una noia vestida de clar amb una raqueta i almenys hagi cuitat a encastar la paraula "tennis" en la seva estimable prosa. Tots som força inclinats a creure que el to d'una obra deriva d'aquestes minúcies.

Deixant aquesta qüestió de banda, és indubtable que el tennis es descabdella generalment en una atmosfera selecta. Els jugadors d'un team de futbol, al costat d'una parella de tennismen o de tennis women, sempre donaran una sensació de desmanegament i d'indelicadesa. Si enlloc de futbolistes, posem en la comparança una colla de ciclistes o de corredors a peu, el contrast serà encara més violent.

Ah, els corredors a peu sobretot, tan respectables des del punt de vista esportiu, des del punt de vista estètic fan una fila! Pocs dies ha un diari francès publicava una caricatura, en la qual apareixien deu o dotze corredors en el fort de la cursa. En primer terme, un senyor Esteve deia a un senyor Canons, tot mirant-los passar: —On van tan esverats tots aquests homes en calsotets? I l'altre responia: —A cercar els pantalons; és evident.

Els jugadors de tennis, en cos de camisa o amb la llampant jaqueta de malla, sempre queden com uns senyors. I elles, com unes senyores.

Aquesta circumstància fa més digne d'admiració l'èxit aconseguit pels organitzadors del Campionat mundial de tennis a Barcelona. Totes les notícies que ens arriben coincideixen a proclamar llur ciència i llur tacte.

El cel mateix, commogut, ha volgut concedir-los uns dies meravellosos que fessin dubtar bocabadats els jugadors de la patria nòrdica.

Pistes cobertes? Local tancat? Un hom podria jugar tan bé a ple sol i a ple aire!

Carles Soldevila

Converses filològiques

En els mots hereditaris tota *n* intervocàlica (*vinum*) esdevinguda final per la caiguda de la desinència llatina (*vin*), acaba per desaparèixer sense deixar el menor rastre (*vi*), no com en francès, en què la *n* ha desaparegut després de nasalitzar la vocal precedent.

Però això no és un obstacle que el català posseeixi nombrosos mots hereditaris terminats en *n* precedida de vocal, tals com *gran*, *món*, *pregon*, *pren*, *ven*, en què la *n* prové d'un *nd* llatí, i les formes verbals en *n* provinent de *nt* llatí, com *van*, *han*, *són*, *estan*, etc.

Posseint el català tants de mots populars en *n* precedida de vocal, no essent aquesta estranya al català, és clar que, en agafar un mot llatí o grec que presenta una *n* intervocàlica, podem perfectament conservar aquesta *n* en el cas que esdevingui final per la supressió de la desinència llatina o grega.

En manllevar un mot al llatí o al grec, no l'havem pas de sotmetre a tots els canvis fònics que el mot hauria sofert si hagués passat evolutivament d'aquelles llengües al català, i, si llevant a un mot com *diaphanes* la desinència exòtica, es troba acabar en *n* precedida de vocal, no perquè *Stephanus* s'ha convertit evolutivament en *Esteve*, i *orphanus* en *orfe*, i *organum* en *orgue*, estem obligats a llevar-li aquella *n*, sobretot si tenim en compte que el català posseeix una infinitat de mots populars terminats en *n* precedida de vocal. No: podem perfectament adoptar *diàfan* al costat de *Esteve* com el francès ha adoptat *diaphane* al costat de *Etienne* (*Stephanus*: *Estiefne*: *Etienne*).

¿Per què no podríem conservar la *n* de *diaphanes*? No certament perquè el català no tingui mots en *n* (*gran*, *món*, etcètera). ¿Per què la *n* intervocàlica esdevinguda final cau en català? Si això exigís *diafe*, llavors, tenint en compte que *ph* intervocàlica esdevé *v* (Cp. *Stephanus*: *Esteve*), de *diaphanes* hauríem de fer *diave*; i, més encara: mudant el català, en els mots populars, *dj* seguit de vocal en *j* (Cp. *diurnus*: *jorn*), caldria transformar *diaphanes* en *jave*!

P. Fabra

Queda prohibida la reproducció sense citar la procedència.

Quan el sol mai s'hi ponía

DEVOCIO IRREVERENT

En el segle XVII, època gloriosa de l'Espanya gran, era molt ferma la confiança en la virtut miraculosa de les relíquies. La duquessa d'Alba—una antecessora d'aquella dama que tan generosa s'oferí als ulls de Goya i retratada s'ofereix als nostres—tenia un fill greument malalt. Era aquell temps que el metges guarien encara menys que avui. Als convents i a les esglésies de Madrid la duquessa demana insistent santes relíquies. Consegueix un dit de Sant Isidor. El posarà l'atribulada mare a l'oratori domèstic, i davant seu preparà una novena? No; vol un contacte més directe del sant amb el seu malalt estimat. Potser dins un reliquiari li penjarà al coll, damunt el pit? No, no; la malaltia és greu, cal un remei heroic, tot sembla poc a l'egrègia duquessa. Pren el dit de Sant Isidor, dit potser que havia aguantat el càlam per escriure les "Etimologies", i dins un morter el redueix a pols. Què en farà? Una medicina per ús intern. Louville ho recenta en les seves "Memoires": part, el malalt, s'ho pren en poció, part en clisteri. Oh, trista fi d'una venerable relíquia! I la salut del jove? No en sabem res.

NI PEUS NI CAMES

Quan la princessa Maria Luna d'Austria anà a Espanya per ésser la segona muller de Felip IV, passà el sobte més gran de la seva vida. Entre els presents què en una població del trànsit li feren, hi havia mitges de seda. En veure-ho, el majordom major llançà els paquets de mitges a la cara dels ofertors atònits, dient-los irat: "Aveis de saber que las reynas de España no tienen piernas!" Sorpresa dels pobres "villanos", pitjor desesperat de la princessa. Volia retornar-se'n tot seguit cap a Viena: creia que el país on anava a regnar era prou salvatge per amputar-li les cames com cerimònia pre-matrimonial. La tranquil.litzaren, però, tot d'una. Era simplement que ni ella ni aquella bona gent no sabia que a la cort els peus de les dames eren considerats com inexistents. L'atemptat més greu al pudor femení era de tocar o tan sols de veure els peus.

Per això un peu mai no s'insinua sota les llargues i amples faldilles dels retrats femenins de Velàzquez.

Sabem per Luci Morineo Siculo que Isabel la Catòlica, ni a l'hora d'extremunciar-la consentí que li descobrissin ni li toquessin els peus. La comtessa d'Aulnoy (1650-1705), que passà molts d'anys a la cort de Madrid, refereix en les seves "Lettres d'Espagne" escenes molt curioses d'aquest ordre, com el fet que don Lluís de las Torres i don Santiago de Sotomayor anaven a fugir, com si haguessin comès un crim, una vegada que havien salvat la vida de la reina Lluïsa de Savoia, però que per fer-ho li havien hagut de tocar el peu per on, penjant de l'estrep, el seu cavall l'arrocegava.

PENITENCIA I CORTESIA

Als temps medievals, el cavaller entrava en palenc portant damunt seu una banda, una cinta... qualsevol present de la seva dama, record i amulet alhora. En l'Espanya del XVII, sota el regne de l'"Embruixat", els torneigs ja no existien; els cavallers no s'exposaven a vessar llur sang, ferits per llança enemiga: l'heroi havia cedit al penitent i, flagellant-se, eren els cavallers mateixos qui públicament se la feien vessar dels lloms i les espatlles. L'heroi havia cedit al penitent; el penitent, però, era també cortès. Testimoni presencial, la comtessa d'Aulnoy ho refereix. El flagel.lant solia lligar a les deixuplines una cinta donada per la seva dama; ella, esguardant-se'l de la finestra estant, l'encoratjava a escorxar-se de viu en viu, orgullosa de tenir l'amic fet un Sant Llàtzer. La "galanteria" espanyola sempre s'ha cregut obligada de testimoneijar d'una manera expressiva l'admiració per la dona. Els flagel.lants tenien prou art en manejar les deixuplines, i quan una dona ben feta, fos una dama fos una "chula", passava prop d'ells, es fuetejaven de tal manera que l'esquitxessin de sang. Era això una gran cortesia, i la dona, agraïda, regraciava el penitent de l'ansiós "requiebro".

L. Nicolau d'Olwer

La Poesia catalana i Eugeni d'Ors

Eugeni d'Ors, en el seu pròleg al "Catàleg de l'Exposició de pintura del concurs Plandiura", comença amb paraula interrogativa, demanant "per què, dins l'atonia general que avui pateix l'espiritualitat catalana i que nosaltres ens fèiem un deure aspríssim d'assenyalar a Castelló d'Empúries, l'art de la pintura fa excepció?"

Eugeni d'Ors, bo i salvant la vitalitat de la pintura, intenta donar una arponada a la història, al teatre, a la novel.la i a la poesia. Sembla, que Eugeni d'Ors els nega la valor, l'eficàcia i la vida.

Davant d'aquest persistent derrotisme d'última hora que ha enverinat contra Catalunya la ploma d'Eugeni d'Ors, jo crec que tots els que estimen la nostra terra han de protestar enèrgicament; i jo em trobo en el cas d'ampliar i d'explicar la meva protesta, perquè en aquest pròleg d'Eugeni d'Ors són citades unes paraules meves; les quals paraules Eugeni d'Ors les interpreta amb una intenció que no és la meva i les fa servir per apuntalar un concepte seu de la poesia catalana, que per a mi és completament fals.

Diu Eugeni d'Ors, en el pròleg citat: "Com són els nostres poetes d'última hora, com viuen, què fan? Seran—segons la dita recent, franca i pintoresca d'un d'ells—gent "que no resa ni pinta enlloc", voltada "d'uns quants amics i uns quants noiets de bona fe", produint "en la majoria dels casos, "pallerofa lírica", "una cosa tan tronada, tan poc mengívola, tan falsa de cap a peus...?"

Aquesta "dita recent, franca i pintoresca", es refereix a un article meu, publicat en aquestes planes el dia 2 del mes passat, amb el títol "Vint cançons", de Tomàs Garcés". Unes paraules pescades amb canya maligna d'aquest article, i enfilades en un cordill estrangulador, és el que ofereix Eugeni d'Ors al coll de la poesia catalana.

Aquestes paraules, donades sense explicació i fent-les extensives a tot el moviment poètic de Catalunya, no hi ha dubte que són insensates. En dir que els poetes "no resem ni pintem enlloc", significava jo aquell trist divorci que hi ha a Catalunya, entre les coses que podríem dir de la vida pràctica i les coses de l'esperit; volia dir aquella indiferència amb què la plutocràcia i la burgesia en general, guaiten l'esforç dels homes de lletres. Cosa explicable en una societat on tothom lluita per la vida i on no s'ha produït un grau prou elevat de cultura, perquè els homes de fàbrica i de despatx donin tota la consideració que es mereixen als homes de lletres. Volia dir això que l'obra dels poetes no té eficàcia ni valor de cap mena, com sembla que suposin les paraules interrogatives d'Eugeni d'Ors? Perquè a Catalunya no s'hagi adonat molta gent de l'obra d'En Maragall o d'En Carner, vol dir que aquestes obres no tinguin un gran valor positiu?

Jo parlava de "pallerofa lírica", de cosa "tronada i poc menjívola", però cal que Eugeni d'Ors vegi que les meves paraules no eren un atac a la poesia catalana, sinó a una colla de poetes, o falsos poetes, aixerreïts de ploma i de sentiments, que mereixen llur joventut en una obra falsa. Em referia a les moltes poesies que es reben als Jocs Florals, en les quals manca la frescor i la joventut. Però jo no crec que ningú deduís de les meves paraules, que tota la joventut poètica de Catalunya, que tota la poesia d'aquests darrers anys, tingués aquests defectes que jo assenyalava d'una manera "franca i pintoresca". Com podia adoptar jo una actitud derrotista en el meu article, si el meu article estava consagrat a enaltir amb totes les forces de la meva ànima a un llibre de poesia d'un dels poetes més joves?

Es cert que citava el cas d'En Tomàs Garcés, com un cas excepcional, però altres en podria citar de poetes joves i de poetes inèdits que encara no han arribat a la vintena.

Però Eugeni d'Ors en valer-se de les meves paraules, ataca tota la poesia en general. A Catalunya, segons ell, només ha reeixit la pintura; totes les altres coses han fracassat. En aquest fracàs, no entren solament els poetes jovenets que van a caça de premis als Jocs Florals: hi entra tot el nostre moviment poètic del noucents ençà. Al costat d'aquest moviment pictòric pel qual jo tinc tantes simpaties i tantes admiracions com pugui tenir Eugeni d'Ors, hi ha un moviment poètic tan fort, tan interessant i tan viu.

Que recordi Eugeni d'Ors que gairebé tots els poetes de Catalunya del noucents ençà, als quals sembla que ell els negui el dret de viure, no han arribat encara a la quarantena. Que l'ombra i la influència d'En Maragall encara són tèbies a Catalunya.

Que recordi Eugeni d'Ors que aquesta cultura catalana, que ara no sap veure, li va fer dir un dia unes paraules famoses. Era al costat de M. Lucien Poincaré, que Eugeni d'Ors, vestit amb un jaqué impecable i amb una punta de romanticisme a la seva corbata, deia que davant d'aquell estripament de cultura que havia produït la gran guerra, dos pobles donaven exemple: la gran república dels Estats Units d'Amèrica i la petita Mancomunitat de Catalunya.

Eugeni d'Ors ha contribuït d'una manera poderosa a crear i a definir un seguit de valors que ara nega. En el seu glossari, ha seguit, punt per punt, els batecs vivents de la nostra poesia. Ell ha prologat llibres de positiu valor, ha conferit mestratges i principats de poesia.

I aquesta poesia catalana, fa quatre dies per ell tan estimada i ponderada, en el moment present no li inspira altres paraules, altres mots d'afecte que la meva "dita recent, franca i pintoresca", completament trasbalsada de valor?

Es que en dos anys, la retina d'Eugeni d'Ors ha sofert una pertorbació absoluta? Es que d'ençà que escriu els seus "palíques" en una lamentable revista gràfica madrilenya, s'han convertit en ombres i cadàvers tot allò que abans eren cossos fresos i florits, amb la pell tivant i les venes plenes de sang?

Si Eugeni d'Ors fos un diputat de la Unió Monàrquica o fos un catedràtic vulgar, aquestes paraules que de tant en tant engega al cor i a l'esperit de Catalunya, jo les veuria amb un absolut menyspreu. Però Eugeni d'Ors és un amic estimat i és un home que col.laborà com ningú a tota l'obra cultural de Catalunya. I aquesta actitud seva dóna la lamentable sensació d'un suïcidi espiritual.

I aquesta actitud suïcida, cada vegada s'aferma més. Avui enalteix la pintura catalana, però fixeu-vos que enaltint la pintura, menysprea tota la resta de la nostra vida espiritual. El seu pròleg, si té una valor positiva com a cinc, té una valor negativa com a cent. Ningú no ens pot garantir que demà passat, Eugeni d'Ors, per fer un elogi de la Zootècnia o de la Puericultura de Catalunya, trepitgi, de passada, els pinzells i les paletes de tots els pintors.

L'única cosa que hem d'afirmar amb tota l'ànima, és que si Catalunya ha mort per Eugeni d'Ors, Catalunya cada dia és més viva per a tots els catalans i que cada dia tenim més fe en l'art i en la poesia i en totes les manifestacions de l'esperit, i en aquesta cultura de la qual és fill Eugeni d'Ors, i que ara nega amb una mena de derrotisme que gairebé, i sense gairebé, és un crim contra la pàtria.

Josep Maria de Sagarra

L'ocupació de la Ruhr

Circulen a Berlín insistents rumors segons els quals el Govern del Reich es decidirà d'un moment a l'altre a cedir a la pressió de l'acció conjunta franco-belga a la Ruhr admetent les exigències aliades.

Aquestes notícies, encara que poc versemblants, puix Alemanya es mostra intransigent sobre la nota de la C. de Reparacions de 26 de gener, venen per altra banda reforçades pel millorament decidit de la situació i de les disposicions de funcionaris obrers i àdhuc policia de la Ruhr envers els aliats. En canvi, a l'Alemanya no ocupada les vexacions sofertes per francesos i belgues són innombrables.

A IRLANDA

La guerra civil

A la terra irlandesa la guerra civil s'allarga. I aquest allargament deplorabilíssim no és pas la característica pitjor d'aquella lluita. Per una i altra part, es manca a les lleis de la guerra civilitzada i es dóna prova d'una duresa que només pot inspirar repulsió als homes de cor que guaiten els esdeveniments tràgics.

Volem repetir allò que ja havem dit altres vegades, o sigui que, al nostre entendre, la culpa, o almenys la culpa principal, de la guerra civil irlandesa, la tenen els partidaris de l'ex-president Valera, rebels no pas contra el Poder estranger, sinó contra el Poder nacional legítimament constituït. Volem dir també que han estat els valeristes els qui primer s'han apartat de les regles de civilització. De totes maneres, hom no pot evitar un disgust profund en saber els repetits afusellaments de rebels pel delicte de portar armes prohibides i en veure que als atemptats dels republicans responen les represàlies del Govern sobre els presoners.

Es forçós de reconèixer que de tots els pobles que han arribat a l'assoliment de la independència més o menys completa, Irlanda és el que dóna més tristes proves d'incapacitat. Els llargs segles d'opressió han fet un dany terrible a l'ànima dels irlandesos. Creiem que aquest dany no és irreparable; però cal confessar que és difícilment corregible. A despit de les circumstàncies econòmicament i internacionalment desfavorables que han voltat l'adveniment a la llibertat nacional de nombrosos pobles del Continent, aquests han sabut mantenir l'ordre interior, han fet respectar llur independència i han organitzat d'una manera relativament satisfactòria la vida del país. A Irlanda no vaiem això.

La guerra civil irlandesa ha degenerat en una sèrie d'atemptats desproveïts de tota noblesa. Alçament de vies fèrries, incendis d'edificis, bombes i trets de pistola, venjances i contravenjances: vet ací el quadro d'aquesta lluita entre fills d'una mateixa pàtria. Els valeristes han fet més mal a les propietats i a les persones irlandeses en sis mesos, que les tropes britàniques en sis anys. I el Govern de Dublín té ja una llista d'afusellaments més llarga que la del Govern de Londres.

En sis anys, els patriotes irlandesos han donat a tots els patriotes del món altíssims exemples, dignes d'ésser imitats, amb la deguda adaptació a les circumstàncies de cada cas. Però, des de fa un quan temps, donen un exemple a la inversa. Mostren, amb una lliçó sagnant, els perills de passió i de follia que cal evitar.

A. Rovira i Virgili

LA POLITICA

CONFERENCIA D'EN FABRA RIBAS

A l'Ateneu Barcelonès, el dia 6 del que som, a les deu de la nit, l'escriptor socialista Antoni Fabra Ribas explicarà una conferència, desenrotllant el tema:

Consideracions sobre el problema català.

CONFERENCIA D'EN JOSEP MARIA DE SAGARRA

Demà, dilluns, a les set de la tarda, En Josep Maria de Sagarra donarà una conferència a l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, Urgell, 187, tractant el tema Provincianisme.

NACIONALISME PRACTIC

L'activa Joventut Nacionalista d'Arenys de Mar ha editat, en acurat fascicle, la conferència de mossèn Josep Palomer historiant la vida d'En Joan Pau Cantalagrella, il.lustre arenyenc, que fou capità de l'Estat Major de Carles I d'Anglaterra, però que abans havia excel.lit a Catalunya en les lluites del 1640, anant davant del grup de mariners que esfondraren les portes de la presó on era reclós el diputat Francesc de Tamarit.

Bo és que les nostres Joventuts es vagin formant amb tals exemples.

UNA ALTRA REUNIO D'ACCIO CATALANA

Demà, dilluns, a les deu del vespre, tindrà lloc a l'estatge d'Acció Catalana (Trafalgar, 14) una nova reunió de les que vénen celebrant-se per l'organització dels nuclis barcelonins.

Seguint el torn establert en la reunió general, són convidats especialment a assistir-hi els socis domiciliats al districte vuitè.

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA
del 3 de febrer de 1923

Comentari: En la darrera sessió, van estar bastant més fermes les accions ferroviàries, ja vàrem notar el canvi que va fer la borsa del dia 1 de febrer, qual canvi de rumb ja el vàrem fer saber en l'últim d'aquests comentaris.

En els presents moments creiem que hem de seguir a l'espectativa, puix manquen elements de judici per poguer orientar a l'opinió especuladora.

Els elements de judici que ens manquen és el poguer precisar el què pensa l'actual Gabinet lliberal i en particular el què vulgui fer o quin plan té format respecte a les accions ferroviàries el senyor Gasset, ministre de Foment.

La majoria sap que l'11 de febrer venç el termini dels anticips que els Governs vénen fent a les Companyies i com que el senyor Gasset ha mostrat una reserva impenetrable respecte a l'esmentat, per això aconsellem estar a l'espectativa fins que poguem passar per aquest corredor sense sortida.

Del rotllo d'accions bancàries i industrials segueix el Banc Colonial fulx i els metropolitans ferms i amb puja, igual que les Aigües de Barcelona.

Els deutes de l'Estat un tant irregulars, mentre l'interior està quelcom fluix, l'exterior està ferms i els amortitzables ben sostinguts.

Les obligacions, en general, fermes.

Respecte a les divises estrangeres, a la sessió d'ahir van estar d'enhorabona els tenedors de francs francesos i belgues, estant els canvis de les esmentades divises molt ferms, el que fa creure que l'assumpt de la Ruhr va per bon camí, això per un costat, i per un altre costat, que al corro de divises hi ha molt negoci.

No es creu oportú poguer donar una impressió en el moment fins veure palpablement en quina forma esdevindran els esdeveniments.

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	69'00	69'05	68'90	69'05
Alacants	69'05	69'15	69'00	69'15
Andalusos	55'90	56'00	55'90	56'00
Orenses	16'00			16'00
Metropolità	132	134	132	134
F. C. Metrop.	119	119'50	119	119'50
Aigües	115	115'35	115	115'35

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	69'00	69'45	69'00	69'35
Alacants	69'10	69'45	69'10	69'35
Orenses	16'00			16'00
Càceres	34'90			34'90
Colonials	61'25	61'25	61'00	61'00
Metropolità	135'00	135'00	134'75	134'75
F. C. Metrop.	119'75	119'75	119'00	119'25
Aigües	115'50	115'35	115'50	115'75

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona
Dia 3 de febrer de 1923

DEUTES DE L'ESTAT

Deute Interior 4 0/0 F	70'80
» Exterior 4 % F	87'15
» Amble. 4 % E	
» Amble. 5 % F	
Obs. Tr. V/. 1 juliol 1922 S. A.	101'25
» » » B.	
» » 4 jener 1924 S. A.	103'70
» » » B.	102'45
» » 4 febrer » S. A.	103'10
» » » B.	103'14

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1903	
1904	
1905	
1906 Ser. A	
1906 Ser. B	79'85
1906 Ser. C	78'35
1907 Ser. D	78'75
1910 Ser. D	7[illegible]'75
1912 Ser. B	78'25
1912 Ser. E	
1912 Ser. F	
1918 Ser. B	78'75
1916 Ser. D	78'75
1917 Ser. B	78'65
1918 Ser. B	78'50
1919 Ser. B	78'25
1920 Ser. B	
1921	98'50
Deute Eixample B.ª 1899 4 1/2	96'00
» » » 1907	89'50
» » » 1913	
Bons Reforma » 1906	81'50
Dipt.º Barna. Emptit. 9.000,000	
» » » 5.000,000	
» » » 13.000,000	
Mancomunitat Catalana E.ª 1914	
» » E.ª 1913	
Caixa Crèdit Comunal	
Oblig. Port Ferna. 4 1/2	85'00

OBLIGACIONS

Nords 1.ª Ser. [illegible]	62'00
» 2.ª Ser.	61'15
» 3.ª Ser.	59'83
» 4.ª Ser.	60'00
» 5.ª Ser.	60'00
Especials Pamplona	60'00
Prioritat Barna.	63'65
Segòvia Medina	
Andalusos 1.ª Ser.	33'00
» 2.ª Ser.	35'00
Alms. València Tarrag. 4 0/0.	75'75
» Adha.	67'50
M. S. A. 1.ª	57'50
» » » 2.ª	65'85
» » » 2.ª	65'85
» » » Ser. A	91'00
» » » » B.	77'00
» » » » C	69'00
» » » » D	69'25
» » » » E	76'65
» » » » F	
Françes 1864	85'85
» 1878	57'00
C.ª Gral. Tramvies 4 0/0	51'75
» » » 5 0/0.	94'25
Ferrocarrils de Catalunya	
Companyia general ferrols. Catalans	97'75
Companyia Barcelonesa Electricitat	
Aigües de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electat. Ser. E.	74'35
» » » » F.	74'00
Energia Elèctica, de Catal.ª 5 0/0	87'00
» » » 6 0/0	95'75
Societat Productora Forces Motrius	85'25
Companyia general Tabacs Filipines	

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat
Canal d'Urgell
Espanya Industrial
Etat. Gral. Telèfons.
» Peninsular idem
H.º Americà d'Electricitat.

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 40'65.
Idem suissos, 119'85.
Idem belgues, 35'80.
Lliures, 29'71.
Lires, 30'75.
Dòllars, 6'365.
Marcs, 0'03.
Corones, 0'01.

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	69'30			69'3[illegible]
Alacants	69'40			69'4[illegible]
Colonials	60'75			60'75

VALORS QUE NO ESTAN INCLOSOS AL BUTLLETI OFICIAL AL PRESENT I ES COTITZEN A BORSA

Bonos Mpals. Exposició, 6 per 100	97'00 op.
Barcelona Traction and Ligt 7 per 100, 1921	100'50 op.
Barcelona Traction and Ligt 7 per 100 Preferents	107'00 op.

RETENCIO DE VALORS

La Direcció General del Deute i Classes Passives avisa a aquesta Junta Sindical del Col.legi d'Agents de Canvi i Bolsa i de la Borsa Oficial de Comerç que el jutjat de Vivero (Lugo) ha acordat la retenció dels títols del Deute perpetual 4 per 100 interior, emissió de 1919, sèrie A, número 57,275, sèrie G, números 11,483 i 11,484.

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 70'75.
Idem fi de mes, 00'00.
Amortitzable 4 per 100, 89'25.
Idem 5 per 100, 97'25.
Exterior, 87.
Banc d'Espanya, 586.
Idem Espanyol de Crèdit, 000.
Idem Riu de la Plata, 228.
Idem Hispano-Americà, 0008.
Tabacs, 255.
Sucreres preferents, 77.
Idem ordinàries, 37.
Cèdules, 91.
Nords, 345.
Alacants, 000.
Francs, 40'60.
Lliures, 29'07.

PARIS TA[illegible]

Canvis sobre Londres, 73'00.
Idem Bèlgica, 88'30.
Idem Espanya, 240'75.
Idem Holanda, 615.
Idem Itàlia, 74'50.
Idem Nova York, 15'02.
Idem Portugal, inc.
Idem Suècia, 414.
Idem Suissa, 292'50.
Idem Argentina, inc.
Idem Brasil, inc.
Idem Grècia, inc.
Idem Noruega, 290.
Idem Dinamarca, inc.
Idem Berlín, 00'450.
Idem Viena, 23'00.
Praga, 469.

LONDRES — TANCA

França, 7305.
Nova York, 46750.
Espanya, 29525.
Suissa, 2485.
Holanda, 11867.
Itàlia, 9700.
Suècia, 1750.
Portugal, 213.
Argentina, 4325.
Montevideu, 4750.
Xile, 3790.
Berlín, 170500.
Copenhaguen, 249'25.
Yokohama, 21.
Bèlgica, 8275.
Noruega, 25225.

AVIS ALS COMERCIANTS

Una Exposició Internacional, sota el patronat de les il.lustrades municipalitats de Bayona i Biarritz, les Cambres de Comerç Francesa i la Franco-Espanyola de Bayona, el Consell General dels Baixos Pireneus i del Govern francès, s'inaugurarà el 30 de juny de 1923 a Bayona, tancant-se el 30 de setembre de 1923.

S'admeten tots els productes dels fabricants i comerciants catalans, així com obres de ciències i arts.

Per les inscripcions dirigir-se: Comissari General, Hotel de Ville (Alcaldia). Bayonne (França).

INGRESSOS DE LA COMPANYIA DELS FERROCARRILS DEL NORD D'ESPANYA

De l'11 al 20 de gener aquesta Companyia ha tingut un augment en la seva recaptació de 230,032'70 vista la mateixa època de l'any 1922.

De l'1 al 20 de gener, l'esmentada empresa ha tingut un augment en la seva recaptació de 619,500'22 pessetes, vista la recaptació als mateixos[illegible] la recaptació en els mateixos dies de l'any 1922.

BANC DE CATALUNYA
BARCELONA
CENTRAL: Rambla dels Estudis, 4
AGENCIES: Número 1, Creu Coberta.
Número 2, Sant Andreu, 246.
Número 3, Salmerón, 111.
VALORS, CUPONS, CANVI I BANCA.
Apartat de Correus, 501
Direcció Telegràfica
CATALONIABANK

Mercat de Llotja

FARINES

	Ptes.
Gran força	76
Menys »	74
Blanca extra	63
Corrent	62
Superfina superior	60 i 61
» corrent	59 i 60

Vagons arribats: Nord, 95.
» » Alacant, 6.

CEREALS

	Comptat	Termini
EE. UU. groc		
Blat de moro (Plata vell)		
» » » nou	30'00	30'25
Civada Extremadura.		35
» roja		44
Ordi		35
Faves Prat		4[illegible]
» València		43
Favons Marroc.		44
» Jerez i mes		47
Veces de Sevilla		39
» Vera		41
Escaiola Sevilla		43
Mill Estranger		
» Comarca		
Herts		
Titus		

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garrofa negra nova	35
» Matafera	33
» Portugal	
» Roja	31
» Ibiza	24
» Mallorca noves	25 1/2

DESPULLES

Farines número 4	29
Segones	23
Terceres	20
Quartes	19

Preus per sac de 60 quilos.

	Rals
Menut,	17
Segonet	16 1/2
Segó	15

Vagons arribats: Alacant, 1 d'ordi.
» » Nord, 2 d'ordi.

ARROS

Bomba Floret,	114
» núm. 17,	105
» » 10,	105
Benlloch O,	51
Selecte,	54
Matisat,	40

Vagons arribats: Nord, 3 de blat.
» » Alacant, 30 de blat.

CIGRONS

Sauc núm. 31,	150
Jerez » 1,	130
» » 2,	129
» » 3,	114
Paloma	69

MONGETES

Amonquilina,	65
Coco país,	
Prat noves,	75
Mallorca,	71 1/2
Mallorca,	
Pinet València	69

Jove que coneix l'Alemanya i la França, posseint l'alemany i el francès, acompanyaria a algú a la **FIRA DE MOSTRES DE LEIPZIG** no més amb les despeses del viatge pagades. Entès en el ram de metal.lurgia. Escriure a LA PUBLICITAT, núm. 1'564.

CHAVES I PUIGBERT S. en C.
Negociem tots els cupons venciment 1 gener pròxim.
Rambla del Centre, número 6
Telèfons 1230-1231 A.

Mercat regulador d'Inca (Mallorca)
(Del nostre corresponsal)

Atmetlles, a 210.
Mongetes blanques, a 63.
Fesols, a 72.
Garrofes noves a 14.
Figues per a destil.leria, a 27.
Idem per a cantina, a 4 pessetes la caixa de 10 quilos.
Idem bordissotes, a 6 ídem.
Ordi, a 27.
Civada, a 36.
Cigrons, a 50.
Moresc a 34.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Polpa abarcoc, a 20 pessetes la caixa.
Pores, de 25 a 26 la rova.
Safrà, a 8'80 l'unça.

Joaquim Marsans Peix
AGENT DE CANVI I BORSA
PASSEIG DE GRACIA, 17
Cumplimentació d'ordres de Borsa en valors al comptat i monedes estrangeres. Intervenció de contractes comercials i préstecs sobre mercaderies o valors; subscripcions a emprèstits, etc., etc.
Direcció telegràfica "MARGENTE"
Telèfons: 455 A. i 499 A.

NONELL GERMANS
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

Cerrad la puerta a todas las enfermedades

manteniendo libre vuestro intestino, limpiando, purificando y desinfectando todo vuestro organismo. Conseguiréis con toda seguridad, entre otros fines, tomando las deliciosas tabletas laxantes
BELMINE
Purgantes, laxantes, depurativas antisépticas. El remedio eficaz y rápido del estreñimiento.
In venta in farmacias y droguerías.
Laboratorio Belmine
18, Rue de Rocroy, Paris.

Anuncis Oficials

COMPANYIA GENERAL DE TRAMVIES

Verificat l'1 del corrent mes el sorteig per a l'amortització de les Obligacions al 5 per 100 emeses per aquesta Companyia el 20 de febrer de 1914, han resultat amortitzades les 150 que corresponen a aquest sorteig, i la numeració dels quals és la següent:

Sorteig novè

541 a 550 - 3,121 a 3,130
3,421 a 3,430 - 4,711 a 4,720
5,331 a 5,340 - 5,821 a 5,830
9,811 a 9,820 - 11,051 a 11,060
11,081 a 11,090 - 13,391 a 13,400
14,681 a 14,690 - 15,661 a 15,670
16,861 a 16,870 - 16,921 a 16,930
18,371 a 18,380

A partir de l'1 de març pròxim, es procedirà al pagament del capital de les dites Obligacions amortitzades, a raó de 500 pessetes cada una, deduint pessetes 4 pels impostos del Tresor, a la S. A. Arnús-Garí, Banca Arnús, S. A., i Crèdit Lionès.

Barcelona, 2 de febrer de 1923. —El vice-president del Consell d'Administració, **Comte de Torroella de Montgrí.**

COMPANYIA GENERAL DE CARBONS, S. A.

Amortització de 280 Bons

Davant del notari d'aquesta ciutat, senyor Antoni Par, i al domicili social de la Companyia, Plaça del Duc de Medinaceli, número 5, es verificà el dia 30 de desembre últim, el segon sorteig per a l'amortització dels Bons no estampillats, corresponent ésser amortitzats els següents:

Títols amortitzats:

88	151	158	163
181	208	211	262
270	281	306	307
447	453	457	462
464	470	556	579
611	617	649	660
665	706	720	734
745	780	781	784
806	809	998	1,004
1,015	1,023	1,038	1,044
1,079	1,091	1,129	1,137
1,277	1,280	1,286	1,287
1,301	1,321	1,326	1,537
1,545	1,562	1,565	1,570
1,571	1,576	1,583	1,595
1,611	1,650	1,817	2,025
2,033	2,096	2,126	2,406
2,407	2,419	2,452	2,453
2,482	2,605	2,612	2,614
2,619	2,631	2,644	2,660
2,687	2,693	2,746	2,765
2,786	2,826	3,316	3,462
3,528	3,539	3,553	3,555
3,589	3,622	3,631	3,637
3,873	3,890	3,894	3,949
3,968	3,970	3,972	3,999
4,009	4,010	4,035	4,039
4,187	4,231	4,233	4,240
4,244	4316	4,321	4,348
4,382	4,391	4,392	4,398
4,494	4,500	4,503	4,516
4,521	4,540	4,586	4,837
4,866	4,878	4,882	4,896
4,906	4,933	4,998	5,014
5,020	5,325	5,334	5,363
5,404	5,410	5,433	5,466
5,468	5,477	5,491	5,503
5,531	5,533	5,568	5,584
5,600	5,601	5,611	5,783
5,834	5,838	5,850	5,851
5,887	5,922	5,925	5,950
5,954	5,965	8,079	8,084
8,090	8,119	8,131	8,135
8,165	8,167	8,172	8,228
8,234	8,255	8,257	8,260
8,282	8,291	8,297	8,343
8,359	8,361	8,365	8,370
8,371	8,373	8,378	8,381
8,475	8,477	8,485	8,494
8,715	8,722	8,751	8,754
8,761	8,771	8,786	8,824
8,835	8,883	8,922	8,925
8,932	8,933	8,949	8,952
8,955	8,967	8,981	8,982
8,986	9,002	9,012	9,018
9,024	9,043	9,051	9,065
9,096	9,109	9,142	9,147
9,153	9,167	9,178	9,188
9,223	9,227	9,232	9,233
9,248	9,250	9,257	9,293
9,302	9,353	9,382	9,422
9,424	9,445	9,479	9,485
9,511	9,520	9,583	9,544
9,604	9,661	9,663	9,664
9,671	9,696	9,698	9,717
9,730	9,731	9,734	9,750
9,756	9,779	9,793	9,823
9,829	9,837	9,843	9,847
9,859	9,864	9,887	9,892
9,902	9,915	9,921	10,000

El pagament dels títols amortitzats s'efectuarà prèvia verificació i contra el seu lliurament, al domicili social, Plaça Medinaceli, 5, des del 5 al 10 del corrent mes, als matins, de deu a dotze, i transcorregut aquest termini, els divendres de cada setmana, també als matins, de deu a dotze.

Barcelona, 1 de febrer de 1923. El director-gerent: **Kendall Park.**

ALCOHOLS PURS
rectificats de 96/97°. Especials per a Clíniques, laboratoris, farmàcies, perfumeries
ANISATS
de totes classes
VENDA A L'ENGROS I AL DETALL
A. ANTICH
Ronda de Sant Pau, 32.
Telèfon 810 A.

BIBLIOTECA LITERARIA

Les millors obres dels autors ca[illegible] ses de les literatures estrangeres traduides pels nostres més lustres contemporanis.

Obres a publicar durant l'any 1923

PRUDENCI BERTRANA
El meu amic Pellini

Recull de novel.les inèdites del fort prosista que l'any passat obtenia el premi "Concepció Rabell" als Jocs Florals de Barcelona, per la seva obra ELS HEROIS, publicada també per l'EDITORIAL CATALANA.

SHAKESPEARE
Romeu i Julieta

Traducció en vers per Magí Morera i Galícia

L'obra de la passió amorosa, de l'immortal dramaturg, incorporada definitivament al català.

Mme. de LAFAYETTE
La princesa de Clèves

Traducció de Rafel Marquina

La famosa novel.la femenina del "gran segle" francès exigia l'estil clar i elegant amb què l'ha nostrada l'excel.lent cronista traductor.

LOUIS BERTRAND
La Infantessa

(Segon volum) Traducció de Joaquim Pellicena

El gran interès amb què rebé el públic aquesta apassionant novel.la de la Catalunya francesa, ens obliga a no ajornar més la publicació de la segona part.

JONATHAN SWIFT
Viatges de Gulliver

Traducció directa de l'anglès per J. Farran i Mayoral

Els meravellosos viatges que encisaren tantes generacions infantívoles i foren sempre ensenyament per a les persones grans, han estat traduits ara al català sense mutilacions ni reduccions que els enxiquien.

JOSEP CARNER
Poesies

[illegible]901 - 1910

Els versos del príncep dels nostres poetes, els que li donaren fama i renovaren amb un lluminós impuls la nostra lírica, són avui introbables. Llur edició, curosament revisada per l'autor, era una necessitat imperiosa per als gustadors de la poesia catalana.

ALEXANDRE PLANA
A l'ombra de Santa Maria del Mar

Quatre novel.les d'un barcelonisme essencial, realitzades amb sorprenent penetració psicològica, que col.locaran el poeta crític Alexandre Plana entre els nostres primers prosistes.

RUDYARD KIPLING
El llibre de la Jungla

(II volum) Traducció directa de l'anglès per Marian Manent

Pocs llibres han tingut tant d'èxit en català com el primer volum d'aquesta obra, coronada amb el premi Nobel, en la qual es conten les punyents aventures de Mowgli. El finíssim poeta que en traduí la primera part, completa ara la seva obra amb la meravellosa continuació.

JACINT VERDAGUER
Les millors poesies

Selecció de Carles Riba

Sovint la crítica es queixa que les noves generacions no llegeixen els poetes que donaren el major impuls a la nostra renaixença. Es que estan en part exhaurides les edicions completes de llurs obres, i manquen, per altra banda, veritables amples antologies. Per la tria que ha fet amb tot amor l'erudit seleccionador podrà el lector d'avui penetrar en l'esperit del diví Verdaguer.

ALFONS DAUDET
Lletres del meu molí

Traducció de Carles Soldevila i Lluís Bertran

Per a portar al català aquesta pura producció de la dolcesa irònica provençal s'han aplegat dos forts autors nostres: l'un, mestre de la prosa insinuant; l'altre, fort en l'expressió poètica. N'ha sortit, naturalment, una versió exemplar que l'EDITORIAL CATALANA premià en el seu concurs de traduccions.

ALEXANDRE MANZONI
Els promesos

(Dos volums) Traducció de Maria Antònia Salvà

L'espiritual poetessa mallorquina ens ha donat una traducció de Manzoni, digna de la que féu de Mistral, que serà valorada com una obra original pròpia. Així s'enriquirà la nostra llengua amb l'obra cabdal de la moderna prosa italiana.

EN PREPARACIO

Alfons Daudet, **Poqueta cosa,** traducció de Llorenç Riber.—**Robinson Crusoe,** traducció de Josep Carner.—Walter Scott, **Ivanhoe,** traducció de R. Negre i Balet.—Ryder Haggard, **Ella,** traducció de Carles Riba i Millàs-Raurell.—G. Keller, **Novel.les,** traducció de Carles Riba.—Schiller, **Guillem Tell,** traducció d'E. Girbal. — Llorenç Riber, **Vida de Ramon Llull.**—Ramon Muntaner, **L'expedició de Catalans a Orient.**—Joanot Martorell, **Tirant lo Blanc.**—Emili Vilanova, **Novel.les barcelonines.**

I altres obres originals de **Prudenci Bertrana, Victor Català, Carles Soldevila, E. Martínez Ferrando, Roig Raventós, Josep Pla,** etc., etc.

Subscripció als 12 volums a publicar durant l'any 1923:

Barcelona,	24 ptes.
Fora. . .	28 »
Estranger.	29 »

Ompliu i retalleu aquest butlletí i envieu-lo a l'EDITORIAL CATALANA, S. R., carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol.

El Sr. ... ... residen

a ... ... carrer ... ...

se subscriu per l'any 1923 als dotze volums de la Biblioteca Literària, enviant a tal efecte l'import de la subscripció o comprometent-se a satisfer aquest import a la presentació del rebut corresponent.

... ... de ... ... de 1923.

Signatura del subscriptor.

Dr. BREMON Raigs X. Radiografia instantània visceral; íd. estereoscòpica. Radioteràpia. Bruch, 46, de 4 a 6

Dr. Montañá dels Hospitals de París. Pell i venèri. Sant Pau, 28, principal 2.ª

Problemes municipals

La qüestió dels autòmnibus

A final del passat bienni municipal la majoria nacionalista de l'Ajuntament, renyint una veritable batalla amb tots els sectors consistorials, va atorgar una concessió per implantar a Barcelona cinc línies d'autòmnibus.

L'argument únic esgrimit contra la dita concessió — atorgada en mèrits d'un concurs — fou que constituïa un monopoli i que es perjudicaven amb ell els interessos ciutadans ja que s'impedia la competència. I aquest argument, dit i repetit al saló de sessions, semblava un eco dels anuncis i solts oficiosos inscrits amb profusió per tota la Premsa local a petició de la Companyia de Tramvies que era l'altre concurrent.

L'opinió pública, en general, no es deixà desviar ni impressionar per dita campanya evidentment interessada per la Companyia de Tramvies que veia perillar el monopoli, que de fet, tenia sobre els serveis de comunicacions de passatgers per tota la ciutat, i aplaudia la tenacitat amb que la majoria dels regidors nacionalistes del passat bienni, malgrat algunes desercions lamentables, sostingueren el que convenia a Barcelona. Era innegable que atorgant la concessió als peticionaris emparat per l'empresa tramviària, aquesta no hauria fet la competència al seu servei ni hi hauria hagut cap perill per ella en la implantació d'un servei d'autòmnibus destinat a fracassar. En canvi ara, encara que amb gran retard, la Companyia de Tramvies va millorant el seu material fixe i mòbil, circula una línia amb un servei magnífic d'autòmnibus, és imminent el funcionament d'una altra i el més interessant és que, segurament per la competència d'aquells, la Companyia de Tramvies hagi establert una tarifa més baixa en la línia coneguda per la "Creu Roja".

El públic veié amb satisfacció la sortida dels primer autòmnibus destinats a serveis extraordinaris i fou un èxit la inauguració de la primera línia.

L'empresa tramviària d'aquesta ciutat habituada a dominar i a burlar tot allò que cregui perillós pels seus interessos, no es va donar per vençuda. Interposà uns recursos d'alçada contra l'acord municipal i demanà al Govern civil la concessió d'una línia d'autòmnibus per transportar passatgers d'Hospitalet a Sant Adrià, passant pels carrers de Barcelona.

Sense consentiment de l'Ajuntament, únic competent, el Govern civil donà l'autorització, i malgrat un acord municipal, adoptat per unanimitat, protestant de la dita concessió i acordant recórrer contra ella, malgrat una interpel·lació encara incontestada per qui devia — malgrat les nostres mesures preses per alguns tinents d'alcalde, els autòmnibus-tramviaris es passegen per Barcelona davant la vigilància, més o menys efectiva dels agents municipals.

Això és greu i revela el que poden en certes esferes les grans empreses, però ho és més encara la revocació de l'acord municipal de concessió del servei d'autòmnibus al senyor Antich, causant de l'actual Companyia que acaba de decretar el governador civil, i que motivà en la passada sessió municipal un apassionat debat, ajornat fins a la propera que sembla serà de primera convocatòria per ocupar-se de tan important assumpte que afecta a l'autonomia municipal i a la vida d'un servei públic en competència amb un altre que es val de totes les armes que pot.

Què passarà en la vinent sessió del Municipi? Tots els antecedents fan creure que el grup regionalista procurarà sostenir l'interès municipal i ciutadà, però, trobarà entre els seus components actuals i les minories aliades, la necessària cohesió per imposar el criteri que cal? No li fallarà algun vot lligat de massa aprop amb la poderosa empresa tramviària? Els acords que adopti el Municipi trobaran en els encarregats d'executar-los una disposició amatent?

I en quant a l'empresa d'autòmnibus, aquest incidents no li hauran demostrat la ineficàcia de la seva excessiva prudència deixant de posar en català els rètols i bitllets?

LA PREMSA ESTRANGERA

Les meravelles de l'arqueologia

Les tombes de la vall dels reis de Tebes ∴ Tutankhamens ∴ Meravelles d'art ∴ El procediment de momificació ∴ La història de Tutankhamens ∴ Una correspondència nupcial de 3.330 anys enrera

Poques vegades, feia notar el corresponsal londinenc del "Secolo", una descoberta arqueològica ha atès interessar el públic en general, ultra els estudiosos i especialitzats, com la de la tomba del rei de Tebes Tutankhamens, retrobada per lord Carnarvon, ajudat pel seu assistent Mr. Carter, tres mesos ha.

D'ençà que la primera notícia d'aquesta descoberta fou donada en un telegrama del "Times", la premsa anglesa no ha deixat un sol dia d'ocupar-se'n detalladament, posant en evidència la importància, la riquesa i la preciositat artística dels objectes trobats a la tomba de la vall del Rei, prop d'Assuan.

Ja és sabut com se produí el descobriment: procedint a excavacions de material escampat en una tomba molt coneguda i explorada, la de Ramses II, el senyor Carter descobrí l'ingrés d'una altra tomba completament ignorada.

El rei Tutankhamens és mort prop de 3350 anys ha. El treball per descobrir la tomba on jau, ha estat perseguit amb gran constància, i tot i les desil·lusions de durant cinc anys, gràcies a l'íntim pressentiment d'En Carter i a la generositat d'En Carnarvon, el qual ha proporcionat els cabals necessaris per l'empresa, aquesta ha donat esplèndids resultats.

* * *

Les primeres informacions tingudes respecte aquesta descoberta esbalaïren el món per tal com se parlava de tresors fabulosos valorats al menys tres o quatre milions d'esterlines, i la que està acostumada a traduir aquestes notícies en moneda comptant, s'ha imaginat muntanyes d'or i de pedres precioses. Afortunadament, l'or i les pedres precioses entren, en mínima part, a formar la riquesa i la bellesa del tresor del rei Tutankhamens, la qual està constituïda, en veritat, del greu artístic, històric i arqueològic dels objectes retrobats. Hi ha, per exemple, una sèrie de divans reals d'esquisidíssim dibuix, esculpits amb art insuperable, daurats i ressegunts de gemmes que són evidentment el producte d'artífexs que no han tingut, sota certs aspectes, competidors iguals al món. Hi ha objectes d'or, de vori i bronze al qual dibuix, la qual construcció faria honor al més hàbil artífex modern. Hi ha vestits, de llana finíssima, roba interior d'home i de dona d'un fil tan meravellosament fi que sembla de seda. Hi ha armes d'exquisida factura, escultures de preu incomparable i d'estils desconeguts. Els vasos d'alabastre són una meravella sense rival en el món i alguns contenen encara els olis olorosos per als quals han estat construïts mentre en una àmfora s'hi ha trobat un bàlsem que segurament servirà per revelar els secrets del procediment de momificació dels cadàvers que els antics egipcis havien deixat morir amb la decadència de llur potència i de llur civilització.

Segueixen les carrosses de guerra i de passeig, els vestits de la reina i, preciosíssims entre tantes de riqueses, els papirus continguts en un gran cove d'ében. Són aquests que ens diran la història del regnat de Tutankhamens, de la gran lluita religiosa que s'és desenrotllada sota els seus predecessors i que per poc no causaren la destrucció de l'antiga religió tebana.

Tutankhamens morí sense successió directa. Fa poc el professor Flinders Petrie, ha publicat una història de l'antic Egipte en la qual figura una lletra de la vídua del rei Tutankhamens a un rei de l'Hittite, que governava aleshores el territori conegut avui amb el nom de Síria. La vídua escrivia al sobirà amic i limítrof: "... El meu marit és mort i jo no tinc fills. M'han dit que tu tens fills ja en edat de matrimoni; et demano que n'escolleixis un per a marit meu i que m'ajudarà a governar el meu poble. Per endavant et tramet les donacions nupcials..."

Aquesta missiva, que es troba dipositada al museu de Berlín, trobà el favor del rei de l'Hittite, el qual envià a Tebes el seu secretari per assumir informacions més precises i probablement per estipular les condicions del matrimoni. El fet és que aquest es realitzà i un jove de sang reial hittiteana s'emmullerà amb la regina Dakhamen i fundà una nova dinastia...

Tot això era ja d'un interès meravellós, l'haver retrobat la correspondència nupcial d'una reina viscuda 33 segles ha és un cas extraordinari, però, quines noves revelacions vindran dels papirus trobats per En Carter? Això supera els límits de la imaginació! Calen més de dos anys per a traduir tots aquests papirus i serà un treball que ocuparà tots els egiptòlegs del món.

Actualment s'està procedint a retirar aquests tresors de les dues cambres obertes i es procedeix a certes manipulacions químiques destinades a conservar els delicadíssims teixits, les fustes i els papirus, tot disposat a malmetre's bell punt veurà la llum i tocarà aire. Netes les dues cambres es procedirà a l'obertura d'una tercera que se sospita que conté altres riqueses i probablement el sarcòfag i la mòmia del rei Tutankhamen. La paret que divideix les cambres obertes de la que roman closa ha estat examinada i no presenta cap temptativa de violació com les altres. Si això fos cert, aquesta seria la primera vegada que els recercadors arqueològics podrien penetrar a la tomba d'un rei que no hagi estat anteriorment profanada. Tot això contribueix a acréixer l'interès general, tant pel que ja ha estat descobert com pel que manca encara descobrir.

Lord Carnarvon retornarà a Egipte d'ací a pocs dies i d'arribada a l'indret de les excavacions, probablement a primers de febrer, serà oberta la tercera cambra.

A l'entorn de l'Exposició del Moble

IV

Hem vingut sostenint i afirman ara novament, perquè constitueix el nostre íntim sentir de molt de temps, que cal escometre el magne problema del moble català modern. Ja sabem per endavant les objeccions que es faran per part dels addictes a la tradició i els enamorats, a ultrança, dels vells estils històrics. Que els temps moderns no poden crear un estil; el fracàs dels que ho intentaren de bona fe; els crims d'art perpetrats sota la paraula "modern": les fallides, les niciesses que s'han volgut encobrir amb el vel d'una pretesa modernitat... I bé, tot això no és prou per abandonar la lluita, ni per desertar dels rengles dels campions que han d'anar a la conquesta d'un art nou. Aqueixa deserció equivaldria a confessar una impotència per la creació de l'art nostrat i ens posaríem a un nivell inferior als altres períodes que el tingueren amb tota esplendor. Carlyle ens recorda que l'olla del gerrer és, al començ, una massa informe d'argila i que és per mitjà de rodar i més rodar que agafa forma i esdevé un objecte bell i d'utilitat.

Cal també fer-se càrrec que un estil no és una cosa que es fabrica en una temporada, tal com un model de barret o una peça de confecció. Un estil és l'obra de mantes generacions, uns esforços escalonats que es van perfeccionant, polint i refinant a mida que la pràctica i l'estètica ho reclamen. Si poguéssim veure, com en una pantalla cinematogràfica, tot el desenrotllament d'aquests estils històrics dels quals avui admirem les peces seleccionades en els Museus i velles mansions particulars, trobaríem aquest procés evolutiu de què parlem. I constataríem que els principis sempre són obscurs i indecisos, que després van dibuixant-se cada cop més segurs, i arriben a la maturitat portant ja en el si la llavor colgada d'un altre estil que ha d'esclatar més tard... Per això nosaltres estem incapacitats per jutjar, de moment, l'estil que al nostre entorn es desenrotlla. L'única cosa que podem fer és facilitar la tasca als artistes creadors, demanant-los, no mobles d'estil, sinó mobles bells, observar i encaminar les innovacions en el sentit que els nous models obeeixin exactament a les exigències del confort i de la higiene i portin aparellats, per dir-ho així, tots els prejudicis de la nostra època.

Al revés de molts detractors acèrrims, nosaltres creiem que l'estil modern, català, el que ha de caracteritzar la nostra època, ja està en marxa i no desdirà de tots els passats.

En parlar d'"estil modern català" no ens referim pas a aquest estil de manufactura que a base de la variant mallorquina del Renaixement, caixes de núvia i art més o menys popular, sembla haver satisfet les ànsies de modernitat i catalanitat d'alguns sectors de la nostra indústria del moble. Crec que hem d'ésser molt més exigents.

Es repeteix amb el moble català la tragèdia de sempre, que després de parlar-se molt i haver-se fet grans bocades, quan anem seriosament a destriar-lo i a sintetitzar les seves característiques ens trobem que no ha existit mai o que és un feble reflexe dels altres països. Si volem fer obra positiva crec que farem més feina mirant detingudament al nostre entorn, estudiant les gents, llurs costums, i, sobretot, la indumentària, que no pas girant els ulls amb recança vers el passat.

La moda, aquesta cosa tan frèvola i lleugera en aparièncía, ha sabut evolucionar dignament i ha creat, a través de divagacions i estravagàncies un tipus del nostre temps inconfunible. No es tan tan lluny, com a primera vista sembla, el "modisto" i el sastre de l'artista del moble. En totes les èpoques bones havien col·laborat. Però el moble ha quedat rerassagat, enyorant les seves grandeses i així assistim contínuament a l'espectacle divertit de contemplar les nostres elegàncies, últim model de temporada, alternant amb mobles que reclamen a tota veu figures de capa i espasa, perruques rissades o lluentes casaques! Cal modificar això creant un fons discret a la indumentària segle XX.

Comencem—com dèiem en el nostre anterior article—amb tota modèstia; partim de la proporció justa i cenyida, la qual cosa ja té una valor innegable per si.

Busquem, avui més, la part pràctica i utilitària i bastim-ho després amb tots els elements que la visió de les coses modernes nostres ens suggereixi, junt amb l'observació quotidiana dels homes i l'ambient artístic en què vivim.

Els mobles són els companys inseparables de l'home, els necessita per al seu viure diari per al seu treball, per als seus esplais. Es doncs, cosa natural que siguin les proporcions del cos humà, o millor, l'esquelet allò que determini també les proporcions dels diversos mobles que l'home té de menester i també és lògic que la indumentària i l'estètica del moble formin una cosa en perfecta harmonia.

Del vestit, no ens en podem desentendre si volem crear el moble veritablement modern. La moda tampoc no podem deturarla; cal en tot cas sortir-li a l'encontre i fer-la evolucionar associant-la al moviment general de les arts aplicades com en els dies d'or de les èpoques tan admirades.

Antoni Badrines

Els industrials de València

Entre la concurrència d'industrials espanyols a l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, figura especialment el grup dels de València, les característiques de producció dels quals són tan remarcables per molt conceptes i tan apreciades a la nostra ciutat.

El regidor senyor Joaquim Maria de Nadal que, acompanyat del funcionari de l'Exposició, senyor Jaume Maynés estigué fa pocs dies a la capital llevantina, organitzaren aquesta interessant concurrència en una magna reunió d'industrials que se celebrà a l'Alcaldia i en la qual es reconegué unànimement la necessitat de què una selecció d'aquella indústria constituís la seva representació al nostre pròxim certamen.

Així, doncs, les especialitats del moble corbat, els domassos, els aparells d'il·luminació i els mobles d'oficina que amb tanta cura es produeixen a la regió valenciana, seran exhibits en una agrupació especial que s'instal·larà a l'Exposició; amb aquest objecte arribarà pròximament a Barcelona una delegació oficial d'aquells industrials per posar-se d'acord amb el Comitè Executiu.

El lector diu...

ANTOLOGIES

Sr. Director:

He llegit l'anunci en el diari de la vostra direcció, de la Biblioteca Literària. Dues obres de les anunciades són, sobretot, atraients: les *Poesies* d'En Verdaguer i les d'En Carner. Cal suposar que seguiran antologies dels altres poetes cabdals. Per a aquells als quals no ha estat possible—com és ara a mi—l'adquisició de totes i cada una de les obres dels nostres poetes més eminents, aquestes antologies en un volum són una bella esperança. ¿No seria possible fer una col·lecció antològica de tots els poetes notables de la nostra literatura? I, encara més: ¿No seria possible fer-ne una edició, ben econòmica, de butxaca, per a saturar Catalunya de l'obra dels seus escriptors, gairebé ignorada per la majoria de catalans?

Fer asequible l'obra dels mestres a la massa és una tasca benemèrita i, al nostre entendre, necessària.

Jaume Font i Gisbert

LA CATALANITZACIO DELS NOMS

Sr. Director:

Crec que en signar lletres en llengua no catalana—escrites en francès, anglès, espanyol, italià, etc—no hauríem de traduir el nom. Pel nom conservem la nacionalitat. Jo, Joan, si signo Jean o Juan ningú no sap d'on soc. El nom hauria d'ésser intraduïble com el cognom.

Joan Marll

Crónica de Cultura

Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona -:- Monografia sobre "Santa Maria de la Mar", d'En Bonaventura Bassegoda

El treball llegit darrerament a l'Acadèmia pel senyor Bonaventura Bassegoda és un capítol de la monografia sobre "Santa Maria de la Mar", que està escrivint amb motiu d'unes treballes fetes suara a la capella de Sant Pancràs, de la dita església parroquial.

Restaurant la dita capella, fou descobert el finestral que estava aparedat, i aparegueren fragments de vidrieres del segle XIV, i una composició completa del XVIII, amb el nom de l'autor i la data. Les primeres omplien els buits del lobulat del finestral, i eren un floró quadrilobat i dos escuts bessons, és a dir, amb els mateixos quarters, i dos capets d'àngel amb l'inici de les ales. Seguia després la vidriera del segle XVIII, de tota l'amplada del finestral, puix era desparegut el marnoll o pilastreta del mateix. Dessota, foren trobades dues composicions quadrades d'uns tres pams i mig, representant una d'elles "L'Ascensió del Senyor" i l'altra "El lavatori dels apòstols". Malgrat d'ésser romasa molts anys sota el morter de l'aparedament, es conserva força bé. La dita vidriera gran del segle XVIII està datada al 1712 i signada per Francesc Saladrigues "mestre de vidrieres de Barcelona", i la dita capella fou dedicada en el seu origen, 1329, pel bisbe de Lleyda, Arnau, a la tal advocació.

La composició d'aquesta vidriera moderna és un interior d'habitació amb una finestra, on hi ha un travesser de fusta, del qual penja un tros de drap, com mostra o senyal de botiga, i en ell hi ha una taula amb unes grosses estisores, i a terra, una mena de mida caragolada. A un cantó un sant amb barbes fent oració al cel, que s'obre per donar pas a un àngel amb un gran mantell o peça de roba a les mans, mentre que un captaire espellifat, de genolls davant del Sant, sembla demanar-li que el vulgui abrigar en la sua nuesa. Reflexionant respecte aquesta escena, i no oblidant que en aquesta capella havia estat la Confraria dels Pellers, que més tard fou substituïda per la dels Mercaders de Draps, i que aquests tenien Sant Bonhome (Homobono) per Patró, es pot aventurar l'hipòtesi de què sigui aquest mateix sant el representat a la vidriera. El restant d'aquesta és de mosaic de colors esblaimades.

El senyor Bassegoda féu atinades consideracions generals referents a la gran importància que les arts del vidre tingueren a Catalunya, i descriví com els artífexs vidriers vivien a la parròquia de Santa Maria de la Mar; i per Cap-d'Any paraven el vidre al Born, amb el fi que els consellers i el poble veiessin les exquisites i magnificències de llur art.

Entrant després en matèria, el senyor Bassegoda féu una animada descripció dels efectes lluminosos que les vidrieres de Santa Maria a prima tarda produeixen en ésser ferides pels raigs del sol violent, i molt especialment en el meravellós òculus o rosetó de la façana, que compara a un ull ciclòpic. Després passa a examinar, capella per capella, totes les dades històriques que són arribades fins a nosaltres i són contingudes en els "Llibres de Del·liberacions" que es conserven a l'Arxiu de la Molt Il·lustre Junta d'Obra. Explicà els orígens de les claraboies a les esglésies romàniques a Catalunya, i respecte a l'actual de Santa Maria, afirma el senyor Bassegoda que data del 1428 al 1516, i que és posterior al 2 de febrer de 1428, en què "féu molt gran espaventable terratrèmol" a Barcelona que féu caure "certa part de la O", matant més de vint persones entre grans i xics. Suposa que l'anterior era de la mateixa forma radial que es troba a Pedralbes, Santa Maria del Pi, Sant Cugat del Vallès, Seu de Tarragona, Sant Francesc o Fra Menors, inspirats tots ells en el de Santa Caterina, primera aparició de l'art romà a Barcelona. Esmentà dades curioses tretes del llibre de les Del·liberacions referents a la cèlebre vidriera del "Jui", la millor de totes; d'altra col·locada damunt del portal de les Moreres, i per fi la que N'Isidre Julià pintà en 1667 amb vidres de Venècia, o sigui la de la "Cena Domini", damunt el portal dels Capellers. Acaba la descripció de les vidrieres parlant del rosetó, amb la bella escena de la "Coronació de la Verge", rica de color i correctíssima de dibuix del reixat amb angelets amb ales esteses, que compara a un vol de coloms proclamant el cinquè misteri de la glòria de la Verge.

Moltes dades exposà que tenien al caràcter d'inèdites i que es refereixen a les vidrieres de l'endana més alta del absis o és la central amb la imatge de la Verge, i quatre laterals amb sants i també els rosetons semblants als de la Seu, que són molt moderns, puix són del 1865.

En les diverses capelles hi ha vidrieres antigues, entre les quals es distingeix com més notable la de l'altar de Sant Pere, que presenta una brillantor i vivesa de tons que li donen una alta valor ornamental.

L'erudit treball del senyor Bassegoda fou molt elogiat pels seus companys acadèmics, els quals desitgen poder fruir en breu la monografia completa sobre Santa Maria de la Mar.

Cursets d'Humanitats i Divulgació cultural

Demà, dilluns, dia 5, a les vuit de la vetlla, començarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el segon dels cursets d'Humanitats i Divulgació Cultural que ha organitzat per al corrent any dita entitat. El distingit professor d'aquesta universitat, En Fèlix Duran i Cañameras serà l'encarregat d'explicar, en les sis conferències amb projeccions de què constarà dit curset, l'interessant tema "Artiquectura moderna".

Els amics de l'Art Litúrgic

En vigílies de la magna festa que avui, diumenge, celebren els Amics de l'Art Litúrgic a Sant Cugat del Vallès, serà bo orientar el poble sobre certs detalls litúrgics i pràctics que cal tenir ben presents per tal d'assegurar l'ordre i esplendor de dita solemnitat.

El tren adicional sortirà a dos quarts de nou, i en ell només podran pujar els que hagin adquirit tiquets en alguna de les llibreries que ja vàrem anunciar (Vídua Pla, Subirana, Editorial Políglota i Círcol Artístic de Sant Lluc).

Els cantors hauran de pendre aquest tren o un d'anterior, a fi de què hi hagi temps suficient de col·locar-se en el respectiu lloc.

Presentant el tiquet en una taquilla especial, se'ls donarà el bitllet del tren particular; per a pujar-hi hauran de mostrar altra vegada el tiquet.

En la nau central del temple hi haurà un clos estrictament reservat per als cantors. Per a poderhi entrar servirà de contrasenya el folletó de Tèrcia, que ja se'ls ha repartit. També servirà de contrasenya el *Cantoral del Poble*, editat pels monjos de Montserrat, on s'hi troben els cants que es cantaran en aquesta festa. Les dones, al cantó de l'Evangeli, i els homes, al de l'Epístola.

Després d'haver pres possessió del lloc respectiu (que hauran de respectar mútuament), passaran a la nau lateral del cantó de l'Evangeli, on hi ha la porta dels claustres i l'absi amb l'altar de la Mare de Déu del Roser.

Aquí esperaran l'arribada del pare abat de Montserrat, el qual, en el citat altar del Roser entonarà la Tèrcia, seguint les indicacions del Ceremonial de Bisbes, que prescriu que la Tèrcia es canti, a ésser possible, en un lloc diferent de l'altar major, la qual cosa permet fer-ho l'estructura del temple de Sant Cugat.

De manera que la Tèrcia es cantarà a la nau lateral del cantó de l'Evangeli a peu dret.

Acabada la Tèrcia, i revestit ja el pare abat amb els ornaments de la missa, es farà la processó per acompanyar-lo a l'altar major, seguint les naus laterals i cantant l'himne processional *Lucis Creator* i l'antífona *Si Culmen*.

Col·locats els cantors en el lloc pres anteriorment, començarà el Pontifical, entonant-se l'Introit propi del dia, que és un dels més emocionants d'entre els de tot l'any.

La missa, que es cantarà és la de *Fons Bonitatis*, que cada cantor ha de portar. Després de l'Evangeli, el doctor Lluís Carreras farà l'homilia.

A les dotze el senyor Puig i Cadafalch donarà la conferència inaugural en els claustres del monastir.

S'ha d'advertir que a més dels cerimoniers de l'altar hi haurà un cerimonier pel poble, als quals tots hauran d'obeir amb agilitat i exactitud. Ell indicarà quan s'hagi d'agenollar-se, aixecar-se o asseure's. D'aquesta docilitat por dependre molt l'ordre de la festa.

La direcció del cant la portarà l'eminent gregorianista pare Sunyol, de l'Abadia de Montserrat, al qual tots els cantors hauran de seguir amb gran atenció.

L'acompanyament d'orgue anirà a càrrec del ben conegut mestre mossèn Francesc Baldelló, el qual, a més, tocarà peces de Bach i de Cabanilles, músic català, anterior al gran mestre alemany.

El tren adicional de tornada sortirà a dos quarts de dues.

Aquest dissabte hi haurà ensaig general a l'església de Sant Just, sota la direcció del pare Sunyol. Començarà a tres quarts de vuit del vespre.

Conferència

d'En Josep Barbey

ex-tinent d'alcalde a

l'ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II,

Mercaders, 38.

"ACTUACIO NACIONALISTA A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA.—L'OBRA DE LA COMISSIÓ DE CULTURA."

Dimarts vinent, dia 6

A les 10 del vespre

La confederació agrícola "Unió de Vinyaters de Catalunya" a Terrassa

LA CRISI VINÍCOLA CONTRA L'ALCOHOL INDUSTRIAL EN LES BEGUDES

Continua la campanya començada per la Confederació Agrícola Unió de Vinyaters de Catalunya per el compliment de la legislació vigent prohibint i sancionant l'ús dels alcohols industrials en encapçalament dels vins i emprament en els restants líquids destinats a la beguda, es va celebrar el diumenge proppassat l'anunciat míting a Terrassa, local de la Fraternitat Republicana, cedit a l'efecte, organitzat per el Consell de Vinyaters de la Comarca del Vallès.

Presidí l'acte el president accidental de la U. V. C. En Faustí Simó, acompanyat dels senyors En Francesc Santacana i En Josep Marí, president regidor En Simó Garcia; N'Antoni Barata, pel el Celler Cooperatiu; En Josep Mossa, president del Gremi d'Agricultors; En Tomàs Barcellona, N'Agustí Armengol i En Josep Rubió, del Consell Comarcal del Vallès; els delegats de Rubí senyors Ramoneda i Sabat; En Francesc Barquet, per l'Ajuntament de Sentmenat, i altres significats agricultors de la Comarca, de totes les classes socials.

Mn. Josep Maria Rovira, de la Cambra Agrícola de Sant Sadurní de Noia, estudià la situació vinícola actual, afirmant que un dels mitjans per sortir de l'estat actual de coses és exigir l'estricte compliment de les disposicions legales que sancionen com delicte l'ús de l'alcohol industrial en els vins i begudes, posant en actuació als "Veedors" perquè inspeccionin i denunciïn. Cada Sindicat Agrícola pot nomenar un de tals inspectors. Si es complissin les esmentades disposicions deixarien al mercat uns tres milions i mig d'hectòlitres de vi elaborat amb alcohol destilat de blat-de-moro i garrofes de procedència estrangera, amb lo que necessàriament pujaria el preu del vi.

En Josep Marí afirmà que la viticultura va a la bancarrota, doncs, el preu mig de cost d'una carga de vi de dotze graus és de 25 pessetes, essent força més baix el de venda. Estudià les causes principals de la crisi; manca d'estadístiques; llei seca en països estrangers; manca d'elaboració de vins-tipus comercials; manca de crèdit agrícola; inseguretat en la política econòmica dels Governs augment d'impostos; establiment de duanes a l'entrada als Municipis, pagant el vi com a substitutius de consums, mercès a la legislació central respecte a hisendes locals i els fraus en totes llurs aspectes.

Amb referència al problema de l'alcohol industrial, manifestà que igual qüestió s'havia suscitat i resolt parcialment a França, on posats d'acord els diferents sectors, es troba prohibit l'alcohol industrial per a tota mena de begudes el qual es destina a usos industrials, trobant-se dipositada al Parlament una proposició del diputat vinyater M. Barthé, subscrita per 300 parlamentaris, obligant als importadors de petroli, benzina, bosques i substàncies similars, l'addició a les mateixes d'un deu per cent d'alcohol industrial, quina barreja tècnica i pràcticament ha resultat assajada amb èxit a París.

En Francesc Santacana diu que l'actual campanya no és nova, doncs, es troba continguda en les conclusions d'assemblees celebrades per la U. V. C. fa ja dotze anys.

Afirma que els enemics capitals del vi es troben en llurs principals components; l'aigua i l'alcohol que facilitin un allargament fraudulent de les collites, augmentant el mercat d'oferta amb vi que no és el fruit del treball del vinyater.

La campanya actual exigeix la particularitat de comptar amb l'ajut oficial que han promès les organitzacions dels comerciants i exportadors de vi.

Per assolir l'èxit precisa que l'acció denunciadora i fiscal sigui perseverant i enèrgica, amb un inspector a cada poble, no és possible burlar la llei, animant al vinyater; requerir la cooperació de tots, declarant que ocupant cadascú llurs llocs de lluita, complint llurs deures de defensa en els interessos comuns, la victòria és segura.

El senyor Simó resumí els parlaments, assabentant que s'han presentat ja les corresponents denúncies que donaran lloc a la formació de processos contra qualques individus per emprar alcohol industrial en l'encapçalament dels vins i es de begudes, fent especial esment en la necessitat de omplir les llistes sense desmais i novatades.

Anuncià el proper míting a Martorell.

Tots els oradores foren xardorosament aplaudits.

A continuació es donà lectura a les conclusions següents, que per aclamació foren aprovades:

1.ª Declarar que, una de les causes que contribueixen a la greu crisi vinícola actual, és el us d'alcohols industrials, en l'encapçalament dels vins i el seu emprament en l'elaboració de licors i begudes; afegint la circumstància de tractar-se de la destil·lació de moresc i garrofes de procedència estrangera, en la seva major part.

Afirmar l'absoluta conformitat amb les disposicions legals vigents que consideren i castiguen com delicte els expressats usos dels referits alcohols, requirint l'exacte i rigorós compliment de dits preceptes que, d'observar-se deuen produir la corresponent elevació en el preu del vi.

2.ª Procedir a la immediata constitució legal de Sindicats Agrícoles, d'acord amb la llei de 28 de gener de 1906, en totes aquelles localitats on encara no existeixin.

3.ª Els Sindicats i Cambres Agrícoles constituïts, nomenaran "Veedors" (inspectors de vins) que tenen la consideració de funcionaris públics d'acord amb el reglament de 29 de maig de 1914, demanin a l'efecte la corresponent autorització al ministeri de Foment, amb arreglo a la R. O. de 22 de juliol de 1914, la qual serà concedida, segons diu la recent circular de la Direcció General d'Agricultura.

4.ª Vigilar i esbrinar el moviment dels bidons d'alcohol industrial; portant a cap en forma, la corresponent inspecció del "Veedor" a qualsevol local, sobre el que es tinguin indicis d'ús de tal classe d'alcohol en l'encapçalament dels vins.

5.ª Trametre un exemplar de tota acta en que resulti provat dit empleo il·legal, al governador civil de la província perquè imposi les sancions governatives i altre exemplar al fiscal de l'Audiència provincial o Jutjat d'Instrucció del partit, acompanyat del corresponent escrit, formulant denuncia, per haver tingut lloc en tals casos amb delicte, previst i penat per la llei de 27 de juliol de 1895, articles 3 i 4 del R. D. [illegible] de març de 1892 i article 358 del Codi penal.

6.ª Sol·licitar dels Ajuntaments, Corporacions i demés entitats radicades en localitats on es cultiva la vinya, que acullin per seves les presents Conclusions i en telegrafiar així mateix les referides Corporacions, al ministre de Finances, perquè ordeni als inspectors de l'Impost d'Alcohols que en examinar les guies, vendes i llibres d'entrada i inversió d'alcohols que obligatòriament deuen portar quants adquireixen alcohols per preparar vins i begudes, formulin immediata i directa denúncia al jutjat d'instrucció corresponent, en tots els casos en que aparegui la utilització d'alcohols industrials en qualsevol líquid destinat a beguda, per constituir així delicte i estar tot funcionari obligat a denunciar-lo, per virtut de l'article 262 de la llei d'enjudiciament criminal.

PALAU DE LA GENERALITAT

Consell Permanent

Despatx de les Seccions a la reunió del Consell Permanent dels dies 31 de gener i 1 de febrer.

Carreteres, camins i ponts. — Adjudicació definitiva dels proveïments de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni; del camí de Manlleu a la Gleva, Masies de Sant Hipòlit, quilòmetres 1 a 3, i de la carretera de Vich al límit amb Girona, en direcció a Sant Hilari, quilòmetres 4 a 7.

Aprovació del projecte de travessia, per Vilassar de Mar, del camí de Cabrils a enllaçar amb la carretera de Mataró a França.

Designació del senyor diputat de la Mancomunitat per assistir a la subhasta de les obres d'enllaç del camí de Sant Celoni a Campins amb el carrer Major de Sant Celoni, que se celebrarà al Palau de la Generalitat el pròxim dia 5, a les onze del matí.

Cultura. — Concessió d'un premi per a la festa de les lletres catalanes, organitzada pel Casal Català de Buenos Aires, al tema "L'element català com a factor de colonització en terres americanes".

Concessió d'una subvenció al Concurs mundial de Tennis que s'està celebrant a Barcelona.

Agricultura. — Treballs de les Escoles d'Arbres Fruiters i Viticultura i Enologia.

Celebració d'una campanya de divulgació del conreu de l'alfals.

Organització d'un curset de degustació de vins a l'Escola Superior d'Agricultura.

VARIA

L'ARMADA DEL WHISKI

Tots els diaris del món han parlat de la famosa llei seca, imperant als Estats Units. Semblà talment que ja no se'n parlaria més com a causa de promoure les protestes del públic... I no obstant! Tenim tots una idea del que és l'"Armada del whiski"?

No. No la tenim. Aleshores és lícit que mirem a assabentar-nos-en.

L'Armada del whiski és una de les més formidables institucions de contraban que ha pogut crear la dèria prohibicionista dels homes. Està integrada per 22 vaixells i navega sempre entre les illes Bahames, les Bermudes i la costa de Nova Jersey. Hissa banderes de diverses nacions. Va tripulada per homes de diverses races. Però la seva mercaderia és única: begudes alcohòliques, només begudes alcohòliques. Sobre la coberta, grans rètols visibles a distància anuncien els preus. El whiski escocès, a 45 dòlars la caixa. El whiski rye, de 35 a 40 dòlars. El xampany, una mica car...

Aquesta "Armada" es manté sempre a més de tres milles de la costa, és a dir, fóra de la zona que ha assenyalat el Govern americà en la prohibició del tràfec alcohòlic. En arribar a un lloc prèviament convingut amb els contrabandistes nordamericans, llença l'àncora. Un bé-de-Déu de barques i canots de tota mena no triga a comparèixer i comença la compra-venda.

Les petites embarcacions, en general, troben manera d'arribar a la costa, burlant l'estreta vigilància dels vaixells prohibicionistes. Només de tant en tant aconsegueixen fer presa.

Sembla que el Govern, decidit a foragitar el frau, vol reforçar la seva flota amb una esquadrilla d'hidroplans.

La lluita entre la llei i l'alcohol està assolint una intensitat imponderable. Algunes cases de cinematografia ja han obtingut autorització per installar aparells a bord dels vapors de l'"Armada del whiski" amb l'esperança de copsar escenes emocionants.

De fet, la llei seca no ha estat un èxit. Costa més de separar un bevedor del whiski que no de desmamar un infant de catorze mesos.

UN MITJÀ D'OBTENIR UN TÍTOL NOBILÍSSIM SENSE TRAIR CATALUNYA

Segons la nova constitució alemanya, els antics títols nobiliaris no concedeixen cap prerrogativa a aquell qui els posseeix. És per això que s'ha simplificat la manera d'obtenir-los. Abans, per adquirir un títol nobiliari calia la filiació legítima, el matrimoni o la concessió reial. Avui, el títol nobiliari es pot obtenir per simple adopció.

Com que el marc cada dia baixa més, i els antics nobles es troben, en general, en situació poc brillant, no és estrany que es decideixin sovint a adoptar algun comerciant ric a condició, naturalment, de cobrar d'aquest una retribució. Els casos d'aquesta mena s'han anat reproduint, i així no té de sorprendre a ningú que hi hagi agents dedicats a posar en comunicació el noble sense diners, amb el plebeu amb diners de sobres, i aspiracions nobiliàries.

Una lletra d'un dels agents ha anat a parar a mans d'uns grans diaris antimonàrquics, els quals de seguida l'han publicat. Diu així:

"Honorable senyor: No us serà segurament desconegut que en l'autèntica bona societat d'Alemanya i de l'estranger només la noblesa és estimada com a signe de veritable aristocràcia. Estic en situació de poder-vos ajudar a adquirir la noblesa per adopció. Com indemnització, teniu de pagar per una sola vegada 1.000 marcs or per la noblesa senzilla, 3.000 pel títol de baró i de 4.000 pel títol de comte. El tres per cent del títol es paga de seguida, i la resta al moment de l'adopció. En aquesta quantitat va inclòs el lliurament de la corona i les inicials de llosat i la petició d'inclusió al calendari de la noblesa. Esperant la resposta, resto a les vostres ordres el vostre afectíssim", etc.

Els diaris que comenten el fet asseguren que això no és cap engany, sinó que l'agent té en realitat uns quants nobles disposats a fer el negoci.

Recomanaríem als senyors de la Unió Monàrquica que aspiren a títol nobiliari que llegissin amb atenció l'anunci de l'agent (amb el qual estem disposats a posar-los en comunicació). Per 1.500 pessetes poden ésser nobles. A cap dels darrers nobles catalans ha sortit a tant bon preu. I a més tenen l'avantatge de no haver de trair Catalunya, cosa molt important si volen que en la societat catalana, on ha de viure llur noblesa, sigui considerada signe de veritable aristocràcia.

Altrament, la noblesa alemanya compta amb noms molt més sonors que els que els poden donar a Espanya. Senyor de Reifferscheidt-Hohenlohe, o comte d'Hohenonsthal Auersberg Gerolzheim, és tota una altra cosa que els que a Catalunya, havent obtingut llur títol nobiliari per submissió borbònica, són batejats pel bon poble amb un pseudònim cru, però tanmateix pintoresc...

PER A NO TOSIR

La TOS generalment és produïda per la irritabilitat de l'aparell respiratori; per tant és necessari emprar per combatre-la un preparat adequat i d'efectes ràpids per evitar Bronquitis, Atacs Asmàtics i àdhuc la Tuberculosi. Avui el XAROP VIAR preparat amb extracte de diverses plantes medicinals, és el que ofereix millors garanties.

Dipòsit FARMÀCIA EL SIGLO, Sant Pau, 33 i principals farmàcies i centres d'específics.

L'HOME I EL LLIBRE

LES "VINT CANÇONS", DE TOMÀS GARCÉS

Adéu, romaní del bosc,
no m'ajupiré a aplegar-te.

Sota el porxo apareix un poeta. Aquest adveniment deixeu-me'l comentar, més que pel seu vestir pel que sé del cor d'ell, que altres ja parlaran, ben disposats retòrics, de la franja i els plecs del seu abillament. Per capa d'amistat hom ha creat l'ambient del poetastre; ha estat parlant dels llibres—les cobertes dels llibres i els llloms—i temen d'arriscar-se si parlaven de l'home, del seu afany amb Déu, amb la glòria i el món. I també pocs poetes entre els de casa nostra han publicat un llibre que no fos per l'afany d'una pura elegància. Ara, en l'adveniment d'un poeta sota el porxo, deixeu-me'n celebrar més que el bell arribar el que sé que vol dir una flama al cor, gallaret que consum l'esperit tot i guiant-lo: —Poeta de vint anys, jo sóc qui et vol armat, amador del perill i l'amor fortuner, a la mar i a la terra.

En llegir *Vint Cançons* he pensat amb Ulisses. I més que no amb Ulisses amb què fóra Penèlope sense l'excel·lent qui no era temerós del cant de les sirenes, ni d'Escil·la i Caribdi i les vagues del sol. I encara he recordat un treball que escrivia on es parla de Solveig. Per l'elogi de Solveig, ponderat de mesura, jo dic que *Vint Cançons* són una cançó sola, i una cançó indecisa. I dic el meu consell: Peer Gynt, amic Peer Gynt! Cal que Solveig esperi: que no s'acompliria cap prodigi d'amor sense Peer Gynt l'heroic, gojat com una brasa. Allò que no es consum en la prova del foc, per un abrandament encara més formal, allò no se sabria si restava Peer Gynt sense ésser Peer Gynt. Perquè ell és més que un home, més que un enamorat: és Peer Gynt, simplement.

Tu què fas, amic meu? Mira la vela nova, i aquella apedaçada que el sol l'ha feta bruna i l'escuma amb escata. Veus, hauries de marxar. Al teu llibre ho dius; però es veu i s'endevina que et mossega un desig gran de platja a ple vent i que Solveig et lliga. He dit Solveig, amic? Ara encara no és Solveig! És la temor que et lliura d'aquella altra temor de les sirenes. Però ara deixa Solveig, fendeix la mar augusta i llença't als perills. Vet aquí la nostra raça, que ja ho havia estat de gent llibertadora que s'acomplia amb seny i amb tradició després. Va trencar els perills de les mars prohibides.

De la cançó indecisa jo n'he forjada aquesta, que voldria per tu, per a tot poeta nou de vint anys i homeier:

Els estels s'han apagat
però els ulls de llum s'encenen.
El camí encara és més blanc,
pujant la muntanya negra.
Ai, el goig d'ésser immortals
com la cançó i la foguera!

Un llibre de cançons és sols una promesa; l'enamorat la canta pels camins i l'amada la sent i surt a la finestra i ho rep el bes i tot. Però res més que el bes. Ell va a acomplir quelcom d'extraordinari; o, altrament, què viuria si fos sols la paraula? Tu ets només la intenció. Una intenció, un desig, millor que una intenció, t'ha cobert aquest llibre mariner a la vinya. La cançó del teu llibre enclou la tonada també com un desig; ves ara qui ho diria que et plauria marxar cap a terres molt llunyanes per saber com s'hi parla, i més bé com s'hi estima. Prou que l'hi admetran si és que hi entres amb l'aire de qui ja hi has estat tota la vida. Trobaràs tafaners amb la mateixa dèria; prou que l'hi admetran. Però caldrà que amaguis, com et deia d'Ulisses quan s'amarrava al pal, aquell prec que aixecava:

Companys: deixeu-me el timó,
hi ha una dona que m'espera.

perquè no vengis res al teu portes als ulls, i al mot i al gest polit, el fantasier golut que en el teu llibre vols tu. I encara en un poeta seran més exigents: —Ja volies entrar, —et diran—ja volies aprendre, però et cal que comencis. Un llibre de cançons, de cançons veritables, és un bell començar, un obsequi magnífic.

La vida és regalada i tot canta i venim, també, en cada cosa. Hi ha qui engega la veu sense que li demanin. Però per poc que el mogui un esclat interior aturarà als vianants amb el ple del seu cant. Ve com si ara et trobessis sota mateix d'un arbre llegint un trobador del místic Orient, a Nahabed Koutchak, el més dolç trobador, i es posés a rimar a la més alta branca el rossinyol. Tanmateix ajuntaries els fulls i l'ombra del teu arbre ja et fóra com la volta de l'església a la missa. Tan cert mai no el tindries un camí tan segur que poguessis passar-te del cant del rossinyol.

Però després, i sempre, després de la cançó l'aiterós de la gesta. Jo voldria que fossis tal com tu vols i dels: com en el poema càlid on et mou caminar a punta l'alba, amic, pel daler d'encalçar l'estrella del dia. I a l'amada digues-li entretant del camí:

Potser encara el trobaré
quan se'n acabi el viatge.
Vindré més colrat del sol,
ta serà tota rosada.
Et duré noves cançons
i [illegible] arrecades
i la veu de la mar
[illegible] de casa.

que mentre això no fos, caminant [illegible]: Cal que Solveig esperi, tenint i destriant i amb el llibre de [illegible] teves vint cançons.

Aristarc

ELS TEATRES

Ermete Zacconi al Tívoli

Demà, dilluns, a la nit, farà la seva presentació en aquest teatre l'eminent tràgic Ermete Zacconi amb l'obra shakesperiana "Hamlet". Dimarts a la nit posarà en escena la mundial obra d'Ibsen "Spettri", i dimecres "Re Lear", essent les successives fins diumenge, sempre en funcions de nit, "La morte civile" "Otello", "I disonesti" i "La bisbetica domata". L'empresa d'aquest teatre, volent complaure a una gran part del públic barceloní que no pot correspondre amb l'admiració i aplaudiment a dit artista pels preus obligats per la poca cabuda dels teatres en que s'ha presentat, confiant en la major capacitat del Tívoli, ha conseguit del gran tràgic que els preus de les localitats per aquestes funcions siguin popularíssims i al abast de tots els amants de l'art, sia la que sia la seva posició econòmica.

Una bella iniciativa

Els que fan la publicació "La Mainada", anuncien per al dia 15 del que som, la inauguració d'uns espectacles que amb el denominatiu de "Dijous de "La Mainada", tindran lloc setmanalment, en tardes no festives, al Teatre de la Comèdia, del Passeig de Gràcia.

Prosseguint en l'afany que els infants vagin fent coneixença dels escriptors de Catalunya que els han dedicat mantes obres, la Redacció de "La Mainada" ha sol·licitat i ha obtingut la cooperació al seu intent de dramaturgs notabilíssims, entre els quals pot esmentar-se, ara per ara, N'Apel·les Mestres, N'Ignasi Iglésias, N'Adrià Gual, En Millàs-Raurell, En Ventura Gassol, En Josep Claramunt, N'Enric Tuyet, En Joan Baguny i les gentils poetesses Na Mercè Vila i Na Victòria Delclòs. A més a més d'aquests seran mostrades als petits concurrents totes aquelles produccions escrites per a ells, abans d'ara, algunes de les quals jeuen injustament oblidades.

Els organitzadors d'aquestes festes no concretaran a representacions escèniques els programes de les mateixes, sinó que, a més de les obres de teatre, oferiran al seu públic diversitat d'espectacles, tals com facecioses entrades de pallassos, jocs de prestidigitació, projecció de pel·lícules instructives, concursos de narradors de contalles i de cantadors de cançons i de dansaires entre els deixebles de les escoles catalanes, comptant-se també amb la valuosa col·laboració del mestre Joan Llongueras, el qual amb els seus deixebles donarà mantes sessions de Rítmica i Plàstica animades.

El primer "Dijous de "La Mainada" serà qualificat d'homenatge de "La Mainada" al Teatre Català, i es representaran obres d'En Pitarra i N'Àngel Guimerà. Del primer es donarà a conèixer una farsa que escriví en col·laboració d'En Feliu i Codina i En Moles i Cases anomenada "El rústec "Bertoldo". De N'Àngel Guimerà, amb expressa autorització i promesa d'assistir a l'espectacle, si la salut li ho permet, es posarà la formosa escena "Deixeu que els nens vinguin a mi", de la tragèdia "Jesús de Nazaret".

La interpretació de les obres que es representaran en els "Dijous de "La Mainada", anirà a càrrec de la companyia catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adrià.

Fets Diversos

Un minyó s'engega un tret, matant-se

Ahir, a les nou del matí, Marian Palau Arnedo, de disset anys, s'engegà un tret de revòlver al cap, la qual cosa li ocasionà la mort.

El fet esdevingué al seu domicili, carrer de València, 18, pral.

Atropell

Al carrer de Pelai, davant del de Jovellanos, el tramvia número 505 atropellà una dona d'uns quaranta anys, produint-li una ferida contusa a la regió occipital i commoció cerebral.

Fou traslladada a l'Hospital Clínic.

Defunció

Ahir va morir, a la Quinta de Salut L'Aliança, Andreu Iglésias Pardo, vigilant d'una fàbrica de tints, el qual fou agredit el dia 29 del mes passat, per cinc individus que van assaltar la dita fàbrica.

La mort ha estat causada per una ferida d'arma de foc que tenia a la regió frontal temporal dreta, quedant allotjat el projectil a la part esquerra del cap, segons s'ha pogut veure en l'examen radiogràfic.

Per ordre del jutjat el cadàver fou traslladat al dipòsit judicial per ésser-li practicada l'autòpsia pels metges forenses, els doctors Saforcada i Juanco.

COMUNICAT

A la "Comissió mixta del treball en el comerç de Barcelona"

A "La Veu de Catalunya" del dia 18 del mes passat, llegírem un article del senyor Manuel Pagès. Llegir-lo i sentir un desig vehement de contestar-lo a l'acte, fou tot u; més la por de ferir susceptibilitats i la temença que pogués ésser equivocadament interpretada la nostra resposta, ens han fet restar fins ara silenciosos.

Finalment, ben estudiats el pro i el contra i tenint en compte que la cosa continua essent d'actualitat, ens decidim a fer unes observacions al senyor Pagès i fins a protestar del seu article, [illegible] bretot quan es dirigeix als comerciants dels afores.

Cal primer de tot fer [illegible] ben alt que el present que [illegible] a Catalunya l'Estat espanyol [illegible] el Reial decret de 24 d'abril de 1920 i del qual sembla estar tant cofoi el senyor Pagès, és una engruna despreciable d'autonomia i més si es té en compte que la Comissió Mixta Mercantil amb la seva actuació, ha tingut [illegible] gràcia de no fer [illegible] simpàtica aquesta [illegible] autonomia i ha [illegible] a molts [illegible] que estimen i practiquen de debò la llibertat i el respecte a les idees d'altri.

La Comissió Mixta Mercantil no és altra cosa que una institució amb certa autoritat, de la qual abusa, ja que no [illegible] que una població de la importància de Barcelona no pot ésser subjectada de cap manera en els seus diferents aspectes socials, polítics, econòmics, etc., a un determinat patró, cosa que la complexitat de la seva vida no permet de cap manera, ha volgut obligar a tothom a regir-se per un horari de treball del tot inadaptable a les necessitats i conveniències dels obrers i industrials dels barris humils de Barcelona.

La repetida Comissió Mixta Mercantil, a la qual acudírem de bon principi un gros nombre d'industrials, no es dignà ni sols prendre en consideració les nostres observacions i comportant-se d'una manera que deixa molt per sota l'actuació "draconiana" de la gent de Madrid, ha pres els acords que li ha semblat bé i ha imposat multes a tort i a dret, prescindint dels nostres interessos, tan respectables almenys, com els dels industrials dels barris més cèntrics de la nostra ciutat.

La poca consideració (que podríem dir la guerra) que ens té declarada la Comissió Mixta, obligà al firmant i quasi a la totalitat dels industrials dels [illegible] de Barcelona a constituir la defensa d'industrials i comerciants de Sans i Hostafrancs i les restants barriades extremes, que, representen, de fet, tots els industrials disconformes amb l'horari del treball establert per la Comissió Mixta Mercantil. S'han posat enfront d'aquesta Comissió, disposats, emparant-se en una llei vigent que de cap manera pot ésser anul·lada per un Reial decret, a sofrir una [illegible] de multes i imposicions que esperen i creuen poder [illegible] emparant-se en la llei [illegible]ment.

Prengui bona nota el senyor Pagès, [illegible] esforçat de la Comissió Mixta de què una part del botiguers i industrials del districte [illegible] "aparentment compleixen les disposicions de la repetida Comissió, però [illegible] de les set del vespre, amb la porta tancada obliguen a la dependència a treballar totes les hores que els dóna la gana i passen de molt, en total, de les hores que marca la llei.

En canvi, nosaltres, [illegible] nis, explotadors, anarquitzants, observem estrictament les hores legals de jornada i guardem ben bé [illegible] no ja hores extraordinàries, sinó ni minuts tan sols a la nostra dependència. I el senyor Pagès, ho fa [illegible] a la de tothom i amb les [illegible] obertes de bat a bat.

El senyor Pagès, inflamat en el seu article, encara que ho digui en contrari, quasi sembla que, inclús vulgui negar la [illegible] que no ens hem d'abandonar lligats de mans a les imposicions de la Comissió Mixta Mercantil. Jo he de dir-li, doncs, que, no com a [illegible] militant, ja que res té que veure el catalanisme amb aquesta qüestió, sinó purament com a [illegible] dels observadors de la [illegible] a la mà, als procediments de la Comissió hi sabrem respondre, sempre emparant-nos en la llei, amb tota serenitat, i també amb tota energia. Tingui-ho ben present.

Sebastià [illegible]

PREGUEM ALS [illegible] CORRESPONSALS QUE ENVIIN LLURS CORRESPONDÈNCIES DEGUDAMENT [illegible] LA TARIFA CORRESPONENT.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Manuel Espaliu", de València, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Fàbregas i Garcias.

Vapor anglès "Castolar", de Gijón, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Mas Andrew.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 59 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Patricio de Satrústegui", de Veracruz i escales, amb càrrega general i 32 passatgers. Amarrat moll d'Espanya Est. Consignatari, Ripol.

Vapor italià "Bellenden", de Fiume i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Baixas.

Pailebot espanyol "Maria del Pilar", de Felanitx, amb càrrega general.

Pailebot espanyol "Menorca", d'Alcúdia, amb càrrega general.

Goleta espanyola "Comercio", de Sant Feliu, amb càrrega general.

Vapor anglès "Dundee", de Glasgow, amb carbó. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Agència Witty.

Vapor italià correu "Tomaso di Savoia", de Gènova, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Est. Consignatari, Ignasi Villavecchia.

Vaixells despatxats

Vapor espanyol "Infanta Isabel de Borbon", amb càrrega general, per a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol "Villarreal", amb càrrega general, per a Cartagena i escales.

Vapor espanyol "Cullera", amb càrrega general, per a Gandia i escales.

Vapor espanyol "A. Cola", amb càrrega general, per a València.

Vapor espanyol "Cabo Carvoeiro", amb càrrega general, per a Bilbao i escales.

Pailebot espanyol "Virgen del Mar", amb càrrega general, per a Alacant i escales.

Vaixells sortits

Vapor italià "Polluce", de trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Cabo San Sebastián", amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

Vapor espanyol "Trini", de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Rita", amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.

Vapor espanyol "La Guardia", amb càrrega general, cap a Tarragona i Cette.

Vapor espanyol "Manuel Espaliu", amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella.

NOVES

La Societat de Maquinistes Navals

En sessió de Junta general ordinària celebrada el 28 darrer per la Societat de Maquinistes Navals, quedà elegida la següent Junta directiva:

President, En Pere Ferrer Minet; vice-president segon, En Tomàs Méndez Maceiras; secretari, N'Antoni Macià Bernat; tresorer, En Trinitat A. Plaza; vice-comptador, En Joan Martínez; vocals, En Pere San José, En Robert Miralles, En Josep Coll, en Josep Maria Calzeza, En Jaume Abril, En Josep Pastor, En Ferran Costa, En Fermí Ortells, En Joaquim Alié i En Josep Trio.

Noves religioses

S'ha anunciat un Bare Hipotecari i de Préstecs que hom diu que està en mans d'eclesiàstics de Catalunya. Les autoritats d'aquesta diòcesi fan present que els cànons prohibeixen que la clerecia es dediqui en aquesta negocis, no havent-se autoritzat a ningú per a tals fins.

— L'excel·lentíssim senyor bisbe ha nomenat ecònom de Batllòria el reverend Joan Arnau Baleta; ecònom de Fogàs, el reverend Josep Rius Comeres; coadjutor de Sant Josep Oriol, reverend Josep M. Roms Guixà; de Granollers, llicenciat En Francesc Fradera Vallès; de Sant Pere de Terrassa, reverend Jaume Coll Solar, i de Vilarredona, reverend Lluís Gran Viba.

— Avui predicarà a la nostra Seu el canonge doctor Marian Vilaseca.

El diumenge, dia 11, l'Agrupació Nacionalista "Els Montserratins" dedicarà una missa a l'església de Sant Just i Pastor a la memòria del que fou bisbe de Vich, doctor Torres i Bages, en el setè any d'any de la seva mort.

— Demà, dilluns, festa de Santa Eulàlia, la Reial archiconfraria d'aquesta Santa celebrarà, com cada any, una solemne festa religiosa a l'església de Sant Jaume Apòstol.

— La Congregació de la Purificació de la Mare de Déu i Sant Josep prepara uns grans actes amb motiu del XLX aniversari de la seva fundació, que tindran lloc el 4 de febrer.

Al matí hi haurà, a les vuit, missa amb comunió general. A les deu, missa solemne, cantada pels congregants, celebrant el reverend pare rector del Col·legi del Sagrat Cor. Predicarà el reverend pare Trallà, S. S.

A la tarda, una festa musical a càrrec de l'Orfeó Mossèn Cinto al Patronat de la Sagrada Família (Sardenya, 333).

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 3 de febrer de 1923.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Baròmetre a zero i al nivell de la mar, 769'5; 764'7; 763'8.

Termòmetre sec, 10'6; 13'4; 11'8.

Termòmetre humit, 8'9; 11'4; 10'0.

Humitat (centèsimes de saturació), 79; 77; 79.

Direcció del vent, calma; ENE. E.

Velocitat del vent en metres per segon, 0; 8; 5.

Estat del cel, quasi serè; quasi tapat.

Classe de núvols, stratus; stratus-cúmulus; stratus-cúmulus, A-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra.

Màxima, 16'9.

Mínima, 10'1.

Mínima arran de terra, 7'8.

Oscil·lació termomètrica, 6'8. Temperatura mitja, 13'5.

Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 mil·límetres.

Recorregut del vent en igual temps, 23 quilòmetres.

Observacions particulars, boira.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona: Dues pessetes cada mes. Catalunya, Espanya i Portugal, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

FIRA OFICIAL DE MOSTRES

17-28 Març 1923

MERCAT AMERICA

PRIMER CONGRES NACIONAL DE CAMBRES DE COMERÇ HISPANO-AMERICANES

21-28 Març

Ha mort, a avançada edad, la respectable dama Na Josepa Lluch i Garriga, vídua de Viada, emparentada amb la família Rubió, i mare de nostres distingits companys en la Premsa, En Lluís Carles i en Marian Viada.

Enviem als seus parents la expressió de nostra condolència.

—Tots els mals que hi ha a la pell que molesten tant i tant, amb la Crema HEPENTAN fugen prompte sens trepell.

Ha pres possessió del seu càrrec el nou cap de la Secció de Governació de l'Ajuntament senyor Cosa Lahoz.

El secretari, senyor Claudi Planas, presentà el personal dependent de la dita Secció, al senyor Lahoz, el qual els saludà, fent vots perquè el tinguessin sempre com un company.

RESTAURANT ROYAL

Saló de Te

cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona continua la classe de Cuina Popular, tots els dies feiners, de vuit a nou del matí. A aquesta setmana correspon la següent llista:

Dilluns, Arròs a la valenciana; dimarts, patates a la parisién; dimecres, llengua de vedella "Carpentier"; dijous, fesos de carxofes a la Macedònia; divendres, confitures de taronja, i dissabte, merengues de martelly.

Poden assistir a aquestes lliçons totes les que tinguin interès, tant si són com no sòcies de l'Institut, satisfent 0'25 pessetes per un tiquet que se'ls remetrà abans d'entrar a classe.

TRASPASO BOTIGA

Roba blanca amb existències. Lloc cèntric, carrer del Carme. Tracte sols amb l'interessat. Raó, Auzias Marc, 52, primer, segona, de 2 a 3.

10 per cent descompte

FINS EL 28 DE FEBRER EN TOTES ELS ARTICLES DE LA CASA, com vaixelles, porcellana, cristalleries, jocs de cafè, te i alumini, coberts d'alpaca, objectes per a presents, etc.

CRISTALLERIA M. ESTEVA RAMBLA CATALUNYA, 95.

El Solar Vasco Navarro

convoca a tots els seus socis a la Junta General ordinària que tindrà lloc avui a les deu del matí, per tractar de la següent ordre del dia:

Lectura de l'acta anterior, aprovació de comptes i renovació de càrrecs.

Ostres **BON-TEMPS** Quintana, 7

Si encara no useu la làmpara

VULCAN ½ WAT

assageu-la i l'adoptareu

Rambla Flors 26, botiga

JOIES VILANOVA UNIÓ, 6

L'Associació de Societats Col·lectives i Comanditàries sense accions es reunirà en assemblea general dimarts que ve, a les quatre de la tarda, al Foment del Treball Nacional, per donar compte de la seva actuació durant l'exercici anterior i prendre les resolucions que cregui d'interès per tal d'intervenir oportunament amb el Govern i evitar que les seves orientacions puguin tenir funestes conseqüències.

Amb tal motiu, invita especialment a tots els altres contribuients per utilitats, societats anònimes i comanditàries per accions i als particulars ja inclosos a la llei en virtut de l'última reforma tributària perquè apleguts tots en un nucli i amb la cooperació del Foment del Treball puguin vetllar pels interessos de la indústria i el comerç en tot allò que es refereix a tributació.

CORDILLERA

Vi blanc, 0'75 amp. lit.

Cellers **ARNO & MARISTANY**

Per a Comerç i Idiomes, Taqui-meca, etc., estudieu, senyor o senyoreta, a l'ACADEMIA COTS, carrer Arcs, 10. Telèf. 5041 A. La més important d'Espanya.

A la darrera junta general administrativa del Col·legi pericial Mercantil, de Barcelona (corporació oficial), fou nomenada la Junta directiva següent: President, don Ramon Delgar Ventosa; vice-resident, don Josep Busquets Gorina; tresorer, don Antoni Cortada Garrigosa; secretari, don Josep Sala Boufill; vice-secretari, don Recond Segarra Lapeira; adjunt primer, don Josep Martínez del Villar; adjunt segon, don Francesc Palomar Ancejo; adjunt tercer, don Manuel López Loret; adjunt quart, don Josep de Cuadras Veiret.

El primer Congrés Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar ve a establir definitivament la solidaritat comercial que avui és imprescindible i absolutament necessària si es vol conseguir la defensa eficaç del nostre treball i de nostra riquesa. Però el Congrés deliberarà deficientment si la Fira de Mostres no és una completa Manifestació comercial dintre la qual estiguin representades totes les manufactures espanyoles sense excepció. Que reflexionin sobre lo dit els industrials que encara no estan inscrits i que esperen l'últim moment per afirmar llur adhesió.

L'Afició Artística, en junta general celebrada el dia 26, foren elegits el següents càrrecs:

President: Tomàs Borràs; vice-president, Faust Cisa i Josep Molner; secretari, Enric Molner; vice-secretari, N. Vey i R. Muñoz; Tresorer, V. Esnesió; comptador, G. Sancho; Bibliotecari, S. Sopena; arxiver, J. Gunsch; vocals, Prats, Ramos, Batlle, Mercadé.

LINOLEUMS

PER A PISOS

Gran assortit en dibuixos

ample, 1'83 m.

el metre lineal, 15 ptes.

al dipòsit més

IMPORTANT D'ESPANYA

JOAQUIM ROSICH

Ronda St. Pere, 7

Plaça Sta. Anna, 9

Tapineria, 33

BARCELONA

Pel dimarts, dia 6 del que som, té anunciat el seu ball de disfresses anyal a la Bohèmia Modernista, l'Associació de Mercers al Detall, en el qual s'ofereixen més de cent premis a les més distingides mascaretes.

Sangrà Tel. 1472 A. Pelai, 11 **Banyeras**

El dijous pròxim, dia 8 de febrer, començaran les noves classes de Taquigrafia al local de "Nostra Parla" (Bolers, 16, primer, on continuen les classes pràctiques de velocitat en els dies i hores d'habitud.

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Gran assortit en corbates

Es ven a totes les farmàcies

Una malalta, anomenada Teresa Mayol Flumbert, de trenta vuit anys, habitant al carrer d'Agustí Milà, núm. 32, barriada de Sant Andreu, tingué un rapte de deliri i aprofitant un moment de descuit dels que la cuidaven, es tirà daltabaix del balcó.

Fou recollida pel seu marit i altres persones de la seva família i auxiliada immediatament pel doctor En Josep Cararach, però morí al cap de pocs moments.

Galeries Layetanes

CORTS CATALANES, 613

MOBLES, JOIES, TAPISSOS LAMPARES decoració, projectes per eminents artistes

El Centre Excursionista de Catalunya començarà les sessions de projeccions dels diumenges, projectant-se avui fotografies del Poble de Santes Creus i Sant Miquel del Fay, originals del soci don Josep Escolà. Hora, a dos quarts de set de la tarda.

Xacolata Garcia-Reus

La Secció permanent de Cerimonial i Festes de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona ha organitzat per a diumenge, dia 11, una festa artística sota la direcció d'En Lluís Masriera. Els dies 9 i 10, de sis a vuit del vespre, a la secretaria de la pròpia Secció, les associades podran adquirir les entrades i seients fixes per a les seves famílies als preus següents: Entrada general, 0'25; seients fixes per a les sòcies, 2 pessetes; pels individus de la seva família, 3 pessetes pel seient i una pesseta d'entrada.

Per què altres països van a l'avantguarda de l'Activitat? La Fira de Leipzig reuneix 2.000 expositors, la de Lyó 2.130, París 4.500, Anglaterra 1.915, Milà 1.053, Praga 2.780, etc. La situació comercial d'aquells països és pitjor que la dels nostres... La nostra Fira, no havent d'esser-ho, és més reduïda. Per tals motius aquells països van a l'avantguarda i el nostre a la reraguarda.

"HOLOPHANE" (aparells i reflectors d'il·luminació). S'economitza un 50 per 100 de cost de fluid elèctric. Gran varietat de tipus. Concessionaris exclusius per a la venda a Espanya

METRON, Plaça de Catalunya, 17

AMPLIACIONS RETOC ARTISTIC

CASA CASELLAS, Santa Anna, 4

El Negociat municipal d'Ingressos advertenta que durant el mes que som es passarà a cobrar a domicili l'arbitri sobre inquilinats corresponent al quart trimestre de l'exercici econòmic 1922-23 (mesos de gener a març), advertint als contribuents que si per qualsevol motiu no fessin efectives les quotes en passar-los hi els rebuts podran retirar-les de les oficines de Recaptació fins el dia 2 del pròxim març. Passat aquest termini incorriran en recàrrecs.

Chassaigne Freres

CHASSAIGNE FRERES

Claris, 43

Pianos, Autopianos, Harmoniums, Rotllos perforats, Pianos de lloguer i d'ocasió, Vendes a terminis, Pianos estrangers

Ahir, a la tarda, es constituí el nou Consell directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la Construcció de Cases Barates.

PARAIGUES CARDUS

Portaferrissa, 10

PARAIGUES Ferran, 14, casa **CLAPÉS**

Avui, diumenge, a les quatre de la tarda, l'Esbart de Dansaires Pàtria (secció de l'Ateneu Democràtic Regionalista), farà la visita oficial al **Centre Moral del Poble Nou.**

MONTAÑA

Vi negre 0'75 amp. litre

Cellers **ARNO & MARISTANY**

Per al dia 4 de març es preparen grans festivals a profit del monument a En Pep Ventura, als que hi pendrà part La Principal del Camp.

En beuen les intel·ligents

Detenció del caixer Ferrades i d'un còmplice séu

Dijous, a la tarda, va arribar a Barcelona, detingut per la policia, el caixer de la secció de títols del Banc de Barcelona, Manuel Ferrades, que va desaparèixer coincidint la seva desaparició amb la de quatre títols del Deute perpetu Interior, sèrie F, el valor nominal dels quals suma dues centes mil pessetes i l'efectiu equival a unes cent quaranta mil pessetes. A més d'aquesta sembla que s'han comprovat altres irregularitats en l'esmentada secció. La detenció va efectuar-la l'inspector senyor Verdesoto i dos agents, a Sagunt, on s'estatjava a l'hotel de Sant Joaquim i segons sembla van resultar infructuoses totes les indagacions que van fer-se per saber si el senyor Ferrades tenia amagats en algun lloc d'aquella localitat els valor desapareguts.

En arribar, el detingut fou conduït a la "Jefatura" i algunes hores més tard va ingressar incomunicat als calabossos del Palau de Justícia.

Ahir, al matí, va declarar davant del jutge Ramon M. Carrero, durant més de dues hores la declaració. Malgrat la reserva que hom guarda respecte a les seves manifestacions, s'assegura que es confessà autor del fet.

Així mateix, es diu que les declaracions fetes per l'ex-caixer són comprometedores per algunes entitats bancàries d'aquesta ciutat.

Ahir, a la tarda, fou conduït el senyor Ferrades a la presó cel·lular, on va quedar incomunicat.

L'esmentat jutge ha dictat també auto de processament i presó sense fiança contra el súbdit italià Josep Possada, el qual, junt amb En Ferrades, havien establert un laboratori de productes químics al Passatge de la Mercè, i en el qual s'hi han trobat existències que tenen un gran valor.

El jutge de Llotja que instrueix aquesta sumària, va firmar ahir un auto, inhibint-se de seguir aquest assumpte, que passarà avui al jutjat de primera instància del districte de l'Hospital.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

A la Secció primera ha comparegut Ramir Montaña, el qual trobant-se al cafè de Pont de Manlleu, per qüestions electorals va barallar-se amb un individu anomenat Alfons Travessera Subirach i sortint al carrer, va engegar-li un tret, entrant-li el projectil pel costat esquer del nas, amb orifici de sortida, de qual ferida va curar als deu dies. El fiscal va demanar per al processat la pena d'un any, vuit mesos i vint-i-un dies de presó correccional.

Davant de la Secció tercera s'ha personat Francesc Batlle Gordo, el qual, com a gerent de la casa Vídua de Joaquim Batlle, d'aquesta ciutat, va rebre d'En Ricart Campos la quantitat de pessetes 4,566 per fer pagament d'uns drets de Duanes, el que no va fer, apropiant-se la quantitat.

ASSENYALAMENTS PER A DEMÀ

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Nord. Major quantia J. Fraixa, contra A. Casarramona.

Sala segona.—Hospital. Competència Francesc Charmant, contra Na Maria M. Maspons.

Sala tercera.—Oest. Incident. Joan Na Dolors Roma, contra Na Clara Soler.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—No té assenyalament.

Secció segona.—Universitat. Furt. Beneta Fraixa. Oral.

Secció tercera.—Hospital. Corrupció de menors. Isidre Casals. Jurat.

Secció quarta.—Barceloneta. Homicidi per imprudència. Manuel Bertran i un altre. Jurat.

DELS JUTJATS

El de guàrdia

El jutjat de la Concepció, secretaria del senyor Gumilola, ha instruït en l'última guàrdia 27 diligències, ingressant als calabossos sis detinguts. L'ha substituït el del districte de l'Hospital, secretaria del senyor Rius.

LES SARDANES

EL NOSTRE MONUMENT

Sembla que una mena de tramuntana ha remogut tots els homes de Catalunya; arreu ha arribat l'alenada noble i sana d'aquesta encertadíssima idea d'aixecar un monument a l'avi Pep. Tot seguit els poetes han pres la ploma, els músics la tenora i el poble ha dat la seva almoina, la més humil, però la més generosa.

I cosa estranya: ja fa temps que hom parla del monument i en lloc hem vist projectes ni plànols; tanmateix això és prova de la sinceritat d'aquest monument; no han calgut coses exteriors per a commoure el cor dels catalans; qui l'ha commogut ha estat la Tenora d'En Pep.

Es per això que ens atrevim a dir quelque de les coses que creiem deurien haver-hi al monument. Pep Ventura tragué la sardana de l'ambient on vivia; mes que la seva imatge doncs, hi voldríem una mica de cada cosa del paisatge empordanès; caldrà que hi hagi sota la claror de les platges lluminoses un branquilló de cada arbre, un tros de cada cloquer d'aquelles terres. Deurà haver-hi l'ànima del poble, del poble que ballava al so de la cobla d'En Pep, dels fills d'aquest poble, que gràcies a ells és seva la sardana; la figura d'un pagès i un pescador empordanesos deurien fer de pedra angular.

Ara ja hem dit la nostra; esperem una mena de plesbicit on s'hi exposi com deu ser el monument a En Pep Ventura.

J. M. G.

Equivocadament diguérem que l'audició íntima, celebrada ahir, dissabte, al Bar Pàtria, era organitzada per l'Agrupació Sardanista.

* * *

Avui, en l'audició organitzada pel "Nou Esclat", la cobla Barcelona estrenarà la nova sardana, d'Antoni Català, "La Verge de les roses". Sembla que el mestre Català s'ha inspirat en la imatge de Nostra Senyora de Pompeia, i ha donat a la sardana una empremta de misticisme.

* * *

Diumenge passat, la Banda municipal executà el "Juny", d'En Garreta, valguent-li una ovació. Cal felicitar al mestre Lamote per la instrumentació que dóna a l'obra.

Ens diuen que el mestre Català ha instrumentat per a banda "La processó de Sant Bartomeu".

PROGRAMA

L'audició que el Foment de la Sardana i el Nou Esclat havien preparat al camp del F. C. Barcelona, per avui al matí, es farà al carrer d'Aribau. Cobla Barcino.

AUDICIO SUSPESA

L'Agrupació Sardanista de Barcelona fa avinent a tots els sardanistes que per causes imprevistes ha hagut de suspendre l'audició de sardanes que a càrrec de la cobla Iluro, de Mataró, havia organitzat per avui, a les onze del matí, a la plaça de Catalunya.

Comunicats i avisos "suplicados"

Hem rebut comunicats i avisos redactats en espanyol de les següents entitats:

Círcol Artístic.

Comitè Pro-Carnaval.

Majordomia de l'Ajuntament.

Associació de la Dependència Mercantil.

Cambra Oficial de la Indústria.

No els publiquem per manca de temps per traduir-los.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

A Memel

El Consell d'Estat aboleix la frontera amb Lituània

París, 3. — "Le Petit Parisien" explica en aquesta forma com la recent tivantor de les relacions francó-britàniques han estat la resultant d'una confusió entre diverses gestions portades a cap per França, i que se succeixen de la següent manera:

El dia 27 de gener telegrafià Poincaré a Kemal-paixà invitant-lo perquè Turquia signés el tractat, telegrama que fou també comunicat a Londres i declarat satisfactori pel Govern.

El dia 29 de gener es van trametre instruccions al general Pellé, pregant-li que informés al Govern d'Angora que el tractat no significava un ultimàtum i que França no considerava l'ajornament de la Conferència com a indici de ruptura. El general Pellé previngué als seus col.legues Itàlià i britànic els quals no formularen cap objecció.

El mateix dia aquestes instruccions foren comunicades a Londres i Lausana, i lord Crew telegrafià a Poincaré donant-li les gràcies per les seves gestions del dia 23 de gener, prop del Govern d'Angora, indicant l'ambaixador anglès el respecte a la declaració de Londres en primer de 1914, donant a entendre que en el cas d'una ruptura a Lausana, França no tindria dret a fer la pau separadament amb Turquia.

30 de gener. — Nota francesa destinada únicament als aliats, comunicant a lord Crewe que França considerava l'acord de 1914 valeder només per a la gran guerra. Com que la guerra grecoturca era un conflicte separat, França en cas de ruptura a Lausana feia constar la seva voluntat de tractar aquest assumpte per separat. Com a conseqüència d'aquesta nota es va creure a Londres i Lausana que Poincaré parlava en ella del dret de França a fer la pau per separat amb Turquia, per mitjà d'Angora.

31 de gener. — En comprovar-se aquesta equivocació, l'ambaixador francès M. Bompard dirigí a lord Curzon el dia primer de febrer una nota, i a Londres el text de la comunicació de Poincaré.

"Le Petit Parisien" fa constar que l'actitud de França en aquest assumpte és franca i lleial i que fa suposar que l'equivocació ha estat ja satisfactòriament resolta.—Havas.

UNA PROTESTA DE M. POINCARE

Londres, 3. — En el "Foreing Office" s'ha rebut una nota del president del Consell de ministres francès, senyor Poincaré, protestant contra la publicació a la premsa britànica d'una comunicació confidencial que el president francès feu al marquès de Crewe prop de l'actitud de França en la qüestió d'Orient.

En la dita nota el senyor Poincaré fa constar que declina tota responsabilitat per les conseqüències que pugui portar aquesta publicació.—Havas.

LES REIVINDICACIONS D'ISMET PAIXA

Lausana, 3.—Una informació oficiosa diu que Ismet-paixà ha sotmès a les Delegacions aliades una llista de les reivindicacions que presenta Turquia i que venen a ésser unes trenta.

Fa dos dies que Ismet-paixà ve treballant en la redacció d'un document contestant al projecte de Tractat de pau, cuidant-se que les conclusions d'aquest document seran més o menys favorables, segons sigui el resultat de la contesta de les altres Delegacions a la comunicació oficiosa que se'ls féu dijous. —Havas.

ISMET PAIXA A PARIS?

Lausana, 3.—Ahir arribà a aquesta població un delegat del Govern d'Angora, que conferenciarà extensament amb Ismet-paixà, i el qual sembla que sortirà immediatament amb direcció a París.—Havas.

LA DELEGACIO RUSSA SORTIRA DILLUNS

Lausana, 3.—La Delegació de la Rússia soviètica que es troba en aquesta ciutat, sortirà dilluns amb direcció a Moscou.—Havas.

Lausana, 3.—El senyor Txitxerin marxarà el dilluns d'aquesta ciutat, deixant-hi per si fos necessària la seva presència la resta de la Delegació russa, fins que es doni per terminada la Conferència.—Havas.

ELS TURCS ACCEPTARAN L'ARBITRATGE DE LA S. DE N.

París, 3.—Segons el corresponsal del *Journal* a Lausana, sembla que els turcs es troben disposats a acceptar l'arbitratge de la Societat de Nacions, en el que es refereix a la qüestió de Mossul.—Havas.

Angora, 3.—Els periòdics anuncien que els turcs es negaran a sotmetre's a la decisió de la Societat de Nacions sobre la qüestió de Mossul, i que àdhuc han preparat un manifest destinat a explicar al món enter les raons per les quals no poden cedir en aquesta qüestió. —Radio.

LES CONCESSIONS ALIADES

París, 3.—Els aliats han comunicat avui a Ismet-paixà que estan disposats a consentir una guarnició turca de 12.000 homes en els estrets, però que no accepten cap guarnició a la Península de Gallípoli.

Els aliats avaluen els danys de guerra en 12 milions de lliures turques.

Els turcs rebutgen l'arbitratge de la Societat de Nacions. Es probable que Nordamèrica ofereixi el seu arbitratge com a nació neutral.—Radio.

VENIZELOS CONSIDERA INDISPENSABLE LA CONSTITUCIO D'UN NOU GOVERN

Lausana, 3.—Segons notícies d'origen britànic, sembla que el coronel Plastiras ha informat al Comitè revolucionari d'Atenes que el senyor Venizelos considera indispensable la dimissió del Govern actual i la constitució d'un nou Ministeri, amb exclusió absoluta dels membres del dit Comitè revolucionari, així com la convocatòria de noves eleccions tan aviat com s'hagi signat el Tractat de pau, que el senyor Venizelos creu que serà molt aviat.—Havas.

EVAQUARAN ELS ANGLESOS MESOPOTAMIA?

Londres, 3.—Lord Persy Cox, alt comissari britànic a Mesopotàmia, el qual es troba actualment a Londres, ha celebrat importants entrevistes amb l'Office colonial, havent-se parlat de l'evacuació parcial, i potser tal vegada total, de la Mesopotàmia per parts dels anglesos.—Havas.

LES CONCESSIONS DELS ALIATS :: LA RESISTENCIA DE TURQUIA

Lausana, 3.—Els delegats aliats comunicaren aquest matí verbalment a Ismet-paixà les darreres concessions que estan disposats a fer per a arribar a la conciliació, figurant entre elles la independència completa per als Tribunals otomans i quedant oberta la discussió respecte de les indemnizacions debudes a Turquia per Grècia.

El delegat anglès declarà que està disposat a què la qüestió de Mossul sigui confiada a un altre arbitratge diferent del de la Societat de Nacions, sempre que no s'atenti als de l'esmentada Societat.

Ismet-paixà aixecà acta d'això i manifestà que aquesta nit donaria una contestació definitiva.

Les tres Delegacions aliades feren comprendre que no estan disposades, però, a què continuï per més temps la resistència de Turquia a signar el Tractat de pau.—Havas.

LA SITUACIO A LA RUHR

El Govern alemany sembla disposat a cedir

Millora en tots els ordres la situació a la regió ocupada :: Els alemanys es revengen a Berlín

Berlín, 3. — Circulen amb insistència rumors de que el Govern de l'Imperi es troba disposat a cedir davant la presió dels governs francès i belga. — Radio.

PER A CONCILIAR LES ORDRES DE BERLIN AMB LES IMPOSICIONS DE L'OCUPACIO

Duseldorf, 3. — S'ha celebrat una reunió dels burgmestres dels teritoris ocupats per a cercar una fórmula que concilii les ordres que reben de Berlín amb les necessitats imposades per l'ocupació. — Havas.

LA SITUACIO FERROVIARIA A RHENANIA HA MILLORAT NOTABLEMENT

Magúncia, 3. — La situació ferroviària en tota la regió rhenana ha millorat notablement. Estan asegurats els serveis de transports per a l'exèrcit d'ocupació així com les comunicacions amb França.

Els intents de sabotatge no han donat el resultat mercès al zel dels ferroviaris francesos, que han reparat ràpidament els desperfectes ocasionats. — Havas.

LA SITUACIO MILLORA A TOT ARREU

Duseldorff, 3. — La situació millora ràpidament a tot arreu.

Els funcionaris alemanys d'alguns serveis d'Ems han retirat la dimissió de llurs càrrecs.

A Treveris i Palatinat els trens funcionen normalment.

Els obrers de Bonns s'han presentat espontàniament per reprendre el treball. — Havas.

ES REPREN EL SERVEI FERROVIARI A ESSEN

Berlín, 3. — Segons notícies que es reben d'Essen ha quedat represtat el servei ferroviari així com les comunicacions telegràfiques i telefòniques. — Havas.

Dusseldorf, 3.—El centre telegràfic i telefònic d'Essen ha represtat el treball.

Els ferroviaris empleats en les proximitats del cordó duaner s'han declarat en vaga.—Radio.

83 TRENS PARATS A BAVIERA PER MANCA DE CARBO

Magúncia, 3.—Per manca de carbó han hagut de suspendre la circulació 83 trens a Baviera. —Radio.

L'ADMINISTRADOR DE FERROCARRILS BELGA A LA RUHR

Brussel.les, 3.—L'administrador general de ferrocarrils belga ha sortit cap a la Ruhr acompanyat de diferents funcionaris.—Havas.

EL MINISTRE ALEMANY DE FERROCARRILS EXCITA ELS OBRERS

(Rebut amb retràs)

Berlín, 3.—El ministre de Ferrocarrils ha dirigit una comunicació als funcionaris i obrers ferroviaris excitant-los a complir les ordres de 24 de gener, negant-se, per tant, a acceptar els mandats de les autoritats d'ocupació.—Havas.

UN TREN QUE FUGIA

Berlín, 3.—Notícies d'Essen diuen que prop d'Hengstein una patrulla de soldats sembla que disparà sobre un tren carboner, per haver estat aquest posat en marxa per ferroviaris alemanys en direcció a l'Alemanya ocupada, malgrat les ordres en contra donades per les autoritats d'ocupació.—Havas.

DOS INCIDENTS

Dusseldorf, 3.—A Bechtzen un centinella, en veure que s'acostava un paisà alemany li donà ordre de deturar-se. L'alemany va fer veure que es retirava, però després avançà amb la mà a la butxaca com disposant-se a treure una arma. El centilla disparà, matant-lo.—Radio.

Dusseldorf, 3.—En un tramvia d'Oberhausen un cobrador intentà fer pagar a dos soldats belgues que portaven passe de circulació. El públic es posà de part del cobrador i els soldats, en vista del caire que prenien les coses, van fer ús de llurs armes, ferint al cobrador i un passatger. —Radio.

S'ACCENTUA L'OPTIMISME SOBRE LA SITUACIO DE LA RUHR

Dusseldorf, 3.—L'optimisme sobre la situació a la Ruhr va accentuant-se. La policia ha comunicat que es complirà les ordres de Berlín i que està disposada a saludar els oficials francesos. Molts funcionaris alemanys han retirat llur dimissió col.lectiva, anunciant que estaven disposats a reprendre el servei.

Ha causat gran impressió entre els ferroviaris alemanys el veure que el tràfic havia estat represtat.—Radio.

DOS VEGADES EN PERILL DE RUPTURA :: EL GOVERN ALEMANY HAVIA DECIDIT LLIURAR ELS PASSAPORTS DE L'AMBAIXADOR DE FRANÇA

París, 3.—Se sap per bon conducte que el Gabinet alemany havia estat dues vegades a punt de rompre les relacions diplomàtiques amb França. La primera vegada els ministres havien decidit lliurar els passaports a l'ambaixador francès M. de Margerie, però no es portà a cap mercès a una enèrgica intervenció del doctor Hermes, ministre de Finances. També va prendre el Govern en una altra ocasió una decisió semblant, però va haver de renunciar-la altra vegada.—Radio.

ALEMANYA HA CONTESTAT LA SEVA INTRANSIGENCIA A LA NOTA DE LA C. DE R.

París, 3. — Alemanya ha contestat avui a la nota de la Comissió de Reparacions de 26 de gener. En l'esmentada nota Alemània es mostra intransigent.—Radio.

LA SITUACIO DELS FRANCESOS A BERLIN ES FA INSOSTENIBLE

Berlín, 3.—Es exacte que la situació dels francesos a Berlín ha arribat a ésser quasi insostenible. Els francesos jutgen que durant la guerra se sentien més tranquils que ara. No es pot parlar en francès ni desplegar un periòdic francès en públic sense córrer el risc d'ésser insultats i fins abufetejat.

El general Nollet, que prenia el te a l'hall de l'hotel Adlon, fou requerit pel maitre "perquè el prengués a la seva habitació".

Dos oficials que volien inspeccionar una fàbrica de fusells a Erfurth no ho aconseguiren per oposar-s'hi els obrers i foren esbroncats pel públic. Per últim, a Carlsruhe el cònsol de França fou obligat per uns joves armats de revòlvers a abandonar l'hotel en què menjava feia temps.— Radio.

EL REICHSTAG AUTORITZA L'EMISSIO DE BITLLETS DE BANC PRIVATS

Berlín, 3. — El Reichstag ha adoptat un projecte de llei autoritzant els establiments de crèdit per a emetre bitllets de Banc privats exemptes o no d'impostos, segons els casos, però dispensant als dits establiments d'efectuar dipòsits d'or.

El Reichstag ha ajornat les seves sessions fins al dia 12. — Havas.

LLOYD GEORGE QUOLIFICA DE VERITABLE BOGERIA L'OCUPACIO DE LA RUHR

Londres, 3. — L'ex-president del Consell, Lloyd George, ha arribat avui d'Espanya. Interrogat pels periodistes es mostrà en principi molt reservat, però després es mostrà molt explícit.

Interrogat per un periodista sobre la cuestió de l'ocupació de la Ruhr manifestà Lloyd George que França havia comès amb això una veritable bogeria i que aquest era el mitjà per a no cobrar mai més les reparacions i fer que el període d'inquietud i de perill s'allargués a Europa.

Respecte a la qüestió dels Deutes interaliats manifestà que els països deutors d'Anglaterra haurien de pagar, puix Anglaterra paga també els seus Deutes i no hi ha cap raó per què la Gran Bretanya es mostri magnànima.

Preguntat sobre si pensava iniciar alguna acció política manifestà que si, però no va voler precisar.—Radio.

LA C. DE R. MANTE LA NEGATIVA DE LA MORATORIA SOLLICITADA PER ALEMANYA

París, 3. — La Comissió de Reparacions ha resolt per tres vots i una abstenció del delegat britànic, mantenir la seva negativa a concedir la moratòria sol.licitada per Alemanya i declarar en vigor l'estat de pagaments de 5 de maig de 1921.

Així mateix ha resolt mantenir per a 1923 el programa de lliuraments de fusta en la forma que quedà establerta en juliol darrer. — Havas.

ELS INFUNDIS DE LA PREMSA ALEMANYA

Berlín, 3.—Determinats periòdics de la dreta publiquen informacions tendencioses i infundioses.

Diuen entre altres coses, per exemple, que les tropes blanques que ocupen la Ruhr seran substituïdes per tropes negres i que les tropes franco-belgues tenen ordre, per al cal de retirada, de volar tots els ponts de les vies fèrries.—Havas.

LA MANCA DE CARBO REPERCUTEIX A ITALIA

Londres, 3. — Comuniquen de Roma al "Manxester Guardian" que la situació a la Ruhr repercuteix ja a Itàlia, on per manca de carbó ha calgut suprimir diferents trens. — Havas.

SEVERES MESURES CONTRA ELS FUNCIONARIS CONCILIADORS AMB L'OCUPACIO

Duseldorf, 3. — El Govern de Berlín ha pres severes mesures contra alguns funcionaris als quals es judica massa conciliadors amb les autoritats d'ocupació. — Havas.

L'ACTUAL COTITZACIO DEL FRANC. MANIFESTACIONS D'UN FINANCIER

París, 3.—Una eminent personalitat financiera ha declarat a un redactor del "Matin" que l'actual cotització del franc en el mercat de valors, era purament ficticia.

Fa observar que la circulació fiduciària de França a primers de febrer, que és de 37.000 milions no és en cap manera excessiva si es té en compte que l'estalvi francès absorví durant 1921 més de quaranta mil milions en bons milions, lliurà en concepte d'impostos vint-i-tres mil milions i destinà a les necessitats corrents de la vida, 60 mil milions.

Es cert que el pressupost assolí la quantitat de 24 mil milions, però el darrer anterior a la guerra fou de cinc mil milions i mig, equivalent a 16, al tipus actual de franc.

El pressupost actual, si no existís la guerra, seria, per tant, absolutament normal.

Terminà dient:

—Es la pitjor de les heretjies valorar la capacitat de pagament d'un país fixant-se solament en el seu stock en or metall tota vegada que l'or té un valor fictici i abans de classificar definitivament la fortuna d'un país convè fer el balanç del seu actiu i del seu passiu.

Si així es fa, pel que toca a França, la confiança en el valor de la seva moneda serà de les més sòlides.—Havas.

TXITXERIN PROPOSA A POINCARE LA LLIBERTAT DE TRES OFICIALS FRANCESOS A CANVI DE LA DE MARTY

París, 3.—Txixerin acaba de fer proposar per mitjancer a M. Poincaré el posar en llibertat a tres oficials francesos empresonats a Rússia, a condició que el Govern francès doni llibertat a Marty.

Comentant això, diu *Le Matin*:

"Mentre el Govern dels Soviets s'imagini que pot intervenir a França en favor de ciutadans francesos en semblants condicions, demostrarà que no està encara capacitat per a la'preciació de les conveniències internacionals.—Radio.

EL VIGESSIM CONGRES INTERNACIONAL DEL PARTIT SOCIALISTA

Lille, 3.—Avui se celebrarà en aquesta ciutat la sessió inaugural del vigèssim Congrés internacional del partit socialista.

Amb aquest motiu, es troben des d'ahir a aquesta població els delegats francesos i estrangers que han de representar llurs països en aquest concurs.

Entre ells figuren els senyors Helferding, social-demòcrata alemany; Engberg, social-demòcrata suec; Roberts, Walhead, del Labour Party britànic, i el socialista italià Baltecti.

La reunió preliminar se celebrà anit.

El president donà lectura dels telegrames tramesos per Fritz Adler i Otto Bauer, delegats un socialista demòcrata austríac i l'altre de la Unió, de Viena, que s'han vist en la impossibilitat de venir a Lille.

Els reunits canviaren impressions sobre l'estat actual de les diverses qüestions d'ordre polític i econòmic, relatives als països representats en el Congrés.

El delegat alemany senyor Helferding proclamà la necessitat que Alemanya pagui els danys que causà, però protestà de l'ocupació de la conca de la Ruhr.— Havas.

EL RETORN DE LA CARAVANA D'AUTOMOVILS - ERUGUES :: TORNARAN A ATRAVESSAR EL SAHARA

París, 3. — Comuniquen de Tombuctu al "Petit Parisien" anunciant que el dia primer del corrent, la caravana d'automòbils-erugues emprengué la marxa per efectuar el seu viatge de tornada, travessant novament el Sahara.—Havas.

CONTRA L'ESPECULACIO DE BLATS I FARINES

París, 3.—El ministre d'Agricultura, M. Cheron, ha dirigit als directors dels serveis agrícoles una circular ordenant-los que s'oposin enèrgicament a qualsevol especulació sobre els preus dels blats i farines, que s'han elevat considerablement aquests dies.

La Prefectura del Sena ha fixat el preu del pa a 1'15 francs el quilo en el departament del Sena des del dilluns vinent.—Radio.

EL "TIMES" I L'ECONOMIA EUROPEA

Londres, 3.—El "Times" publica una ressenya econòmica de l'any 1922. Referint-se a Espanya, el "Times" diu que l'any es presentà per als espanyols amb mal caire, però que als darrers mesos la situació millorà notablement, mercès als Tractats signats amb França, Noruega, Suïssa i Anglaterra.

Aquest darrer Tractat amb Anglaterra és el document més important entre ambdues nacions, des de llur aliança a les guerres napoleòniques.

El mercat de Bilbao ha estat molt fluix, a causa de la competència realitzada per les nacions de moneda depreciada.

Parlant després de Catalunya, diu que la situació ha estat pròspera, puix, apaivagats els conflictes socials i obrers, s'ha treballat amb continuïtat a totes les fàbriques.—Radio.

D'Orient

El com i el qu... de la recent tivan... tor franco-angles...

Riga, 3. — D'origen polonès ... diu que el nou Consell d'Estat ... Memel ha proclamat l'evacua... definitiva de la ciutat pels ... tuans i ha abolit la frontera ... territori amb la República ... na. — Radio.

LITUANIA NO FA CAS DE L'ULTIMATUM

Kowo, 3. — L'Agència Litu... declara que Lituània, malgrat ... seva bona voluntat, no podrà ... tisfer les exigències de l'ulti... tum de la Conferència d'ambai... dors. — Havas.

LA QUESTIO DE VILNA A ... SOCIETAT DE LES NACIO...

París, 3. — En la reunió ... Consell de la Societat de les N... cions el senyor Haymans ha p... posat que una comissió de ... tuània i Polònia organitzi l'... ministració de la zona de Vi...

El delegat polonès accepta ... proposició, però el delegat li... la rebutjà categòricament.

Aquesta manifestació del de... gat lituà produí fonda emoció.

El senyor Viviani manifestà ... delegat lituà la responsabilitat ... en què incurria el adoptar se... blant actitud que àdhuc podia ... portar una nova guerra.

El delegat de l'Uruguay, se... Blanco, manifestà que el dia ... de març es reunirà a Santia... de Xile el Congrés per al ... havien estat invitades totes ... repúbliques d'Amèrica. — Ra...

Londres, 3. — Diferents in... macions de Berlín rebudes a L... dres en les últimes 24 hores, ... diferents procedències angle... seriores, concorden a confirm... que el govern del Reich es ... dirà d'un moment a l'altre ... dir a la pressió de l'acció ... junta de França i Bèlgica ... Ruhr, admetent les exigè... d'aquestes nacions. — Havas.

EL DEUTE ANGLES A NORD-AMERICA

Washington, 3.—La Comissió ... na de Consolidació del Deute ... xador britànic han arribat a ... definitiu a propòsit del deute ... amb els Estats Units.—Havas.

CRISI MINISTERIAL AUSTRALIANA

Melbourne, 3.—Ha presentat la ... missió del seu càrrec el president del C... sell, senyor Hughes.—Havas.

EL REGIM FISCAL BELGA

Brussel.les, 3.—La Cambra ... tats ha aprovat, per 81 vots ... 2 abstencions, un projecte de ll... firant el règim fiscal al qual ... sos el sucre, la glucosa i el tabac, ... pous impostos.

Per virtut de la modificació ... plica el projecte, el nou impost ... 20, o sigui un augment de 61 ... resultat de la taxa ... de la ...

Seran elevats el doble ... portació dels sucs, sucres, ... ses.

Els drets d'entrada ... fan passar ... de 75 a 120 ... tivament, i per al tabac elaborat ... a 600 marcs.

El projecte serà discutit avui ... nat.—Havas.

LES OPERACIONS ITALIANES A TRIPOLITANIA

Roma, 3.—Comuniquen de Trípoli ... "Messajero" que després d'un llarg p... de de descans, les tropes colonials ... represes les operacions per ... sobirania d'Itàlia sobre la Tri... oriental, havent estat dividides les ... forces en dos cossos.

El primer ha ocupat Gerara i ... ha derrotat els rebels als voltants de ... serralada de Sidi Ben Arguib.—Havas.

EXPLOSSIO A UNA FABRICA ... LUCERNA

Lucerna, 3.—A la fàbrica Horad... da a les proximitats d'aquesta ... s'ha produït una violenta explosió ... ha causat danys materials importants ... norant-se fins ara si s'han de ... desgràcies personals.—Havas.

NORUEGA TORNARA A ... VI

Cristiania, 3.—El Govern ... presentat un projecte al S... ting favorable a l'acceptació ... arranjament de caràcter pr... sional, d'un tractat comercial ... de navegació amb Portugal, ... virtut del qual Noruega es co... prometria a importar cada ... 830,000 litres de vins de ... graduació alcohòlica.

El Govern, a tenor d'aqu... acord, sotmetria, en el ter... més curt possible, a l'aprova... del Storting un projecte de re... rèndum sobre la prohibició de ... venda i consum de vins rics ... alcohol.

Diversos membres del Go... no han estat d'acord amb ... col.legues sobre els termes ... què s'ha d'establir el dit re... rèndum, demanant que ...

Havas.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA : CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

El consell tracta de la qüestió catalana i el desacord dels ministres provoca rumors de crisi

Avui alguns periodistes han recollit el rumor relatiu a un suposat plantejament de crisi per diferències sorgides entre alguns ministres en apreciar la qüestió de Catalunya.

El fet no és cert, perquè en el Consell d'ahir, si bé es veritat que en iniciar-se l'estudi del problema català les opinions foren discordants, la deliberació es limità a un canvi d'impressions, sense arribar a abordar-se el fons de l'assumpte.

L'Alcalà Zamora no desisteix de fer qüestió de Gabinet ço de les recompenses, i ben clar ho ha manifestat aquesta tarda.

De totes maneres, fins dimarts, que ha de celebrar-se Consell, tot el que es digui és prematur.

MANIFESTACIONS DELS MINISTRES

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que en despatxar amb el Rei no ha sotmès a la firma cap decret.

Ha afegit que la reina Victòria es troba millor.

Al·ludint al Consell de dimarts, ha dit que serà continuació del d'ahir.

Ha acabat manifestant que el comte de Romanones marxarà avui a Guadalajara, on passarà el dia de demà.

— Preguntat l'Alcalà Zamora sobre les gestions d'indult que es fan a favor del taverner Lluís Verdaguer, ha manifestat que l'expedient incoat es tramita amb tota pressa, i un cop llest i coneguts tots els antecedents, l'estudiarà afectuosament, tenint ja en el seu poder els telegrames i peticions que li han tramès diverses entitats comercials i particulars.

Referint-se l'Alcalà a la recompensa al sergent Vasallo, ha dit que aquesta segueix els tràmits ordinaris, i serà examinada i resolta segons el reglament de recompenses.

Com se l'interrogués si amb el nou Reglament tornaven a donar-se recompenses que sense ésser d'ascens equivalguessin al mateix econòmicament, va dir que això eren detalls que es coneixerien al fer-se públic el decret.

— A primera hora de la tarda ha conferenciat el marquès d'Alhucemas, al seu despatx de la Presidència, amb els ministres d'Estat, Instrucció pública i Governació.

— Una comissió formada pels senyors Frejeiro, Domènec Burgos i Tomàs Echaluce, ha estat al ministeri de Gràcia i Justícia per sol·licitar del ministre que ajudi a concedir unes peticions formulades pels fabricants d'armes d'Eibar, en instància dirigida al president del Consell i que es refereix a les llicències i venda d'armes.

Com sia que el comte de Romanones no es trobava en el ministeri, els comissionats han visitat el seu secretari particular, En Brocas, i han quedat per tornar dilluns a veure el ministre.

— També una comissió que representava els Col·legis Lliures de Representants i Comissionistes del Comerç d'Espanya, ha visitat els ministres del Treball, Finances, Foment i Gràcia i Justícia, per fer-los remesa de les conclusions votades a l'Assemblea que darrerament celebraren a Madrid.

La comissió ha quedat molt satisfeta per l'acollida dels ministres, que encara que ja coneixien les peticions, han promès estudiar-les amb tot defeniment i en especial ço que afecta a la col·legiació forçosa dels agents comercials.

ELS BANQUERS CATALANS I L'EMPRESTIT MUNICIPAL SEVILLA

Sevilla. — Aquest matí han arribat amb el Comte d'Halcom els representants dels sindicats de banquers de Barcelona per entendre's amb l'Ajuntament les bases del futur empréstit municipal de les aigües amb garantia de la dècima. — R. U.

ELS MAURINS I EL MUNICIPI

A l'Agrupació Maurina ha donat una conferència el diputat a Cortes i cap de la minoria maurina de l'Ajuntament de Madrid, Alfred Serrano Jover, sobre el tema "El règim municipal i el Govern municipal".

Digué que la ineficàcia dels Municipis és filla, més que de la incapacitat i immoralitat dels seus components, del règim en que estan constituïts.

Mentres la política seguexi actuant en la formació dels Ajuntaments aquests tindran que ésser forçosament ineficaços, puix per poder desenrotllar-se els Municipis cal abans que tot que tinguin independència política i administrativa.

Estudia els sistemes municipals seguits a Anglaterra i Alemanya, països on ha adquirit major progrés la vida municipal i es declara partidari del sistema de gerència seguit a Alemanya, donant cabuda en els Ajuntaments als tècnics per a la direcció dels serveis.

Apart d'això, els Ajuntaments no podran donar els fruits que es desitgen sinó se'ls atorga independència econòmica, sense la qual de res els servirà tampoc que gaudeixin d'independència política i administrativa.

L'orador fou aplaudit.

DE L'ACCIDENT DE LA PORTA DE FERRO

Aquest matí s'ha efectuat l'enterrament del capità d'artilleria senyor Montero, víctima de l'accident d'aviació ocorregut abans d'ahir prop de la Porta de Ferro.

L'enterrament el presidien l'infant don Alfons, en representació del rei; el general Echagüe i representació de la família.

Figuraven a l'acompanyament tots els companys del finat i caps i oficials de totes les armes.

Una companyia d'aviació ha retut honors al cadàver.

Durant el fúnebre acte han evolucionat aeroplans de l'esquadreta de Quatre Vents, tirant rams de flors al pas de la comitiva.

UN NOU TELEGRAMA

El nou telegrama de luxe creat recentment, serà un document artístic, de la confecció del qual s'ha encarregat un conegut artista.

L'objecte d'aquest telegrama és que serveixi per a felicitacions de dates memorables i com a tal pugui conservar-se com a record.

El que es recapti per la sobretaxa serà per a la Creu Roja.

MOVIMENT BURSATIL

La Borsa està pesada i amb excés d'oferta en fons públics.

El Deute regulador baixa un quart, en la sèrie major, tancant a 70'75.

Les accions del Banc d'Espanya guanyen dos enters i els Tabacs i Explossius, un.

Els valors d'especulació són poc negociats, tendint més aviat a la baixa.

Els francs segueixen la seva marxa ascendent i passen de 39'05 a 40'60.

La lliura esterlina i la lira també guanyen uns cèntims.

Els marcs, particularment, es fan a 0'1875.

REPARTIMENT D'UN DONATIU

Per Reial ordre que demà publicarà el *Diario Oficial del Ministerio de la Guerra* es disposen la distribució de les 383.052'35 pessetes, donatiu dels espanyols residents a l'Havana, per a ésser distribuït entre les famílies de les víctimes dels succesos del mes de juliol de 1921 a Melilla.

La remesa dels socorsos es farà precisament als interessats als Governs a Comandàncies militars, i on no hi siguin per mitjà del lloc de la guàrdia civil del punt de residència dels perceptors o pel més próxim.

Els que havent sol·licitat socorsos no apareixin a la relació és per carèixer de dret, puix sols es concedeix als pares, mullers i fills o germans menors dels causants.

La distribució per regions és la seguient:

Regió primera. — 1.020 instàncies: 85.141'40 pessetes.

Regió segona. — 990 instàncies: 61.292'36 pessetes.

Regió tercera. — 936 instàncies: 57.239'76 pessetes.

Regió quarta. — 292 instàncies: 18.136'70 pessetes.

Regió cinquena.—442 instàncies: pessetes 27,230'80.

Regió sisena.—600 instàncies: pessetes 57,146'50.

Regió setena.—746 instàncies: pessetes 46,123'41.

Regió vuitena.—698 instàncies: pessetes 43,298'20.

Canàries.—9 instàncies: 557'10 pessetes.

Melilla.—113 instàncies: 7,119'19 pessetes.

Ceuta i Larraix.—3 instàncies: 187'70 pessetes.

LA CENSURA TEATRAL

Per ordre de l'autoritat s'han suspès, al teatre de La Latina, les representacions de l'obra "Responsables", estrenada anit amb gran èxit, per responde als gustos del públic popular del barri en què està enclavat el teatre i tractar-se en l'obra temes de palpitant actualitat relacionats amb el títol.

L'ACTUACIO JUDICIAL

Melilla.—Segueix assegurant-se que molt aviat vindrà el general Ayala, com a jutge instructor de l'expedient que se segueix al general Navarro.

Continuen declarant davant els jutges la major part dels rescatats.

S'ha rebut una Reial ordre del ministeri d'Estat, ampliant alguns avançaments als pagesos damnificats pel desastre, a l'objecte de què puguin millorar les cases de camp de les seves propietats que els rebels enrunaren.

Entre els soldats rescatats ha sortit la iniciativa d'obrir una subscripció per regalar un rellotg d'or a l'Echevarrieta.

LA QUESTIO DEL MARROC

La condemna del coronel Jiménez Arroyo i el projecte de les recompenses

El ministre de la Guerra, en rebre els periodistes, ha dit:

—Ja sabran que el coronel Jiménez Arroyo es troba des del dia 30 al fort de Maria Cristina, a disposició del jutge instructor i en compliment de la sentència.

Se suposà que jo no els volia rebre per a evitar parlar-ne i no ho vaig fer per haver d'assistir a l'enterrament de don Joan de Déu Raboso, persona de la meva intimitat, com sap tothom.

Està en absolut mancada de fonament, sense el més petit grau de veracitat, la idea de canvi de càrrec entre el general Aguilera i el general Súbia. Estan en els seus càrrecs a completa satisfacció de tothom i molt asenyaladament del ministre de la Guerra.

El projecte d'Estat Major es va repartir ahir, a la tarda. El seu text està sotmès a l'estudi del Consell, perquè jo sempre que he estat ministre he repartit prèviament les meves iniciatives que havia de sotmetre a la deliberació del Govern i atendre totes les observacions.

Solament ho crec urgent per ésser l'instrument, el muntatge i el taller necessari per a l'obra de reforma de l'exèrcit.

Es equivocat el que es diu sobre el projecte de decret sobre recompenses, error que sols per passió o per oblit pot circular, perquè és dels que no resisteixen cap aclariment.

Primer extrem: Urgència. — La té i l'ha de tenir tot projecte de decret sobre la base de la deliberació de les Cambres per a quan es vagin a resoldre les primeres propostes de recompenses, però mentre aquest moment no arriba, i encara no ha arribat, no és urgent la publicació.

Segon. — L'anteriorment dit revela que es tracta d'establir recompenses com fins ara no s'han fet; és a dir, no en una forma de lliberalitat i de prodigalitat, sinó del contrari: una major sobrietat i restricció en el sistema que està en vigor.

Amb exemples es va aclarir això. Amb la legislació vigent, qualsevol oficial o cap pot passar, i passaria naturalment, al càrrec superior immediat. Amb el decret no passarà més que en cas raríssim, quan el cap o oficial recompensat estigués ja al cap de la seva escala i li faltés poc per a ascendir.

En els altres casos es necessitaran dues, tres, a vegades quatre, propostes aprovades per a aconseguir l'avantatge que amb la legislació vigent s'aconseguex mitjançant una sola proposta.

Des del punt de vista de la justícia, amb la legislació avui vigent es dóna el cas de què pels mateixos serveis i mèrits s'ascendeix, per exemple, a un capità dels mes antics i a un dels més moderns: al primer se li avança la carrera dos mesos i al segon dotze anys; i a aquesta injustícia se li vol posar fi, és à dir, que el projecte és tot el contrari del que es diu per qui en parla sense conèixer-lo, amb tot i que el seu estat parlamentari haurà d'ésser conegut dels que s'interessen en aquests problemes.

Tercer. — No hi ha d'haver recompensa sense responsabilitat.

Referent a això, ha manifestat el ministre:

Primer. Que en matèries de responsabilitats pràctica i sincerament buscades, ningú, fins ara ha anat més avant que jo.

Segon. Que s'ha de castigar la falta, però a la vegada premiar el mèrit.

Tercer. Que la sentència contra el coronel Jiménez Arroyo i els procediments en cars indiquen que per aquest costat les responsabilitats són efectives.

UN CARREO PER AL SARGENT VASALLO

El Consell de Govern del Banc d'Espanya ha acordat per unanimitat nomenar per a la vacant del càrrec de segon cap de celadors del dit establiment el sergent d'infanteria del regiment de Melilla En Francesc Vasallo.

EN LOPEZ FERRER I ELS RESCATATS

MELILLA.—El general Navarro ha rebut la visita del fill del general Silvestre, preguntant-li detalls sobre la mort del seu pare.

El general Navarro no dubta que el general Silvestre va morir durant l'evacuació d'Annual.

El senyor López Ferrer ha visitat els ex-captius, que estan hospitalitzats, prodigant-los paraules de consol.

També els han visitat el general Sánchez Ortegovici, moro Dris-Ben-Saïd, el qual ha estat acollit amb expressives mostres de gratitut.

El senyor López Ferrer ha tramès al senyor president de la Cambra de Comerç 5,000 pessetes per repartir-les entre els ex-captius.

Els soldats li besaven la mà, dient li que li devien la llibertat.

Afirmà el senyor López Ferrer que el Govern s'havia preocupat sempre de la llibertat dels presoners. Si no s'ha aconseguit abans ha estat per causes estranyes a la voluntat dels que hi intervingueren.

Ha conversat amb diversos obrers naturals de Villena, paisans seus, felicitant-los i prodigant-los frases d'encoratjament.

També ha tingut frases molt expressives per als oficials i per al sergent Vasallo.

En retirar-se de l'hospital fou victoriejat.

Es doi el senyor López Ferrer que dels assumptes del Marroc es faci qüestió política.

Es mostra satisfet del Govern i de les autoritats militars, sempre propícies a col·laborar en l'obra patriòtica que ve realitzant d'ençà que s'encarregà de la Comissaria Superior.

A bord del creuer "Reina Regente" ha marxat a Ceuta i Tetuan el senyor López Ferrer, amb la comissió jalifiana que presideix Bennuna.

Aquest ha rebut un telegrama del Gran Visir, expressant, en nom del Jalifa, l'agraïment pel testimoni d'homenatge que se li ha tributat.

Es felicita per l'èxit de les gestions per al rescat dels presoners.

El poble de Melilla ha dispensat un grandiós comiat al senyor López Ferrer, tancant tot el comerç.

Els molls estaven envaits per una immensa gentada, que ha victoriejat el senyor López Ferrer.

Abans de la seva partida, la Cambra de Comerç obsequià amb un banquet el senyor López Ferrer i li donà les gràcies per la seva gestió, pronunciant-se patriòtics brindis.

Una comissió de sergents d'aquesta guarnició projecta celebrar un homenatge al seu company Francesc Vasallo.

Aquest diu que durant el captiveri el portaren al poblat d'Issar-Halen, on guarí una infinitat de famílies rebels que el creien un Déu. Sembla que les dosis de quina que aplicava als malalts produïen immediats efectes i això contribuïa a què el creguessin miraculós.

Vasallo ha rebut telegrames de felicitació de tots els sacerdots de Toledo.

La Junta d'Arbitris socorre els ex-captius civils.

Es gestiona que pel ministeri de la Guerra es concedeixi a tots els soldats ex-presoners una llicència de quatre mesos.

El coronel cap de Sanitat militar, després de consultar amb els metges militars, ha elevat un escrit sol·licitant per al sergent Vasallo el número 1 a l'escala de practicants militars amb caràcter honorari. També demana que se li concedeixi la creu de Beneficència.

Interrogat el general Navarro sobre la visita que li féu Ben-Chelal, ha dit que es tracta d'un moro ric, que té terres de conreu i bastant bestiar i no li convé que prosperi la rebel·lió. Demà, tot quant les en favor nostre, podria veure-ho recompensat pel nostre país, puix res espera d'Abd-el-Krim, de qui res ha rebut.

Se li ha preguntat si era cert que el cap rebel Bu-Harali el va protegir contra les hordes quan sortí de Mont Arruit.

El general s'ha limitat a somriure.

L'han visitat Ab-el-Kader i altres significats indígenes.

Continua rebent molts telegrames felicitant-lo, inclòs un del general Cabanellas.

LA VIDA A AYDIR

MELILLA.—Des de la platja d'Alhucemas s'observa l'absència de moros a Aydir. Tots han abandonat llur casa, on regna absoluta soledat.

El confident Ben-Krizto ha desembarcat a Aydir, ignorant-se la missió que se li ha confiat. Abans del rescat es dedicava a portar cartes als presoners.

Se sap que Abd-el-Krim no ha remès a Haddur-Mamar els 85.000 duros que li corresponen pels presoners que va remetre al cap rebel el arribo del desastre. Pel contrari, el té tancat a un cabàs a la cabila de Bocoya, d'on l'havia alliberat Dris-Ben-Saïd.

També se sap que les 200,000 pessetes que sobre els quatre milions reneté el senyor Echevarrieta s'han repartit escalfatívament entre els moros que tingueren tracte directe amb els presoners.

Alguns soldats ex-captius ref·reixen que a Alhucemas sols ha quedat un artiller espanyol que té comptes pendents amb els tribunals militars. Estava també presoner i havia disparat en diverses ocasions contra la plaça. Se'l coneix amb el nom de "Pepe".

El marquès d'Alhucemas ha visitat aquest matí, al seu domicili, a l'Echevarrieta. L'entrevista no tingué altre caràcter que el d'una afectuosa demostració de simpatia.

EN DEFENSA DEL GOVERN SANCHEZ GUERRA

"La Epoca", referint-se a les insinuacions que fan alguns periòdics al parlar del rescat dels presoners, diu que En Sànchez Guerra es preocupà, des del primer fins a l'últim instant del seu Govern, de rescatar els captius d'Aydir, sense que tingués la fortuna d'assolir-ho, però no donà comissió de fer-ho a ningú, sinó que s'entengué única i exclusivament amb les autoritats de la zona, i cap persona de cavallerositat, com és el senador al qual el diàleg es refereix, podrà dir que va rebre encàrrec del Govern per gestionar la llibertat dels presoners.

Algunes vegades s'estigué a punt de creure ultimat el rescat, però sense que l'acabament arribés a tenir efecte, per circumstàncies que al Parlament es diran algun dia.

No hem escatimat l'elogi als actuals governants i per això mateix, ens dolem que no es faci justícia als anteriors. L'oblit com aquesta deuen quedar per sobre de la passió.

LA CANTINERA DE MONTE-ARRUIT

La cantinera de la posició de Monte-Arruit, que es trobava en situació angoixosa, per haver perdut al desastre quant tenia, ha estat col·locada al Banc d'Espanya, creantse-li una plaça d'encarregada dels lavabos dels departaments del Consell.

La cantinera té a la cara cicatrius de tres tiets que va rebre al fer una sortida de la dita posició per cercar aigua destinada als ferits i malalts.

EL PROCES DE L'ACCIO DE TIZZA

Sembla que molt aviat serà elevada a plenari al Consell Suprem de Guerra i Marina la causa instruïda amb motiu de l'acció ocorreguda a Tizza i referent als esdeveniments de juliol i en la qual es troben encartats els militars Lacanal, Tuero i Sirvent.

EL COMUNICAT

El comunicat rebut al ministeri de la Guerra, diu:

"Zona oriental.—Ahir, al matí, un grup enemic agredí les kabiles amigues de Dar-Mizzian i Yebel-Uddia. Forces de policia sortiren per respondre l'agressió, sostenint tiroteig amb l'enemic, dos morts i un ferit de la harka amiga, i dos morts i alguns ferits de l'enemic, sobre el qual tirà l'artilleria de la posició de Beniteb.

La de Benítez féu foc de canó sobre un grup enemis situat a 2,500 metres, que sembla feia treballs de fortificació.

Ha estat revelada la força del segon tabor de regulars, número 2, destacata a Tafersit, pel primer del mateix grup.

L'esquadreta de servei va recòrrer el front d'Affrau, Tizzi-Azza i zòco de T'Selatza, no observant res d'anormal, veient a les onze del matí un grup que es suposa fos el relevament de la guàrdia de Yebel-Uddia.

Un dels avions veié al Morabo de Sidi- Uardam, prop les posicions de Jelant, un grup d'uns quaranta moros que s'amagava als barrancs i trinxeres i que féu foc contra l'aparell.

El dia 1, una partida de malfactors agredí a la policia que es trobava pels voltants de la posició de Draa, sortint d'Afsó forces de policia indígena en el seu socors, sostenint tiroteig contra la partida, sense cap novetat.

Zona occidental.—Ahir, estant a la posició de Nechor, de Larraix, se li disparà el fusell al soldat de Luchana Miquel Guinovart Martínez, causant-li la mort, ignorant-se si es tracta d'un accident o d'un suicidi.

Sense cap més novetat."

LES ANECDOTES DEL CAPTIVERI

Els soldats de la Companyia de Mar Gregori Calzado i Joan Sierra Llocente, ex-captius i pertanyents a la guarnició de Sidi-Dris quan esdevingué el desastre, explican que durant la evacuació morfren onze companys de la mateixa unitat, així com un sargent anomenat Domnguez.

El mariner Joan Romero Suàrez jogrà fer-se escàpol el dia de la evaquació, ganant neydant na bara del anomenat "Laya".

Altre company, En Josep Toro Galan, morí el 23 de juliol, dos dies abans de l'evaquació, a conseqüència d'un tret de bala al cap i els restants sucumbiren a els demés que composaven la guarnició.

El mariner Joan Sierra diu que aconseguí arribar fins la platja i havent trobat una llanxa de motor del "aLya" abandonda, per avaries, arribà a refugiar-se en ella, però resultaren inútils els esforços que feu per a maniobrar i separar-se de la platja.

Els cabilenys, advertits de que tractava de fugir, li trianren trets i el feriren en una cama.

Quant forçosament tingué que tornar a la platja, l'apresaren, portant-lo a Annual, després a Ait-Kamara i per fi a Aydir.

Durant el seu captiveri els moros li curaren la ferida amb oli calent i fulles de taronger i després l'assistí, de manera més racional, el sargent Vassallo, que més tard el curà també del tifus.

EFECTES D'UNA ENTREVISTA

Aquesta tarda el president del Consell visità a casa seva a l'Echevarrieta, per donar-li les gràcies, en nom del Govern, per les gestions fetes per al rescat dels presoners.

En la conferència, En Garcia Prieto portava l'encàrrec del Rei d'oferir a l'Echevarrieta un títol com a preui als serveis fets en aquesta ocasió.

El visitat declinà l'honor, fundant-se en què no sols per la seva significació política sinó per estimar que el fet no porta per a ell altre interès que la satisfacció del deure complert.

Respongà l'Echevarrieta, com antecedent, l'exemple de desinterès que li donà la tripulació de l'"Antonio López", negant-se a acceptar les gratificacions que els hi foren ofertes per ell i l'oficialitat.

Davant la negativa li pregà el marquès d'Alhucemas perquè influís perquè la règia distinció recaigués en la seva esposa o en un dels seus fills, i que recolliria la contesta el dilluns.

Nostres notícies són que tampoc accepta la família, però no seria estrany que l'Echevarrieta visités el Rei per donar-li les gràcies i exposar-li les raons en que es funda per a no acceptar homenatges de cap mena.

Els Ajuntaments de Sevilla, Alacant i Càdic han tramès a l'Echevarrieta felicitacions per l'èxit de les seves gestions a nel rescat dels presoners.

DE CATALUNYA

MOLLERUSSA

La Diada de la Llengua Catalana. — Jocs Florals. — Cultura Catalana. — La catalanitat dels mollerussenos

La Comissió de Nostra Parla ha organitzat pel proper diumenge la Diada de la Llengua Catalana, comptant amb la cooperació de totes les entitats mollerussenques.

Heu's aquí l'ordre de la festa: a les 8 del matí, missa amb comunió general; a dos quarts d'onze, sardanes a la Plaça Major; a les tres de la tarda, altra tanda de sardanes i manifestació popular per a demanar a l'Ajuntament que ingressi com a socí col·lectiu a l'A. P. de l'E. C. i que es dongui els noms de Joan Maragall i d'Angel Guimerà a dues places de la vila. Acte seguit es visitarà totes les escoles per demanar que s'ensenyi en el grau màxim possible geografia, història i gramàtica de Catalunya.

A dos quarts de sis, concert per l'Orfeó Mollerussenc a l'estage social de l'Acadèmia Montserratina.

A les nou de la nit, Homenatge a la Llengua catalana en el mateix local en el qual prendran part entre altre elements de la localitat, En Romà Sol i Mestre, president de la Diputació de Lleyda i conseller de la Mancomunitat, En Manuel Massó i Llorens, Diputat de Catalunya; En Martí Esteve, regidor de Barcelona, i En Domènec Pallerola, president de la Comissió de Propaganda de Nostra Parla de Barcelona. S'espera que també hi prendrà part un representant de l'A. P. de l'E. C.

Prometen constituïr un exit els Jocs Florals que el quinzenari "Urgell-Segarra, organitza per la propera festa major. Molt aviat podré comunicar els noms de les que compondran el Jurat qualificador.

La Comissió delegada de l'A. P. de l'E. C. està organitzant uns cursos de Història i Geografia de Catalunya i d'ortografia catalana.

Una dada que demostra la catalanitat dels mollerussencs, és que tots els calendaris despatxats aquest any són catalans, salvant comptades excepcions.

CARDEDEU

Les millores del Casal Català — La delegació de la P. de l'E. C. — Nova carretera

El Casal Català ha encarregat al distingit arquitecte senyor Puig Girall, els plans per a l'edifici destinat a sala d'espectacles en el qual hi haurà un pis on s'hi instal·larà la biblioteca, dependències i l'escola catalana del Casal. Esperem que amb aquesta elements Cardedeu serà un dels nuclis nacionalistes més actius del Vallès.

La Delegació de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, formada pels senyors Adolf Àgustí, Lluís Santa i Manuel Codony, treballa activament, ja que, gràcies a la seva entusiasta gestió, en goes dies la llista d'inscrits ha augmentat de catorze socis, tots d'aquesta vila.

Es de llouar la prova de cultura que està donant el nostre públic, complint el ban publicat per l'Ajuntament recomanant la vacunació i revacunació contra la verola. La disciplina cívica que el poble de Cardedeu demostra és tant més d'elogiar per quant no hi ha ni senyanis de la malaltia en el veinat; però, qui assegura, dura.

Ha causat gran satisfacció que l'Ajuntament hagi obtingut que la construcció de la carretera de Dos-Rius a Cardedeu sigui un fet per tal com aquesta carretera, de tant temps desitjada, serà el llaç d'unió entre les comarques de marina amb el Vallès, per la part més dreta i planera.

Ha estat molt sentida la mort del fecm nacionalista d'aquesta vila N'Antoni Núñez, A. C. S.

PREMIA DE MAR

Festa de Pomells

El 21 del passat mes de gener tingué lloc a l'Associació Catalanista una entusiasta vetllada literario-musical, obra del Pomell de Joventut "Plançons de la Pàtria", sota la direcció de Na Carme Font de Fustero.

Saludàrem la presidència, formada pel Rvd. P. Roderic de Manresa, Mossen Pere Bardó, En Josep M. Guàrdia, delegat del Directori dels Pomells, el President i vice-president del P. de J. Plançons de la Pàtria i el president i secretari del P. de J. "Joventut Sechflora" del vei poble d'Arenys de Mar.

Es representà el quadret escènic "Camí del cel", en el qual tots els petits artistes hi posaren sa bona fe i ferma voluntat.

Pos després el jove violinista Jacint Carerras en adoleitt amb la serenata de Toselli, col·laborant amb èxit a l'acte les senyoretes Pepeta Sala, Na Carme

Asenjo, Maria Recasens i Carme Font de Fustero.

A la segona part recità el monòleg "Flor d'ametller", la senyoreta Maria Maymús.

Feta la representació del jove Josep M. Guàrdia, delegat del Directori, pel Rvd. P. Roderic de Manresa, exposà al públic el camí a seguir per obtenir els nostres anhels de llibertat, essent molt aplaudit.

Seguidament N'Antònia Bonamusa entonà el formós càntic "Montanyenca", que li valgué forts aplaudiments prenent part a l'acte les senyoretes Francisca Mussons, Pepeta Franch, Catarina Vidal i el jove Isidre Manent.

Clogué l'acte el Rvd. P. Roderic de Manresa, dient que no s'atrevia a tancar-lo, que deixava la porta ajustada perquè hi tornessim ben aviat.

Manifestà que no s'esperés d'ell un sermó, puix no era el lloc apropòsit per a fer-ho; enlairà l'obra dels Pomells.

OLOT

El Comitè d'honor de la Fira de Mostres :: La sessió de l'Ajuntament

Han marxat a incorporar-se als cossos respectius els joves de la quinta de 1921 concentrats aquests últims dies en aquesta caixa i zona de reclutament.

— Ha quedat constituit el Comitè d'Honor local de la Fira de Mostres d'aquesta capital, formant-lo distingides personalitats del comerç, banca i indústria de tota la contrada.

— Durant el mes de gener han estat morts a l'Escorxador 617 porcs, 1,205 xais i 88 vedelles.

— A la darrera sessió municipal, celebrada dijous, de segona convocatòria, foren aprovats diversos assumptes de tràmit i pels vots dels regidors obrers, republicans i nacionalistes fou denegada una llicència que demanava l'alcalde, senyor Tresserres, i fou aprovada una proposició perquè l'edifici fins ara destinat a caserna fos destinat per installar-hi diverses dependències municipals, com l'Escola de Música, Banda municipal, Orfeó Olotí, Museu, Escola de dibuix i els locals sobrers es reservessin per una Escola d'Arts i Oficis.

REUS

La cursa Barcelona-Saragossa-Barcelona :: La commemoració de la proclamació de la República del 1873

"Puericultura", publicació de l'Institut de Puericultura, que a la seva naixença era tota redactada en la nostra llengua, ha anat adoptant l'espanyol i al seu darrer número ja quasi no hi queda en català més que la coberta.

— Ha aparegut un periòdic intitulat "La Porra", humorístic i radical, però radical en nacionalisme.

— Aquest matí han passat per aquesta ciutat uns 35 vehicles de la cursa Barcelona-Saragossa-Barcelona, organitzada pel R. A. C. C. de Barcelona. A Mora la Nova, al punt d'un quart de deu, que era l'hora assenyalada arribava el primer cotxe al control.

Alguns han hagut de desistir del viatge, per avaries sofertes, però sense danys personals. Diumenge al matí, de retorn, passaran per aquí per allà a les dotze.

— Com tots els anys, enguany el partit possibilista local celebrarà el dia 11 del que som un àpat en commemoració de la proclamació de la República espanyola del 1873.

Pensin els possibilistes que cal ésser republicans, però de Catalunya.

— Divendres, dia 9, donarà al teatre Fortuny un concert el guitarrista català Miquel Llobet.

Aquest concert és el 14 dels organitzats per l'Associació de Concerts.

— La societat de mestres sastres celebrar els dies 10, 12 i 13 del corrent balls de disfresses rosa, blau i groc, respectivament, al teatre Circo.

FIGUERES

L'obra de la Biblioteca Popular :: Presos que fugen :: Conferència cultural :: Un monument a la sardana

El Patronat de la Biblioteca Popular ha pres l'acord de constituir un fons de llibres d'autors empordanesos i un arxiu de música empordanesa, que s'encapçalarà amb la cessió dels manuscrits d'En Pep Ventura, que actualment són en possessió del president del Patronat, senyor Puig Pujades. També ha acordat organitzar una Associació d'Amics de la Biblioteca, que ajudin la labor cultural que per mitjà de conferències i de cursets es proposa realitzar el referit Patronat. S'ha fet càrrec també del projecte de jardí que ha confeccionat el director de les Arts del Jardí senyor Artur Rigol per voltar l'edifici de la Biblioteca.

— Dimecres passat va escapar-se una ronda de vuit presos de la presó preventiva d'aquest partit judicial. Per aconseguir llur intent van tancar a una cel.la al director de l'establiment. La policia governativa i els agents de vigilància municipal han donat una batuda per trobar els fugitius, no aconseguint-ho.

— Persisteix l'agudíssima secada, que flagella aquest país. No hi ha un record semblant a tal secada en època com l'actual.

— L'Orfeó Germanor Empordanesa anuncia per a la primera setmana de Quaresma una conferència, a càrrec del poeta i dramaturg N'Ignasi Iglesias, tractant de "L'obra artística i social d'En Clavé als nostres temps".

— Ningú es recorda ja d'aquell projecte fugaç d'alçar a la nostra ciutat un monument a la sardana que un dia semblava que apassionés els nostres elements representatius.

VALLS

Futbol :: Alcalde de R. O.? :: Els ponsolls :: Troballa de bombes

L'equip vallenc Atlètic jugà de campionat diumenge passat amb el Sitgetà al camp d'aquest darrer, guanyant-ne els de Sitges. El mateix dia el Valls Deportiu tingué un partit, fora de campionat, amb un onze del Gimnàstic, acabant empatat a un gol.

— Es dóna com a cosa certa que no passaran gaires dies sense que tinguem alcalde de Reial ordre i que l'agraciat amb el nomenament serà el regidor lliberal En Joan Casas i Bofarull.

— Dimecres a l'altar de la Mare de Déu de la Candela contragueren matrimoni el jove En Joaquim de Moragas i la gentil senyoreta Na Pilar de Moragas.

— Una nombrosa representació de joves pomellistes de la nostra ciutat anaren a l'estació a saludar el fundador dels Pomells, En Josep Maria Folch i Torres, que es dirigia cap a Montblanch. L'acte fou repetit el dilluns, quan tornava a Barcelona.

— El compatrici En Jaume Calvet fill del sacristà de la parròquia de Sant Antoni, es troba entre els presoners d'Abd-el-Krim alliberats ara. El seu captiveri començà quan la desfeta d'Annual.

— Al partit Valls Deportiu-Gimnàstic, el porter del primer, N'Antoni Pausanès, tingué la dissort de fracturar-se la clavícula esquerra en una jugada desgraciada.

— L'encarregat de la fàbrica de curtits d'En Josep Montserrat, En Joan Solé, dilluns tingué la desgràcia d'ésser agafat per una corretja, resultant amb una cama fracturada.

— Dimecres a la tarda foren trobades per uns soldats, prop del magatzem de vins d'En Francesc Martí, un parell de bombes explosives. Sembla que hi estaven amagades de ja fa temps.

VILANOVA I GELTRU

El Carnaval

S'ha rebut un programa de les festes de Carnaval de Vilanova i Geltrú d'enguany, que prometen ésser molt animades. La Companyia M. S. A. ha establert per a diumenge i dimecres de Cendra bitllets a preu reduit, que valdran des de la tarda anterior de les dites diades.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Futbol :: L'alcalde de R. O. pren possessió amb protestes de les minories

El moviment de població durant gener fou així:

Naixements, 10; defuncions, 21; matrimonis, 3.

— Dimarts fou conduida a la seva última estada la respectable dama Na Dolors Barri Angladda, vídua d'Estrada.

Rebin els seus familiars el testimoni del nostre condol.

— Diumenge, en partit de campionat, la Unió Esportiva, de Figueres, va guanyar a l'Ateneu Deportiu, per 2 gols a 1.

Amb aquest resultat s'ha esvait tota la possibilitat d'ésser novament campió de la província l'equip guixolenc, que ha vingut essent-ho uns anys consecutivament.

Diumenge vinent, també de campionat, jugarà l'equip local contra Unió Deportiva, de Girona. El dit encontre és esperat amb vivíssim interès.

— Dimarts va possessionar-se del seu càrrec l'alcalde de Reial ordre, En Guillem Tell Guri.

La sessió de vocals associats, que havia de celebrar-se en tal dia, no pogué tenir efecte, havent-se de celebrar de segona convocatòria dijous, dia 8 de febrer.

A la sessió del dimecres les minories protestaren, singularment la federal, del nomenament d'alcalde de Reial ordre.

El saló de sessions estava ple de gom a gom. Contra el que alguns propalaven, no passà, ni dintre ni fora de la Casa la Vila, el més petit incident.

Els tinents i síndics dimitiren llurs càrrecs.

— Als baixos de l'Ajudantia hi ha exposada la llista dels inscrits que el present any compleixen els 19 anys i han d'ésser compresos a l'allistament actual per al servei de l'armada espanyola.

La dita llista comprèn 68 minyons, d'ells 29 de Sant Feliu, 7 de Lloret, 5 de Tossa, 2 de Castell d'Aro, La Bisbal, Sant Privat de Bas, Llagostera, Banyoles i Cassà i 1 de cadascun dels pobles que segueixen: Santa Cristina d'Aro, Amer, Tordera, Caldas, Fornells, Setcasas, Usall, Palamós, Almenara, Cornellà de Terri, Sant Gregori, Palafrugell, Mazarron, Barcelona i Madrid.

BERGA

Els nacionalistes aplaudeixen la retirada dels homes d'Acció Catalana de les corporacions

Als 36 anys ha mort l'amic nacionalista N'Eugeni Casanovas, director-gerent de la Banca Arnús a la nostra ciutat. El seu enterrament constituí una vera manifestació de dol, palesant les moltes simpaties que gaudia l'amic Casanovas. Amb cos sensa.

— Les "Germanetes dels vells" han celebrat amb un tridum solemníssim les seves noces d'or, predicant el jesuita pare Vallet. El dia de conclusió, interpretà admirablement la missa "Auxilium cristianorum" nostre aplaudit Orfeó. A la tarda es dedicà als vellets una vetllada, cantant: "Cant de la senyera", Millet; "Sant Josep i Sant Pau", "El pardal" i "La doncelleta", Pérez; "Cançó de Nadal", Romeu, i "La sardana de les monges", Morera, que foren molt aplaudides.

— A l'església de la Pietat s'ha emmaridat la gentil senyoreta Na Mercè Rovira Casabella, amb nostre amic i company En Ramon Parera Danot. Els nuvis han anat a visitar les primeres poblacions de la nostra terra.

— Està procedint-se per la brigada municipal a la construcció de la claveguera i empedrat del carrer de la Pietat.

— Els nacionalistes han vist amb goig i aplaudeixen sense reserves la retirada dels homes representatius d'Acció Catalana de les corporacions Mancomunitat i Ajuntament de Barcelona.

— La fulla *La marca de Foscien* ha produït excel.lent efecte entre les nostres classes obreres.

ESPORTS

Els Campionats mundials de Lawn-tennis

(Tercer dia)

Una gernació freturosa d'emocions s'emplaçà entorn de la gran pista per tal de fruir les delícies de l'alta escola d'En Manuel Alonso en lluitar contra l'esperança francesa, en R. Lacoste, un xicot de divuit anys que està cridat a eclipsar la fama de les actuals primeres raquetes de la veïna República.

Aquesta vegada el gran públic agombolat al gai Palau no quedà defraudat en les seves il.lusions, puix el notable jugador ibèric guanyà el "match" i, el que més va satisfer els devots d'aquest esport, es que el guanya amb aquell mestratge i amb aquella faisó de joc tan seus, tan únics, que tants èxits li han proporcionat arreu del món on s'ha exhibit.

En Manuel Alonso portà el partit, com sempre, a "tot tren", forçant el joc del seu adversari, acudint sempre a la pilota i lluny d'esperar aquesta, tractant d'acabar la jugada al primer cop.

El francès Lacoste li arrabassà un "set", la qual cosa solament va servir per esperonar a l'Alonso. Aquest buscà i guanyà punts impossibles; una jugada d'aquestes al acabament del partit, en un cop d'aquells tan seus, però que va fallar a la xarxa, va fer aixecar dels llocs centenars de persones... Un moment inoblidable!

En Gomar, el simpàtic jugador, malgrat tenir el sant d'esquena, guanyà el seu partit contra el danès Monk, de faisó normal.

Mishu, romanès, i Le Besnerais, francès, van fer un renyit partit, guanyant-lo a quatre "sets" el campió romanès.

Els nostres jugadors Juanico i Morales van ésser eliminats respectivament pel francès Couiteas i per l'anglès Gilbert. El primer sense lluita. No així el segon, puix oposà una resistència com ell sap fer, donant lloc a disputar els cinc "sets" i assolint 20 jocs a favor seu per 22 que guanyà el seu adversari.

Les germanes Fonrodona, també fora de joc ahir, van obligar a llurs contràries a emprar-se a fons per poder sortir vencedores.

A continuació van els resultats tècnics:

N. Mishu guanyà a T. R. Le Besnerais per 3-4, 6-4, 3-6, 6-2.

W. C. Crawley a O. Lindstrom per 6-3, 6-2, 6-2.

J. Couiteas a A. Juanico per 6-0, 6-1, 6-2.

M. Alonso a R. Lacoste per 6-1, 4-6, 6-2, 6-4.

Miss Mc. Kane a Mme. Billout per W. O.

Conde de Gomar a K. Morch per 6-1, 6-3, 6-2.

J. B. Gilbert a R. Morales per 6-3, 2-6, 4-6, 6-2, 6-3.

Mme. Golding a Mme. Le Besnerais per 6-0, 602.

Mme. Monk a senyoreta A. Fonrodona per 6-2, 6-2, 6-1.

Mlle. Le Kaehler a senyoreta I. Fonrodona, per 6-0, 6-2.

G. A. Sautier-C. Bartin a J. M. Sagnier-J. E. de Olano per 6-2, 6-2, 6-1.

Programa per a avui

Corresponen jugar-se els següents partits:

Pista central

A les 10.—Senyoretes I. i A. Fonrodona E. v. Mmes. Monk et Sautter S.

A les 11.—Mmes. Billout-Le Besnerais F. v. senyoretes N. Tarruella-M. L. Ferrer E.

A les 12.—E. Tegner D. v. J. Couiteas F.

A les 2'15.—H. Cochet F. v. D. M. Greig I.

A les 3'30.—Mrs. Beamish-Miss Mc. Kane I. v. Miss Kaehler-Miss Brehm.

A les 4'15.—J. B. Gilbert-N. Mishu I. R. v. J. M. Lienceres-C. Satrústegui E.

Pista número 1

A les 10'15.—G. A. Sautter S. v. J. Samazeuilh F.

A les 11'45.—T. R. Le Besnerais-R. Lacoste F. v. J. Andreu-F. Lloveras E.

A les 2.—C. Martin S. v. F. Sindreu E.

A les 3'15.—Mmes. Golding et Vaussard F. v. Mmes. Zochowska-Ryohter P.

A les 4.—Senyoretes I. Fonrodona-Comte de Gomar E. v. M. L. Ferrer-Lloveras E.

La intervenció de les esmentades jugadores estrangeres donarà un caient ben remarcable al programa per avui, però els partits entre el danès Tegner contra el francès Couiteas, el francès Cochet contra l'anglès Greig, i el català Sindreu contra el suís Martin, permetran ja establir alguns pronòstics, ensems que poden produir més d'una sorpresa.—D. S.

RUGBY

El partit d'avui i les finals del campionat

A l'Hipòdrem aquesta tarda es jugarà l'últim partit de Campionat entre els equips del Club Natació Atlètic i el C. A. D. C. I.; és fàcil que en aquest partit probablement guanyarà l'Atlètic, degut a la qualitat de principiants dels Centre. Avui, guanyi qui guanyi d'aquests dos, no varia per res els clubs que han de jugar les finals de Campionat, que són el Catalunya Atlètic Club i la Unió Esportiva Samboiana.

El Catalunya A. C. és el vencedor de la sèrie A., en la qual hi ha el C. N. A., el C. A. D. C. I. i el Olímpic Rugby Club, els encontres dels quals ja havem ressenyat en aquestes planes. La puntuació d'aquesta sèrie és com segueix:

Catalunya Atlètic Club: Partits jugats, 3; perdut, 1; empatats, 1; guanyats, 2. Total punts, vuit.

Olímpic Rugby Club: Partits jugats, 3; perduts, 1; empatats, 1; guanyats, 0. Total punts, 6.

Club Natació Atlètic: Partits jugats, 2; perduts, 0; empatats, 2; guanyats, 0. Total punt, 4.

C. A. D. C. I.: Partits jugats, 2; perduts, 2; empatats, 0; guanyats, 0. Total punts, 2.

La Unió Esportiva Samboiana és de la sèrie B., en la qual hi figuren els següents equips amb la seva corresponent puntuació:

Unió Esportiva Samboiana: Partits jugats, 2; perduts, 0; empatats, 0; guanyats, 2. Total punts, 6.

Club Natació Barcelona: Partits jugats, 2; perduts, 1; empatats, 0; guanyats, 1. Total punts, 4.

Rugby Club Sant Andreu: Partits jugats, 2; perduts, 2; empatats, 0; guanyats, 0. Total punts, 2.

Dit això, es pot veure ben clar que el partit d'avui no influeix per res en els finalistes.

El partit que ens ocupa començarà puntualment a un quart de quatre i arbitrarà el senyor Coll.

La final de Campionat es jugarà el dia 18, al camp del Hipòdrom, entre els equips ja esmentats.

Torneig de segons equips

El Club Natació Barcelona, demostrant un cop més el seu amor en tot el que sigui esport, ha cedit una copa per segons equips, en els quals no podrà pendre part cap jugador que hagi jugat dos o més partits en el Campionat. Començarà el torneig el dia 24; en les inscripcions per ara ja hi figuren els nostres primers clubs.

Els campionats del món de Tennis

Els gran partits d'avui

E. Tegner contra J. Couitéas

Dels equips oficials de Dinamarca i França

H. Cochet contra D. M. Greig

Quin serà el resultat del Campió del món?

Mrs. Beamish i Miss Mc. Kane contra Miss Kealer i Miss Brehm

Anglaterra contra Dinamarca

Palau de la Indústria

FUTBOL

El segon partit del Ràpid de Viena

Es d'esperar que el partit d'aquesta tarda entre els vienesos i el Barcelona, serà força disputat, puix els notres equipiers estan disposats a refer-se del mal resultat d'abans d'ahir.

L'equip barcelonista es presentarà en la forma anunciada ahir.

El partit Bèlgica-Espanya

Com és sabut, avui es jugarà a Anvers, en el propi terrens que es disputaren els partits de la darrera olimpiada, el match entre les seleccions belga i espanyola.

Segons notícies, l'equip representant de Bèlgica l'integraran: Porta, Debie Racing Club de Brussel.les); defenses, Swartenbroecks (Daring C. B.) i Verbeeck (Unió Saint-Gilloise); André Fierens (Beerschot), Van Halme (C. S. Brugeois) i Schelstraete (C. S. Brugeois); davanters, Bessems (Daring C. B.), Coppée (Unió St.-Gilloise), Larnoe (Beerschot), Gillis (Standard C. L.) i Bastin (Antwerp F. C.

El d'Espanya estarà format per:

Zamora — Arrate, Vallana — Samitier, Meana, Peña—Piera, Sesúmaga, Monjardín, Alcántara, i Acedo.

Donades les condicions en què es farà el partit, es difícil preveure quin serà el resultat.

Sans contra Martinenc

Aquesta tarda jugaran, al camp de la Unió, un partit amistós aquests dos primers equips, el qual serà revenja del jugat per a la possessió de la Copa Perucchi que guanyà la Unió.

Es de preveure que donat l'interès que té pel club de Sant Martí aquest partit, es veurà una lluita renyidíssima.

La Unió es presentarà amb el següent equip: Pedret, Solà, Moltó, Badal, Sancho, Carulla, Martínez, Vidal, Feliu, Franch, Oliveras.

Per la seva part el Martinenc es presentarà també complert.

El partit començarà a les tres de la tarda.

Grans partits internacionals

Avui, a les tres de la tarda,

Segon partit

T. U. E.

DE BUDAPEST

capdevanter del Campionat d'Hongria

C. D. Europa

CAMP EUROPA

CICLISME

L'Esport Ciclista Català

Aquesta entitat, després del "velo-bala" organitza per a la primera quinzena de març la persecució ciclista d'un globo, la primera prova d'aquesta mena que es realitza al nostre país, havent-se creat diversos premis individuals i per a equips.

L'elevació es farà a Llissà de Dalt, lloc d'abondants carreteres i en bon estat, el que donarà més relleu a la prova.

Per a més detalls adreçar-se a l'estatge de l'entitat organitzadora (Diputació, 333).

EXCURSIONISME

Les excursions per avui

La A. A. Vida, al Castell de Burriac. La sortida a les cinc del matí, del local social, Otto, 67.

— La secció d'Esports i Excursions de la Joventut Nacionalista Obrera "Pàtria Nova", una excursió de tot el dia a Vilassar de Mar, Cabrera, Font Picant, Castell de Burriac i Argentona. L'hora i lloc de reunió és a dos quarts de set del matí a l'estació de França.

— L'Esport Ciclista Català anirà a l'ermita de Sant Ramon (Sant Boi). Sortida a les set del matí de la plaça de la Universitat.

— La secció fotogràfica del Grup Excursionista "Barcelonetí" té anunciada una excursió al Castell de Montsoriu, per Breda, Riells. Sortida de l'estatge (Sant Miquel, número 3), a les cinc del matí.

La Copa Rodamon

El Centre Excursionista Rodamon, per il.lustrar als lectors de les condicions especialíssimes en què es disputarà aquest trofeu, ens remet per a la publicació aquest extracte del Reglament:

La prova serà per equips de dos excursionistes.

Podran participar-hi tots els excursionistes, amb excepció dels corredors de fons, mig fons i marxistes de fons.

S'efectuarà en el següent recorregut d'uns 45 kilòmetres, comprès entre Gavà, Aramprunyà, La Morella, Begues, Torrelles, Turó de Sant Antoni i Gavà, essent lliure l'elecció de camí i podent usar la marxa que més convingui a llurs aptituds.

No es donarà la sortida de Torrelles fins passada una hora exacta de l'arribada.

Serà precís vestir a la manera excursionista, essent per això necessari no portar al descobert braços ni cames, essent lliure altrament tota mena de vestit.

Haurà d'anar-se proveït d'una motxil.la amb un mínim de pes de cinc quilos.

Els que desitgin detalls complets se'ls en facilitaran a l'estatge d'aquella entitat (Palma de Sant Just, 3, principal), tots els dimarts i dijous, de deu a dotze de la vetlla.

Grans Partits Internacionals

Sportklub Ràpid

de Viena, capdavanter del Campionat d'Austria,

contra el

F. C. Barcelona

Campió de Catalunya i d'Espanya

Avui segon partit

Camp de Les Corts

A LES 3'15 DE LA TARDA

MUSICA

Associació d'Amics de la Música.—Quartet Wendling, d'Estutgard.

El pas d'aquest admirable quartet alemany, deixa sempre un record inesborrable; els pocs concerts que té donats a Barcelona, destaquen a la memòria de tots els que han tingut el plaer de sentir-lo com a luminoses sessions de música. La perfecció del seu art, l'auditori la reconeix sense cap esforç, per aquella diafanitat amb què l'esperit de les obres executades és expressat, assolint així corprendre el públic que fàcilment s'encisa i commou amb les seves magistrals interpretacions.

Aquesta vegada l'agrupació ve acompanyada d'un nou element: el pianista Alfred Hoen. El millor elogi que podem fer en honor seu, és el de què s'adapta intel.ligentment a la categoria del Quartet, mantenint la fussió i equilibri reconeguts de la notabilíssima agrupació.

En el concert celebrat a l'Associació d'Amics de la Música, el Quartet Wendling executà el Quintet op. 44, de Schumann; el Quartet desè (quartet de les Harpes), de Beethoven, i el Quintet op. 81 del txec Dvorak.

No cal dir que l'execució d'aquestes obres fou perfecta, especialment el Quartet de Beethoven, en el qual vàrem fruir amb tota la seva intensa emoció, l'admirable Adagi que culmina la bellesa integral de l'obra.

El públic palesà als músics el seu entusiasme, amb constants i nodrits aplaudiments.

Domus Artis.—Recital de piano per Blanca Albalat.

Fou una agradívola sessió musical. La senyoreta Blanca Albalat reuneix, harmoniosament, gentilesa i intel.ligència. Les seves execucions de Bach, Chopin, Rachmaninoff, etc., foren excel.lents, reconeixent-se en totes elles una dicció de bon gust i treballat mecanisme.

El selecte públic que omplenava el local, féu objecte a la concertista de llargs aplaudiment, aconseguint l'execució d'una peça més fora del programa.

E. M. F.

Un homenatge al mestre Vidiella

Na Carme Aznar, implantadora a Buenos Aires del mètode i pedagogia musical del mestre Carles S. Vidiella, ha sabut infondre a les seves deixebles, en els anys que porta d'ensenyament a aquella ciutat llunyana, un just entusiasme per a l'obra del músic català. En retornar a la seva pàtria Na Carme Aznar, va brollar entre les deixebles la idea de fer-la portadora d'un document que palesés l'admiració que aquelles deixebles senten per al mestre Vidiella. El tal document consisteix en una artística placa d'argent, que porta una expressiva dedicatòria estesa entre els escuts de l'Argentina i Catalunya, reproduïts en or i esmalt, a la qual acompanya un pergamí amb les signatures de les donants.

Divendres passat, diada de la Candelera, a les dotze del matí, es va celebrar a l'Orfeó Català l'acte del lliurament. Na Carme Aznar, amb sentides paraules, evocà l'obra del mestre Vidiella i el fervor que per a ell senten les seves deixebles argentines. Tot seguit passà la bella placa d'argent a mans del senyor Cabot, president de la Junta directiva de la benemèrita entitat musical, el qual agraí amb termes afectuosos l'homenatge que s'oferia al mestre català.

En nom de l'Escola Vidiella fou lliurat a la senyora Aznar un formós ram de flors, el qual, a indicació de l'esmentada senyora, es col.locà, en mig de grans aplaudiments, al peu del bust del mestre que hi ha a les escales d'honor del vestíbul de l'Orfeó.

A la simpàtica festa hi van concórrer les senyores vídua de Vidiella, Giró (directora de l'Escola Vidiella), Roig, Martín, Masiuriol, Darné, Granell i altres que sentim no recordar, i els senyors Millet, Pujols, Salvat, Vilalta, Ignasi Folch i Torres, Miró, Blai Net, Joan Estelrich (director d'Expansió Catalana), Eugeni d'Ors, Francesc Nateu, Perelló, Vives i Marés (Trío de Barcelona), etc.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

X CONCURS NACIONAL D'HISTORIA DE CATALUNYA

I Concurs de Geografia de Catalunya

Maig MCMXXIII

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, prosseguint la seva tasca pel desvetllament de la nostra consciència patriòtica, convoca els nois i noies catalans al IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya i I de Geografia, que tindrà lloc el corent any 1923.

El Consell Directiu de la Protectora, seguint la norma que va imposar-se ja l'any 1914 de celebrar aquests Concursos Nacionals alternativament a Barcelona i en altres pobles de Catalunya, ha disposat que el propvinent tingui lloc a la ciutat de Barcelona els dies 20 i 21 de maig (Pasqua Granada), en els llocs i hores que s'anunciaran oportunament.

El Concurs es regirà per les següents

Bases generals

1.ª Es considerarà Cooperadores al Concurs les entitats que hi contribueixin amb subvencions en efectiu, i Protectors els particulars que facin donatius en metàl.lic o en llibres per a premis als concursants.

2.ª Els exercicis seran públics i en Llengua Catalana, podent-hi prendre part nois de divuit anys i noies de deu a vint anys.

3.ª Entre els inscrits s'establiran sis seccions: tres per als nois i tres més per a les noies; la primera de cada agrupament la formaran respectivament els nois i noies de deu a dotze anys; les segones, de dotze a quinze anys, i les terceres, els nois de quinze a divuit anys i les noies de quinze a vint anys.

4.ª Els premis en efectiu per als concursants es donaran en llibretes de les Caixes d'Estalvi que existeixin a la comarca d'on els premiats procedeixin, i en cas de no haver-n'hi els seran lliurats en metàl.lic.

5.ª Els premis oferts podran ésser concedits o no, a judici exclussiu del Jurat Examinador, les decisions del qual seran inapel.lables.

6.ª Els que desitgin presentar-se en aquest Concurs hauran d'inscriure's el més tard quinze dies abans de la data de la seva celebració, al domicili de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana (carrer dels Arcs, núm. 1, pral., Barcelona), a fi que es pugui saber amb temps el nombre de concurrents, amb mires a l'organització dels actes del Concurs.

7.ª El Jurat Examinador i Qualificador del Concurs serà nomenat oportunament pel Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, el qual procurarà que hi tinguin representació les entitats cooperadores dels Concurs.

Bases del Concurs d'Història de Catalunya

8.ª Els inscrits a les dues primeres seccions hauran de demostrar, en un exercici oral, coneixements sintètics i conjunts d'Història de Catalunya. Els inscrits a les segones hauran de donar detallades explicacions sobre els fets més remarcables de cada època i regnat. Els que figurin a les terceres seccions tractaran dels fets, costums i civilització de l'antiga Nacionalitat Catalana, des de sa fundació fins a la pèrdua de les seves llibertats. Els concursants d'aquesta darrera secció, ultra l'exercici oral, seran sotmesos a un exercici escrit sobre un tema escollit pel Jurat en l'acte mateix i igual per a tots, el qual tema hauran de desenrotllar en l'espai màxim de dues hores.

Els concursants de totes tres seccions hauran de presentar, quinze dies abans de la data designada per al Concurs, els estudis, treballs, mapes, etc., que hagin fet durant l'any, si desitgen que el Jurat pugui formar més complet judici de llur aplicació i coneixements. Es recomana als mestres que procurin la presentació de treballs personals de llurs deixebles amb preferència a simples còpies gairebé estargides d'un model per ells preparat.

Bases del Concurs de Geografia de Catalunya

Els inscrits a les dues primeres seccions, ultra traçar, en un mapa dels editats per la Protectora, els rius principals, serralades, caps, golfs, hauran de demostrar en un exercici oral coneixements sintètics i conjunts de Geografia de Catalunya. En aquesta primera secció es recomana també un coneixement de la Geografia local. Els inscrits a les segones hauran de traçar en un mapa el rius, muntanyes, caps, golfs, planes, dunes, poblacions importants, i hauran de donar explicació de les dades que es relacionin amb el mapa traçat. Els que figurin a les terceres seccions tractaran més extensament de la Geografia de Catlunya, estudiant els centres agrícoles i industrials i les riqueses del país. Els concursants d'aquesta derrera secció, ultra l'exercici oral, seran sotmesos a un exercici escrit sobre un tema escollit pel jurat en l'acte mateix i igual per a tots, el qual tema hauran de desenrotllar en le'spai màxim de dues hores.

Els concursants de totes tres seccions hauran de presentar, quinze dies abans de la data designada per al Concurs, els estudis, treballs, mapes, etc., que hagin fet durant l'any, si desitgen que el Jurat pugui formar més complet judici de llur aplicació i coneixements.

Premis per al Concurs d'Història de Catalunya

Primera secció, nois. — Tres primers de 25 pessetes. Tres segons de 15 pessetes.

Primera secció, noies. — Tres primers de 25 pessetes. Tres segons de 15 pessetes.

Segona secció, nois. — Tres primers de 50 pessetes. Tres segons de 30 pessetes.

Segona secció noies. — Tres primers de 50 pessetes. Tres segons de 30 pessetes.

Tercera secció, nois. — Tres primers de 75 pessetes. Tres segons de 45 pessetes.

Tercera secció, noies. — Tres primers de 75 pessetes. Tres segons de 45 pessetes.

Premis per al Concurs de Geografia de Catalunya

Primera secció, nois. — Un primer de 25 pessetes. Un segon de 15 pessetes.

Primera secció, noies. — Un primer de 25 pessetes. Un segon de 15 pessetes.

Segona secció, nois. — Un primer de 50 pessetes. Un segon de 30 pessetes.

Segona secció, noies. — Un primer de 50 pessetes. Un segon de 30 pessetes.

Tercera secció, nois. — Un primer de 75 pessetes. Un segon de 45 pessetes.

Tercera secció, noies. — Un primer de 75 pessetes. Un segon de 45 pessetes.

Premis extraordinaris oferts per la Comissió Delegada de Rosari de Santa Fe

Es podran concedir dos Premis d'Honor de 250 pessetes, i un altre de 150, als joves o senyoretes, de les terceres seccions respectives, que en els exercicis d'aquest Concurs hagin demostrat notable superioritat de coneixements d'Història de Catalunya. Per a optar a aquests Premis d'Honor caldrà que hagin obtingut la primera qualificació.

Als examinants que no obtinguin premis en metàl.lic, i que, segons el judici del Tribunal, sien mereixedors de recompensa, se'ls farà remesa de llibres o altres presents com a record del Concurs.

Premi extraordinari format d'una part del donatiu de la Comissió Delegada de Rosari de Santa Fe

Serà concedit un Premi en efectiu de 500 pessetes i Diploma d'Honor, al professor que, a judici del Tribunal, hagi demostrat amb la presentació dels seus alumnes més entusiasme i intel.ligència en respondre a la present crida; essent necessari per a optar-hi que presenti, quinze dies abans de la data del Concurs, una Memòria exposant el mètode seguit en l'ensenyament d'Història de Catalunya i Geografia de Catalunya, i els resultats obtinguts, consignant els noms dels seus deixebles.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana prega a tots el catedràtics, mestres (oficials i no oficials) i establiments d'ensenyança que posin gran interès en preparar joves i senyoretes per a concórrer-hi, entenent que així faan obra patriòtica.

Un distingit escriptor nacionalista ha dit: "Cal escampar la coneixença de la nostra història, per posar novament al pit de tots els catalans el legítim orgull de la raça. Aquest orgull ha d'ésser una força poderosa que ens dugui a treballar per la reconquesta, en els temps esdevenidors, de l'alt lloc perdut per la pàtria nostra."

Barcelona, desembre de 1922.

Pel Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. — El president, **Manuel Folguera i Duran**. — El secretari, **Frederic Culí i Verdaguer**.

Associació Catalana d'Estudiants

L'Acadèmia de Medicina de l'A. C. d'E., ha organitzat uns cursets monogràfics d'estudis universitaris sota el següent programa:

Biologia: Fisiologia de les estructures celulars. Cinc lliçons per En J. M. Bellido (professor a l'Institut de Fisiologia). Dies 21 i 28 de febrer, i 7, 14 i 21 de març, de dus quarts de set a dos quarts de vuit del vespre, a l'esmentat Institut.

Terapèutica: Helioteràpia, tuberculosi i acinoteràpia, per la làmpara de Quarç. Tres lliçons per J. M. Girona, doctor en medicina. (Dies 16, 23 i 26 de febrer, de 7 a 8 del vespre; al mateix lloc de l'anterior).

Cirguia: Tractament operatori de les fractures. Deu lliçons per J. Tries i Pujol, catedràtic de la Facultat de Medicina. (Segona quincena del mes de març, el dies i les hores s'anunciaran oportunament al Laboratori d'Anatomia Topogràfica i sala d'operacions de l'Hospital Clínic.)

Per a inscriure's a qualsevol d'aquests cursets, així com per tota mena d'informacions, adreceu-vos a la secretaria de l'Associació, Mèndez Núñez, 3, tots els dies, de 7 a 9 del vespre.

El preu d'inscripció és d'una pesseta pels socis i de tres pels que no ho són.

Crónica Social

L'ATEMPTAT DEL DIJOUS

El Comitè de vaga que va actuar durant el passat conflicte del Metropolità ha publicat una nota, protestant que el governador civil, senyor Raventós, hagi declarat que l'atemptat del qual fou víctima l'obrer Giménez no té caràcter social, afirmant que la mort de l'esmentat obrer està relacionada amb la circumstància d'actuar aquell com delegat del Sindicat del ram de la Construcció.

En la mateixa nota es fa avinent també la sospita que l'al.ludit atemptat pot obeir a un desig de provocar l'organització obrera, i es remarca que davant del atemptat fan el sord "els interessats en què els Sindicats no assoleixin la potència combativa que estan cridats a tenir".

AMENACES

L'encarregat de la casa consignatària de peix Freixas Germans, senyor Josep Ventura Jimeno, ha denunciat a la policia que el seu antecessor en el càrrec que ocupa va exigir-li 60 pessetes i que renunciés la plaça d'encarregat, puix si no ho feia el mataria.

Segons manifestacions del denunciat, ja en altra ocasió aquest individu, que es diu Joan Bautista Reverter, l'havia amenaçat.

INCIDENTS ENTRE ELS OBRERS DEL METROPOLITA

En les obres que efectua l'empresa del Metropolità a la Rambla del Prat ocorregueren ahir al matí alguns petits incidents per negar-se alguns dels obrers a satisfer unes quotes de cotització endarrerides que els exigia el delegat d'un determinat Sindicat.

REUNIONS PER AVUI

A les deu del matí, el Sindicat Unic del ram de l'Alimentació celebrarà assemblea al seu estatge social, Comte de l'Asalto, núm. 58, pral., primera.

L'ordre del dia és el següent: Lectura de l'acta anterior, ¿Quina tàctica cal adoptar davant l'ofensiva patronal?, Renovació de Junta, Assumptes generals.

— El Sindicat Unic de Serveis públics convoca a tots els components de la secció d'Il.luminació pública a la reunió que se celebrarà, a les deu d'aquest matí, al carrer de la Cadena, núm. 21, segon, per a tractar del nomenament de la Comissió tècnica in assumptes generals.

CONVOCATORIA

— La Joventut Socialista convoca als socis a la reunió general extraordinària que tindrà lloc al Centre Obrer del carrer Sant Simplici, 6, pral.

PER EL INDULT DE LLUIS VERDAGUER

Els veïns de la barriada on té instal.lat un establiment de taverna Lluís Verdaguer, condemnat a cadena perpètua per un Consell de guerra, per part de les entitats gremials, de la qual es venen fent gestions per a obtenir dels Poders públics la concessió de l'indult, per creure'l innocent del delicte de què se l'acusa, ahir varen enviar els següents telegrames:

"Majordom del Palau.—Madrid.

"En nom sentiment general barriada de Lluís Verdaguer, per convenciment innocència, preguem es dirigeixi a S. M. el rei concedeixi gràcia indult. Agraidíssims el saluda."

"President Consell ministres, ministre Guerra, ministre Gràcia i Justícia.—Madrid.

"En nom de la barriada de Lluís Verdaguer on hi ha un sentiment general, per convenciment innocència, preguem V. E. intervingui sigui concedit indult al referit processat. Atendre aquesta petició és obra humanitària i justa. El saluda."

* * *

L'Associació de Mercers al Detall de Barcelona ha enviat al president del Consell, ministre de la Guerra i al de Gràcia i Justícia, el següent telegrama:

"Associació Mercers al Detall de Barcelona ha acordat per unanimitat adherir-se a la petició d'indult del desgraciat industrial taverner En Lluís Verdaguer, convençuts que es innocent.—President, *Josep Augé*."

DEL MUNICIPI

Subhasta

S'ha celebrat la subhasta relativa al nou empedrat en diversos trajectes de carrers de l'Eixampla, amb càrrec al pressupost de la dècima. Fou adjudicada, provisionalment, a la Societat Foment d'Obres i Construccions, per la quantitat de 4.297,147 pessetes. L'acte fou autoritzat pel notari senyor Zunzunegui i presidit pel regidor senyor Santamaria.

Els carrers als quals es refereix la dita subhasta són els següents: Catalunya, entre Pere III i Cementiri; València, entre Sicília i Sardenya; Coello, entre Aribau i Casanova; Lleyda, entre Marquès del Duero i Sometent; Plaça Tetuán; Casp, entre Passeig de Sant Joan i Roger de Flor; Roger de Flor, entre Casp i Almogàvers; Almogàvers, entre Roger de Flor i Sicília; Muntaner, entre València i Provença i entre Còrsega i Buenos-Aires; Urgell, entre Aragó i Mallorca i entre Còrsega i Indústria; Bailén, entre Argüelles i Coello; Roger de Flor, entre Còrsega i Travessera; Indústria, entre Bailén i Passeig de Sant Joan i entre Roger de Flor i Sicília; Nàpols, entre Provença i Coello; Hernán Cortés; Ebro; Ter; Garrotxa i Freser, entre Rambla Volart i Dos de Maig; Diputació, entre Urgell i Casanova; Passeig de Sant Joan, Entre Aragó i València i encreuament Argüelles; Villarroel, entre Diputació i Mallorca; Mallorca, entre Roger de Flor i Nàpols i entre Marina i Igualtat; Consell de Cent, entre Aribau i Muntaner; Borrell, entre Tamarit i Corts; Diagonal, entre Rambla i Passeig de Gràcia, i Villarroel, entre Ronda Sant Antoni i Floridablanca.

Concert

Avui, diumenge, la Banda municipal donarà un concert a la Plaça del Rei, a les onze del matí. Veu's ací el programa que interpretarà:

Primera part. — "L'Arlesienne", primera i segona Suite (Bizet).

Segona part.—"Preludi i Fuga en Do majo" (Bach); "Tassarba", escena i dansa (Morera); "Juny", sardana (Carreta); "Els mestres cantaires", fragment del tercer acte (Wagner).

Per a la construcció de nínxols

S'ha celebrat la subhasta relativa a la construcció de 1,174 nínxols al cementiri del Sud Oest, adjudicant-se, provisionalment, al senyor Vicens Piulacs, per la quantitat de 270,748 pessetes. Fou presidida pel tinent d'alcalde senyor Matons i autoritzada pel notari senyor Parés, assistint-hi, en representació de l'Ajuntament, el regidor senyor Gabarró.

Nota oficial

Aquest Ajuntament, en consistori de 17 de gener, acordà sotmetre en son dia a l'aprovació de la Junta municipal de Vocals Associats l'adjunta tarifa relativa a la diferència de la càrrega tributària entre els carros de llanta estreta i els de llanta ampla:

I.—Vehicles de totes classes

c) Carros i altres vehicles de dues rodes, d'eix, o sia sense molles:

Amb llanta normal, o sigui de 70 milímetres d'ample, 18 pessetes.

Amb llanta ampla: de 80 mil.límetres, 12 pessetes; de 75, 15.

Amb llanta semi-estreta: de 65 mil.límetres, 30; de 60 ídem, 42.

Amb llanta estreta: de 55 mil.límetres, 60; de 50 ídem, 72.

Quan vagin menats per cavalleria menor, o de poca alçada, amb 500 quilos de càrrega màxima, es reduirà la quota en un 50 per 100.

d) Carros amb molles, de dues o més rodes, o sigui carros d'indústria, llevat camions i conductores:

Amb llanta normal: de 65 mil.límetres, 40 pessetes; de 60 ídem, 42.

Amb llanta ampla de 75 mil.límetres, 20; de 70 ídem, 30.

Amb llanta semi-estreta: de 55 mil.límetres, 54; de 50 ídem, 60.

Amb llanta normal: de 45 mil.límetres, 75; de 40 ídem, 95.

Carretó arrastrats per ase, cavalleria menor o de poca alçada, amb 500 quilos de càrrega màxima:

Amb llanta normal de 45 mil.límetres, 24 pessetes.

Amb llanta ampla, de 50 ídem, 20.

Amb llanta semi-estreta, de 40 mil.límetres, 30.

Conductores i capitonnés, amb llanta de 60 ídem, 50.

Per a llantes de més o menys de 60 mil.límetres d'ample, s'aplicarà als camions i conductores l'escala general dels carros que van amb molles, amb la deguda proporcionalitat a les quotes de 30 i 50 pessetes, fixada com a base.

El que cometi inexactitud declarant major amplada de les llantes serà castigat amb un recàrrec igual a l'import de la quota aplicable, recàrrec que haurà de fer efectiu en ingressar la diferència de quota que resulti de la rectificació.

A la memoria del rei En Jaume I

Abans d'ahir, diada de la Candelera, a la tarda, tingué lloc al Palau de la Música Catalana una solemnial vetllada amb motiu d'ofrenar a la Senyera un Reliquiari donatiu del president, En Joaquim Cabot, contenint un rull de cabells del Rei Jaume I.

El públic, brillantíssim, omplia el Palau de gom a gom.

Després de relatar els motius de la solemnitat, En Pascual Boada, el President de l'Orfeó Català féu l'ofrena del reliquiari, regraciant-lo el mestre Millet amb vibrants paraules.

Foren llegits després salutacions i missatges enaltint la gesta del gran Rei conqueridor, segons el següent programa:

"Jaume I", per En Jaume Collell, Pvre.

"Salutació de terres occitanes", per En B. Sarrieu.

"Salutació de la "Choral Sévérac" de Tolosa, per A. Perbosc.

"Adhesió de Provença", per N'Albert Arnavielle.

"Missatge del Llenguadoc", per En F. Tresserre.

"Adhesió del Rosselló", per En Josep Bonafont, Pvre.

"Salutació de l'Aragó", per En Joan Moneva i Puyol.

València:

"Lo Rat Penat, per En Teodor Llorente.

"Salutació", per N'Eduard L. Chavarri.

Mallorca:

"El cavall del Rei En Jaume", per En Miquel Costa i Llobera, Pvre.

"Jaume I", per En Joan Alcover.

Catalunya:

"Don Jaume a Sant Jeroni", per En Jacinto Verdaguer, Pvre.

"Poblet" (fragment), per N'Angel Guimerà.

Benedicció a la Senyera pel Bisbe de Perpinyà, Monsenyor Juli Carsalade.

Finalment, l'Orfeó Català, cantà les següents cançons:

"L'ombra del Rei" (chor d'homes), Pujol.

"La Dama d'Aragó", cançó popular, Millet. (Sopran, N'Andreua Fornells).

"Plany", cançó popular, Morera. (Tenor, En Francesc Torra).

"Muntanyes regalades, cançó popular, Sancho Marraco.

"El mariner", cançó popular Pèrez.

Don Joan i Don Ramon", Pedrell.

La Mare de Déu", Nicolau.

"Empordà i Rosselló", sardana, Morera.

"Els Segadors", Millet.

Recollint copiosament l'entusiasme del públic que no es cansà mai d'aplaudir. El "Plany", d'En Morera, hagué d'ésser bisat.

En finir la vetllada, una ovació coronà l'èxit de l'Orfeó i de l'homenatge al més gran dels nostres Comtes Reis.

Rebem notes i comunicats sense un nom o un segell que acrediti llur procedència.

Advertim a llurs autors que no ens és possible de publicar-les sense els requisits esmentats.

EL CAPITAN LA CHESNAY — 484

y desdeñosa que parecía serle particular—; esa mujer es mía, que esto te baste, y no olvides en lo sucesivo que hablas delante de tus maestros.

—¡Mis maestros!—repitió Reynold levantando orgullosamente la cabeza—; mis maestros!...

—¡Silencio! ¡Yo lo mando! — interrumpió por tercera vez con tono imperioso el viejo sabio—. Si turbais mi voluntad, me haréis matar esa mujer antes de alcanzar mi objeto.

Mientras que mediaban entre Reynold y Van Helmont las vivas réplicas que acabamos de relatar, maese Eudo había continuado la misteriosa operación que empezara en la joven.

Habiendo cogido primeramente las manos de la débil criatura, obligóla con una violenta sacudida, a dejar la cama en la que se apoyaba y la condujo al centro de la pieza a algunos pasos de la mesa de cristal.

Apoyando la palma de sus manos secas en la de las rosadas y regordetas de la joven, sus pulgares, levantados, los brazos dedío doblados, como los de un luchador que reune sus fuerzas, el anciano con el cuerpo inclinado hacia delante, el rostro tocando casi el de la pobre niña. La frente contraída violentamente, la boca haciendo visajes, los

485 — Folletín de LA PUBLICIDAD

ojos horriblemente dilatados, presentaba un espectáculo que nada tenía de humano.

Inmóvil y silencioso, estaba horrible por la expresión de su fisonomía.

La joven, con sus hermosos brazos, extendidos y tiesos como si hubiese procurado rechazar a su perseguidor, la cabeza doblada sobre su hombro, semejante a la tortolilla dominada por el buitre, y que, palpitante de terror, se siente incapaz de escapar a las ataduras que la sujetan, la joven, con el cuerpo inclinado hacia atrás, cedía poco a poco a la impresión que sufría.

Nada más extraño, más terrible y pasmoso que este grupo compuesto del viejo centenario y de la hechicera joven; hubiérase dicho que eran la muerte luchando con la vida, la serpiente fascinadora preparándose a enlazar su presa para devorarla.

Por otra parte, maese Eudo estaba desconocido.

Un poder sobrenatural parecía dominar su cuerpo débil en apariencia y haberle dotado de repente de una fuerza inaudita e inexplicable. Evidentemente, la tensión de las facultades del cerebro era tan viva que llegaba hasta la locura. Este espectáculo producía efectos

EL CAPITAN LA CHESNAY — 488

nes y de los espiritados; ¿pero el alma?

—¡Obedecerá como el cuerpo!—dijo maese Eudo irguiendo más aún su elevado talle.

Y volviéndose a la joven, cogióle de nuevo las manos. Pero esta vez, lejos de obrar bruscamente como lo había hecho al principio, pareció proceder con una extremada atención y una delicadeza extraordinaria.

El anciano, procediendo de este modo, pronunciaba con voz baja y precipitada, fórmulas mágicas que acompañaba con gestos misteriosos. Incontestablemente este hombre, químico profundo, notable físico, sabio concienzudo, sufría, sin darse cuenta de ello, la influencia del siglo en el cual vivía, y rendía culto de buena a las doctrinas de la magia.

Van Helmont más adelantado sin duda en los senderos de la ciencia, se sonreía irónicamente.

Maese Eudo había colocado el índice de su mano derecha en la izquierda de la de la joven.

A este contacto los labios de la linda criatura se entreabrieron y se agitaron como si hubiesen querido salir de ellos algunas palabras; pero ninguna fué articulada.

481 — Folletín de LA PUBLICIDAD

En efecto, sea que el sueño cesase naturalmente, sea que la vida volviese a entrar en ese cuerpo que parecía haber abandonado, la joven movió ligeramente la cabeza, cerró sus hermosos ojos y los volvió a abrir casi en seguida.

Reynold pasó el brazo derecho alrededor de su esbelto talle y la ayudó a levantarse conteniéndola.

—¡Retiraie! ¡Déjala!—exclamó bruscamente maese Eudo rechazando con violencia al joven. Con tu contacto vas a romper las corrientes.

—Efectivamente, al sentir el brazo de Reynod que la sostenía, el cuerpo de la joven se agitó con un estremecimiento violento.

—¡Levántate! ¡Anda! ¡Despiértate! ¡Lo quiero!—dijo el anciano en tono de supremo mando.

La joven hizo un esfuerzo y se deslizó de la cama hasta tocar el suelo. Luego procuró andar, pero tambaleó casi en seguida y faltó poco para caer.

Tu influencia combate la mía—dijo el anciano dirigiéndose al extranjero. Has adormecido el cuerpo; despiértalo, yo me encargo del alma!

Van Helmont levantó sus enflaquecidos brazos, impuso sus manos sobre la frente de la joven y pronunció, en un idioma extranjero, palabras roncas que

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea
Telèfon, 3,500 A.

Avui, diumenge, tarda, a les 3: El magnífic espectacle d'En Folch i Torres,

EL PRINCEP BLANC

A dos quarts de sis:
QUAN ELLES VOLEN...!
I LES CARABASSES DE MONTROIG

Nit, cinc actes, cine:
LA RIQUESA DE SIMONIDES
I LES CARABASSES DE MONTROIG

Demà dilluns, tarda, preus populars
SANTS I DIABLES
Nit: **La riquesa de Simónides i Las carabasses de Montroig**

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 18 de propietat i abonament a tardes, a les quatre, l'òpera en cinc actes **Manon**, pel célebre tenor **Carlo Nacket**, i els aplaudits artistes senyora Baldasarre i senyors Ghirardini i Olaizola.—Demà, no hi haurà funció. —Dimarts, **Tristan e Isolda**, debut del tenor Karl Hoffman i prenent-hi part els célebres artistes Hafgren, Ober, Marowsky, Rode i Henke, mestre Max Schillings.—Dimecres, **Manon**.

TIVOLI
Espectacle IRIS - PALMER

Avui, diumenge, comiat de la companyia, tarda i nit, grandiosos programes. — Dilluns

ZACCONI

al Teatre Tívoli

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada de Quaresma. Quatre grans concerts pel genial pianista **Emil Sauer**. Dies 23, nit; 25, tarda i 28 nit de febrer i 3 de març, nit. Queda obert l'abonament. Als senyors abonats a la present temporada d'òpera se'ls reservaran les seves localitats fins avui, dia 4 de febrer.

Teatre Tívoli

7 úniques funcions, 7, per l'eminent artista
Comm. ERMETE ZACCONI
del 5 a l'11 de febrer de 1923. Premis econòmics. Butaca, pessetes 6'30.—Demà, nit, **Amleto.**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles
PEP SANTPERE
ASSUMPCIO CASALS

Avui, diumenge, 4 febrer. Tarda, a les 4. Magnífic i variat cartell. 1. **La primera.** 2. **Apreta... Currutaca!** (tres actes, 3).
DON JOAN DE SERRALLARGA
Nit, a les 10. **Apreta... Currutaca!**
Demà, dilluns, tarda,
CORNUTS I CONDECORATS
Nit, **Apreta... Currutaca!**

Teatre Victòria

Avui, diumenge, 4 de febrer de 1923. Tres sessions, tres. Tarda, a dos quarts de quatre i a les cinc; nit, a les deu. Per imposició del seu enorme òxit, es representarà el film opereta en cinc actes,
MISS VENUS
que obtingué anit la seva consagració definitiva com la millor partitura d'opereta rival de la **Viuda alegre, Princesa del dollar**", etc.—Demà, dilluns, tarda, a les cinc, i nit, a les deu, **Miss Venus.**—El dimecres, la segona opereta, **La prohibició del petó.** Es despatxa a comptaduría.

Teatre Nou

Espectacles Empresa Fraga S. A.
Companyia argentina
MUIÑO-ALIPPI

Avui, tarda, a les cinc, i nit, a les deu. **Estrena** de l'obra d'ambient, **Hasta la hacienda Baguala caí al jaquel con la seca, La borrachera del tango i Fiesta argentina, Duos criollos, Estilos, Vidalitas, Payada contrapunto, Firmeza, Baile de cuatro i Pericon nacional.**—Demà, dilluns, gran funció popular. A meitat de preu.

Gran Teatre Espanyol

Molt aviat, estrena del vodevil en 3 actes, de Hennequin, Veber i Billarbd (els tres asos del vodevil)
LA SEGONA NIT DE NUVIS
500 representacions a París
Exclusiva de l'Empresa per Espanya
Gràcia. — Elegancia. — Distinció. — Chic. — Luxoses toilettes. — Presentació esmerada. — Decorat nou.

Teatre Còmic

Avui, diumenge, grans funcions, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu. El famós drama romàntic en 7 actes i diferents quadros, **Magdalena, la m[illegible]tera**, en la qual es distingeix notablement la primera actriu senyora Caparó i el primer actor senyor Rojas. Magnífica presentació, decorat especial. — Demà, dilluns, tarda, a dos quarts de cinc, extraordinària matinée: El drama en 8 actes **Juan Valcon o Los miserables.** Butaca amb entrada, 1'50 pessetes; general, 0'50. Nit, a dos quarts de deu: El [illegible] en set actes, **Ma[illegible]**

Demà, dilluns, 5. Única funció popular de la companyia Muiño - Alippi. MEITAT DE PREU. Prengui la seva llotja amb temps

TEATRE NOVETATS

Vuit elegants
BALLS DE MASCARES
AURIGEMMA - CAÑADO
El pròxim **Dijous Gras**
a la tarda, a dos quarts de 4:
GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS - AURIGEMMA

A la nit, el tan renomenat
BALL DE MASCARES
PARE ET TRAVESTI
Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
QUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES
(Telèfon 4134 A)

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió:
MI COMPAÑERO EL LADRON
A les sis, sessió especial, i nit, a les deu:
LA MORAL DEL AMOR

Teatre Novetats

Avui, diumenge, tarda i nit, Projecció de la sèrie de pel·lícules
FORÇA I DESTRESA
LES MERAVELLES DEL CXI
Primera pel·lícula de la sèrie
PENA NEGRA
L'interessant joc entre
F. C. NURENBERG
i
F. C. BARCELONA

Demà, dilluns, 5, sessió organitzada per la colònia suissa. Estrena de
ASCENSIO A LA JUNGFRAU

Què passa el dilluns al Nou? Pregunteu-ho a les vostres amistats

ELDORADO

Coliseu de varietats
Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Sessió especial. Projecció de notables pel·lícules. — **Soledad Miralles**, ballarina. **Els 5 Jumetro's**, equilibristes. **Raquelita**, cançonetista. **Kanui Luia Trio**, cants i dances de les illes Hawai. El celebrat artista
BALDER
Segona sessió, a les sis. Nit, a les deu. Grans programes,
PILAR ALONSO
Projecció de notables pel·lícules. **Soledat Miralles**, ballarina. **Els 5 Junetro's**, equilibristes. **Kanui Luia Trio**, cants i danses de les illes Hawaii. El gran
BALDER
La genial artista, ídol del públic,
PILAR ALONSO
Demà, dilluns, i tots els dies
BALDER i PILAR ALONSO

Demà, dilluns, 5, primer dilluns popular. Funcions, tarda i nit, a meitat del seu preu

CINEMES

Saló Catalunya

Notables quintet Jordà i tercet Torrents. Avui, diumenge, gran matinal; tarda, per sessions, el grandiós triomf del Programa Ajuria: **Enamorada del seu xofer**, preciosíssima comèdia, per Ethel Clayton. **Viatge del príncep de Gales** (ó l'últim) i l'estrena **La gelosia de Baby**, cómica. Nit, grandiosa estrena: **Ivonne**, per la formosa Mary Miles. — Demà, dilluns, gran exclusiva: **Blanchette**, per Léon Matbot; Aylat, grandiosa pel·lícula, el més colossal en presentació.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, sessió matinal d'onze a una. Tarda i nit, primera de **Roger La Honta, El pacte, Les noces de Billy, L'hostal de l'àneo.** Nit, **La vall florida.**

eatres Triomf i Marina
I CINEMA NOU

Avui, 3 de **Ziska, La fada de los nines, No es pot éser guapa**. 6, **Els pàrics de l'amor.**

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO
PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA
Exit de la gran producció marca Universal,
LA TEMPESTA
Próximament: La pel·lícula en jornades,
EL DOCTOR MABUSE
NOTA. — Avui, d'11 a 1, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les 5 de la tarda.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Estrena de **Roger La Honta.** Tarda i nit, grandiosos programes. Silenci sagrat. Estrena del film cómic **Un Romeu rústic.** Estrena de **L'hostal de l'Aneo.** A la sessió de la nit, estrena de **Vall florida**, per Charles Ray.

Palace Cine

Avui, diumenge, sessions d'onze a una, de tres quarts de quatre a sis i de sis a vuit, tarda, i a les deu de la nit. L'emocionant film silenci sagrat, **La comèdia Harold**, cómediant, pel célebre artista EL de les ulleres. Segona jornada de la colossal pel·lícula alemanya de sèrie, de la casa U. F. A.
L'HOME SENSE NOM
titulada **L'exprés de Venècia.** — A la sessió de la nit, estrena de la formosa pel·lícula
DUES LLUNES

Menumental - Padró - Walkyria

Avui, diumenge, sessió matinal d'11 a 1. **Els pàrics de l'amor** (7 i última jornada). **Del viu al pintat**, per Douglas Fairbanks. **Bermúdez, futbolista. Actualitats Gaumont.** — Tarda, escollit programa. — Nit, **La venjança de l'home blanc**, per Antoni Moreno, **Cors salvatges.** — Demà, dilluns, **Carlota Corday, Una aventura d'En Raffles.** — Nota: Al Cinema Padró, en lloc de **Els pàrics de l'amor**, es projectarà **Jack, l'endiablat.**

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Exit Loyal Aliatar, Francisqueta Casanovas, **Carmo Miranda** i altres importants números. Tots els dies **Aperitif dancing** i gran tabarin. **Balls de màscares**

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa **BONTEMPS.** Restaurant especial. **Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.**

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc. Tres extraordinaris partits de pilota. Primer, à cistella. **Castillo i Echazo** contra **Olascoaga i Castañaga.** Segon, a pala. **Araquistain i Arrarte** contra **Quintana II i Jàuregui.** Tercer, a cistella. **Vicente i Palau** contra **Santi i Saisamendi.** Nit, no hi ha partit.—Demà, dilluns, no hi haurà partit. — Dimarts, extraordinaris partits.

DIVERSOS

Venus Sport - Palace Ball

Rda. S. Antoni, 62, i 64, i Tigre, 27
Avui, diumenge, gran ball tarda nit, amenitzat per la sens rival Banda Esport, la qual executarà els següents ballables. **Foxtrot - Jimmy, "El cacique"; One-Step "Fernanda".** Tango **"Filigrana"**, dirigits pel popular mestre Domènec Ponsa.

AVUI, DARRER DIE

Preus baratíssims
GENERAL, 1 pesseta
PREFERENCIA, 2 Ptes.
SEIENTS, de pista, 3 Ptes.
Cada dia
Matinée a dos quarts de 5
Nit, a les deu

CIRC PALISSE
Marquès del Duero

Gran
ESCENA AQUATICA
Original TOBOGAN
pels 30 ossos nedadors
GRAN PISCINA
contenint 50,000 litres d'aigua, instal·lada expressament a la
PISTA CENTRAL
A totes les representacions tot el programa complet

DARRER DIA
Avui, diumenge, dia 4

ADEU a Barcelona

SALA EMPORDANESA

Carrer del Pi, número 11
Espectacles per a infants
TITELLES I PALLASSOS
Avui, diumenge, a les quatre de la tarda
El xarop de bastó, per titelles.
Entrada cómica pels pallassos
PUPY and ZEPY
i la humorada d'En S. Rusiñol i música de la senyora Denis
EL TITELLA PRODIGI
Finalitzarà l'espectacle amb **El ball del Tururut.** A les sis: Sessió selecta, amb el mateix programa.
Preus: Butaca amb entrada, 2 pessetes. Entrada amb seient, 1 pesseta. A la sessió de les sis, preus especials. El pròxim dijous, el mateix programa.

Putxinel·lis "MIRIA"

Rosselló, 206. Davant del Frontó Comtal
Direcció Julià Pi
Avui, diumenge, dia 4, de cinc a un quart de vuit
Gran esdeveniment teatral
La batalla dels Castillejos
BALL-URBANO-DIFONI
i Ball dels platerets
Per aquest ball donarem uns platerets als infants concurrents
Entrada i seient numerat.
Preu únic, 1 pesseta

VOS, NACIONALISTA,
que us heu lamentat de la poca premsa catalana, que heu enyorat anys seguits un diari integralment nacionalista,
JA ÁNUNCIEU A "LA PUBLICITAT"?

PANYOS
J. MIR VIVES, S. A.
Ronda de Sant Pere, 15

Liquidem totes les existències amb grans rebaixes de preus per fi de temporada

Gran assortit en totes les qualitats de Panyos i Folres

URALITA

PER A COBERTES
PER A RECOBRIMENTS
Xapa Ondulada Canaleta
tamanys 114 × 185 cm., i 75 × 120 cm.
Plaques "A" de 40 × 40 cm.
Xapes "B" per a recobriments:
tamanys 120 × 120 cm.
120 × 190 i 120 × 250 cm.

Uralita, S. A.
MADRID - LLEYDA - VALENCIA - SEVILLA - SALAMANCA
CENTRAL: **BARCELONA**
Plaça A. López, 15
Telèfons: A 1646, A 848

---

se escaparon de sus labios en sonidos guturales.

La joven se levantó en seguida y abrió los ojos que tenía cerrados hacía algunos instantes. Sus miradas, vagas primero, recorrieron la pieza, luego esas miradas se fueron asegurando poco a poco, y contempló fijamente los objetos que la rodeaban.

—¿Qué se me ha hecho pues?—dijo con voz dulce—. ¿A dónde se me ha conducido?

—Déjala descansar — dijo Van Helmont deteniendo a maese Eudo, el cual alargaba las manos para apoderarse de la joven.

—¿Por qué?

—Porque está demasiado fatigada.

—¡Qué importa!

—¡No soportará probablemente una segunda crisis y la matarías!

—¡Qué importa!—repitió por segunda vez el implacable viejo.

—¿Lo querés, pues?

—Sí.

—¡Pues bien! Lo que quieras.

Y el extraño personaje dió un paso atrás dejando al de maese Eudo, quien se adelantó hacia la joven.

Saliendo entonces Reynold de la contemplación en que estaba absorto, se volvió bruscamente, casi con violencia,

pero su posición era tan anormal que sólo un prodigio podía hacérsela conservar.

En efecto, la cabeza siempre inclinada hacia el hombro derecho, los brazos extendidos hacia adelante, y el tronco tan inclinado hacia atrás que sus sueltos cabellos tocaban al suelo, parecía materialmente imposible que conservase esta posición incompatible con el equilibrio necesario al cuerpo humano. Sin embargo, maese Eudo no la sostenía ya y ella permanecía de este modo sin bambolear, como si sus articulaciones se hubiesen súbitamente convertido en huesos.

Parecíase a una de esas estatuas que el capricho del artista se ha complacido en crear en un acceso de fiebre de la imaginación enferma.

Maese Euro, con la frente inundada de sudor, los músculos de la cara horriblemente tirantes, las venas de la frente salientes como cuerdas, volvióse con aire de triunfo hacia Van Helmont.

—¡Y bien!—dijo.

—¡Y bien!—repuso el extranjero; yo he obtenido ya un resultado semejante. Letargo y epilepsia: el cuerpo sufre la influencia, obedece, en eso se encierra solamente el secreto de las convulsio-

diametralmente opuestos en Van Helmon y en Reynold.

El primero, siempre frío e impasible, la cejas ligeramente contraídas, parecía dominar la escena que tenía lugar delante de él.

[illegible] vez, sin embargo, una vaga im[illegible] leía en su mirada y sus labios [illegible]ban.

[illegible]ynold, inmóvil y estupe[illegible] con extremada avidez el si[illegible]meno que se verificaba en su [illegible] máscara ocultaba la expre[illegible] que debía pintarse en sus facciones.

La joven, completamente fascinada, los ojos cerrados, la boca entreabierta, de[illegible] por momentos, y su hermoso c[illegible] se inclinaba cada vez más hacia [illegible], amenazando perder el equilibrio.

Reynold, creyendo que iba a caer, alargó los brazos para sostenerla, pero antes que pudiese verificar este movimiento, maese Eudo soltando bruscamente las manos de la joven, levantó sobre ella, con un movimiento rápido un brazo amenazador.

—¡Quedaos! — dijo con voz ronca y como si al sonido hubiese encontrado dificultad en salir de su garganta.

La pobre niña permaneció inmóvil;

hacia el extranjero, y señalando a la joven:

—¿Quién es esa mujer?—preguntó.

—¡Silencio!—dijo maese Eudo con cólera.

—¿Quién es esa mujer? ¡Quiero saberlo!—repitió Reynold con voz más breve.

—Esa mujer me pertenece—respondió friamente Van Helmont.

—¿A ti?

—¿Es, pues tu hija?

—¿Qué te importa?

—¡Silencio, digo!—repitió maese Eudo cogiendo las manos de la joven a la cual fascinaba hacía algunos instantes con su mirada feroz y penetrante.

—¡Quiero saberlo!—gritó Reynold cuya frente se puso como la púrpura por la cólera que se apoderó evidentemente de él. ¿De dónde viene esa mujer? ¿De dónde la has arrebatado?

—Van Helmonte cruzó lentamente sus descarnados brazos sobre su pecho en una posición majestuosa, pero que no pareció intimidar lo más mínimo a Reynald.

Las miradas de estos dos hombres se cruzaron como dos amenazadoras espadas.

—Esa mujer es mía, Reynold—respondió el extranjero con esa voz grave

Venem els millors vins

Vins de postres des de 2'00 pesetes
» de taula » 0'75 »
Vinagre a 75 cèntims

Cellers ARNO & MARISTANY

Vergara, núm. 12 - Telèf. 961-A
Ramb. Catalunya 85 - » 1645-G

Obsequia els teus hostes amb LLANO GINETE i CAMPILLO - RIOJA

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS
CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca
R. MARISTANY
casa fundada en 1870
AL CONTADO
PLAZOS y ALQUILER
16, Plaza Cataluña 16

Cuatre butxos
rendes 1.100 ptes., i 18,000 serves, es venen per 20,000 ptes. Plaça Montcada, 7.

Limousine
semblable Hispano, alumini de nou amb patents i taximetre, vendo a preu suman si retrat. Bonds Sant Pere, núm. 13, despatx, de 11 a 1 i de 3 a 7.

Noies es given abrics al carrer. També s'arrenjen els vestits de segona mà als nens. Diputació, 319, xamfrà Bruch.

Corredor d'aguardents
per 1 revista es necessita. Bó si carrer de Boters, 16, primer, de 7 a 9 del vespre.

Dependent
Acabat el servei militar me estigui o hagi estat sempre en casa de detall adjectiu de pant o merceria que el conegui bé, se busca. Se indiri solicitud si no reuneix aquestes condicions i no dóna seriosos referències.
Escriure a LA PUBLICITAT, núm. 2542.

Administració de Règim
J. LLORUSI
De 5 a 7
Balmes, 28, principal

BLENORRAGIA (PURGACIONES)

La todas sus manifestaciones: uretritis, prostatitis, cistitis, cistitis, gota militar, etc., por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Solvré

que depuran la sangre y los humores, convierten a la orina con propiedades antisépticas y microbicidas, sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato génito-urinario, curándose el paciente por sí mismo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Agente exclusivo: Hijo de José Vidal y Sivera, S. en C., Moncada, 21. — Venta, 6 ptas. frasco: Sagarra, Rambla de las Flores, 14; Farmacia Gayarre, Princesa, 7, y principales farmacias de España, Portugal y América.

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho y Vejez prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión
Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ **RUOL** ←

Los síntomas precursores de estas enfermedades: *dolores de cabeza, rampa o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, sofoco (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad*, etc., desaparecen con rapidez usando **Ruol**. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; *suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina*; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

Venta: Sagarra, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y América.

¡ACORAZAOS!

ACORAZAD
vuestra Garganta, vuestros Bronquios, vuestros Pulmones, defendiéndolos, preservándolos con la antisepsia volátil de las

Pastillas VALDA

contra los **peligros del Frío**, de la **Humedad**, del **Polvo**, de los **Microbios**
PARA CUIDAR EFICAZMENTE
los Constipados, Dolor de Garganta, Bronquitis, Grippe, etc.
EMPLEAD LAS
PASTILLAS VALDA
REMEDIO RESPIRABLE ANTISÉPTICO
Pero procurad no tomar sino las
PASTILLAS VALDA
VERDADERAS
Las únicas realmente eficaces
QUE SE VENDEN UNICAMENTE
EN CAJAS
con el nombre VALDA en la tapa y nunca de otra manera

Fórmula: Mentol 0.002, Eucaliptol 0.005, Azucar-Goma.

Estufes elèctriques MAJESTIC i. F. A. R. E.
Des de 35 pessetes Consum reduit
METRON Plaça de Catalunya, 17

Tapisses pintats
La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapisses religiosos. Exposició permanent de quadros al oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs i moblatges. No compreu sense visitar aquesta casa.
F. MONTFALCON
Boters, 4, final Portaferrissa.

Tisis-Tos
Curació radical de la tos i ofec pel Renquent, curament de la tisi, bronquitis, asma, debilitat pel sistema arrihent. Visita económica: de 3 a 4 i de 7 a 8. Festes, de 10 a 11. Pelai, 7, primer. Consulta especial, de los quarts d'una a dos quarts de dues. Festes, de 12 a 1.

Brodadores
Se'n necessiten amb máquina pedpia sistema "Cornely", per feina fácil i ben pagada. Dirigir-se a Joaquim Tresserra, Méndez Núñez, 10, pral., segona. Urgent.

Per llogar
Locals a propósit per 3 petits obradors o tallers, lloc quiet i tranquil. Vilana, 2. Sarrià. Bus: Passeig St. Joan, 16, segon, segona.

Edificis Reforma
Granvia Laietana, Plaça de l'Angel-Blasen; resten per llogar tres magnífics i económics locals per a oficines o despatxos. Administració, Granvia Laietana, 23.

Dr. BOADA Mals de la pell. Vies urinàries. Raig X. Corts Catalanes, 642, de 2 a 4. Clínica de Sant Pau, 44 de 7 a 10

G. ALOMAR Curació ràpida i segura de la blenorràgia crónica. Les recents, en dues o tres cures, mitjançant aparell especial. Aribau, 5, d'11 a 1 i de 3 a 5. Dies festius, de 10 a 12. Económica: Unió, 20, de 7 a 9.

Emplastos Allcock

Marca Aguila.
(Fundada en 1867)
El Medicamento más Maravilloso Del Mundo Para Uso Externo.

Dolores en la Espalda.
Los *Emplastos Allcock* no tienen igual. Fortalecen los Espaldas Débiles de manera incomparable.

Dolores en el Costado.
Los *Emplastos Allcock* los alivian pronto y al mismo tiempo fortalecen el costado y dan energía.

El *Emplasto Allcock* es el primitivo y legítimo. Este Emplasto es el remedio universal y se vende en todas las Boticas del mundo civilizado. *Aplícadlo donde quiera que se sienta dolor.*

Cuando necesitéis una píldora — *Puramente vegetal.*
TOMAD UNA **Píldora Brandreth** (Fund. en 1752.)
Para Estreñimiento, Bilis, Dolor de Cabeza, Desvanecimientos, Indigestión, etc.
DE VENTA EN LAS BOTICAS DEL MUNDO ENTERO.
Agentes en España—J. URIACH & CA., Barcelona.

LA PREVISIO NACIONAL

SOCIETAT ANONIMA DE SEGURS

Filial de LA CATALANA de Segurs contra incendis

RAMS: FURT I INFIDELITAT D'EMPLEATS — AVALOT O TUMULT POPULAR

Domicili social, Rambla de Catalunya, 15 – Barcelona

Planxa ondulada de 220x75 cm. Ptes. 7'50 m.2

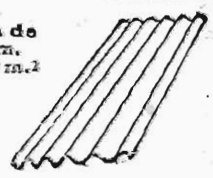

ROCALLA

Plaques de 40x40 cm. Ptes. 5'05 m.

PER A TEULADES
Materials armats ab amiant exclusivament
JOSEP ESTEVA i Cia.
Portal de l'Angel, 1 i 3, pral. :: Telèfon 3344-A
Fàbrica a Sarrià BARCELONA

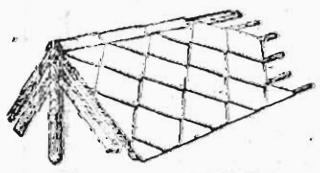

Gran Restaurant Vila
Passatge Crédit, 5 i 7
CANVI DE PROPIETARI
COBERTS RECLAM A 2, 3'75, 4'50 i 5 pessetes.
Servei a la carta. Abonamonts mensuals i quinzenals. Saló per a banquets.

Fábrica d'Orfebreria
Adaptes per a pressents i fesols
Vendes al detall
Preus sense competència
4 - Portaferrissa - 4

CALÇAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Boxcalf tall anglès doble sola de cuiro

14'50 i 15'50 Pessetes pareil

VENDES AL DETALL

CARRER ANSELM CLAVE, 9 (Final de les Rambles)

SEGURA

MAGATZEM
NOVETATS BORRAS
Passeig de Gràcia, 27

Demà dilluns, dia 5, fins al 24 febrer GRANS REBAIXES DE PREUS i liquidació general per fi de temporada i balanç

La reconeguda serietat de la casa es una garantia de l'efectivitat de les rebaixes

NURIA I VICTORIA

Son les millors marques de llet condensada

Preneu-les, que són de producció NACIONAL

PIANOS
AUTOPIANOS
PIANOS ELECTRICS
COMPTAT, TERMINIS, LLOGUER

CASA WERNER
RAMBLA DE CATALUNYA, 72

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

JA SOU SUBSCRIT A "LA PUBLICITAT"?

GRANS MAGATZEMS

DAMIANS

Del 22 corrent al 15 febrer importants descomptes

en Vestits i capells per a senyora i nena, Pelleteria, Camiseria, Gèneres de punt, Sèderia, Llaneria, etc., etc.

Gran secció de preu únic **a 1'50 i 3'50 Ptes.** que està compresa per articles de totes les seccions d'aquesta casa.

Les seccions de Cristalleria, Pisa, Porcellana, Bateria de cuina, etc., continuen com sempre a preus sense competència

---

PRODUCTES NACIONALS PERFECTES

BLAU CATALUNYA BARCO

(Marca registrada)

EXCEL·LENT PER LA BUGADA

Diploma d'Honor amb medalla d'or a l'Exposició Internacional de Barcelona

La roba ofereix l'aspecte de nova quan ha rebut el contacte del

BLAU CATALUNYA BARCO

demaneu-lo arreu a 0'15 pessetes bosseta

Blancor perfecta i permanent

Fabricant: JOSEP LOPEZ DE LLAUDER CLARIS, 102 Tel. 359 G.

(Nom comercial registrat)

Manquen representants, Dipositaris i a Comissió per algunes ciutats importants de Catalunya

Blaus a dojo amb paquets de 2 Kg.-2 g. i Barrils de 50, 100 i 200 Kg. — Del tipus més perfecte al més corrent

DEMANEU PREUS I MOSTRES

PELLETERIA

LA SIBERIA

RAMBLA CATALUNYA, 15 — CORTS CATALANES, 624

Fi de temporada :: Grans rebaixes

15 % DE DESCOMPTE

EN ELS ARTICLES CONFECCIONATS

EN TOTES LES CONFECCIONES D'ARMINI I TOP
50 per 100 DE REBAIXA

Exposició als aparadors d'articles de gran reclam

Primera fàbrica a Espanya de curtits i tintoreria de pells fines

---

INSTITUT INDUSTRIAL

TECNIC-JURIDIC

DIRECTORS TECNICS
Don Paulino Castells
Don Gaietà Cornet
ENGINYERS INDUSTRIALS

ASSESSOR JURIDIC
Don Josep M.ª Sorjús
ADVOCAT

Estudi de projectes, Peritatges, Consultes tècniques, Assumptes jurídico-industrials, Tramitació d'expedients de Propietat Industrial, PATENTS, MARQUES, dibuixos i models. Noms comercials, etc.

DIPUTACIO, 292 — BARCELONA